

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یافته‌های پیمایش در اراک

ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان

ویرایش اول

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

دفتر طرح‌های ملی

بهار 81

ناشر

دفتر انتشارات طرح پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها

شابک

964-7854-00-5

سازمان طرح

رئیس شورای سیاستگذاری پژوهش‌های ملی

• احمد مسجدجامعی

مدیر اجرایی و دبیر علمی

• عبدالعلی رضایی

شورای علمی

- دکتر مسعود چلبی • دکتر احمد رجب‌زاده • دکتر حسن سراج‌زاده • دکتر محمد عبداللہی
- دکتر حسین قاضیان • دکتر محمود قاضی طباطبایی • دکتر علی یوسفی

ناظران طرح

• فرامرز حق شناس • دکتر احمد رجب‌زاده

نمونه‌گیری و آمار

• محمدباقر حقیقتی انارکی • حسن رادپی • محمدباقر سخاوت

مدیر گروه استخراج و پردازش داده‌ها

• علی خراسانی‌زاده

مسئول گروه نظارت

• ثریا بهمن‌پور

اعضای گروه نظارت

- شعبانعلی بهرامپور • کاوه تیموری • داود حسینی هاشم‌زاده • جمال رئیسی • مرثی شکوهی • ملیحه شیبانی • رضا صفری‌شالی
- فردین علیخواه • محمدحسین محمدی بیاتی • مریم محمدنبی • سهیلا یزدان‌پناه • داریوش یعقوبی • علی نوروزخانی

مجریان استانی

- سید داوود میرمحمدی (اراک) • منصور شریفی (اردبیل) • شهرزاد فلاح‌پیشه (ارومیه) • سید محمود موسوی (اصفهان)
- مژگان وفادار (اهواز) • نبی‌الله نظری (ایلام) • غلامرضا فروزش‌تهرانی (بندرعباس) • عبدالله عزیزخانی (بوشهر) • دکتر اکبر فریار (تبریز)
- فریبرزبیات (تهران) • اسد عبداللہی (خرم‌آباد) • سید نورالدین رضوی زاده (رشت) • محمد مهدی رادان (زاهدان) • سید سجاد موسوی (زنجان) • شعبانعلی
- بهرامپور (ساری) • فیض‌الله نوروزی (سمنان) • محمدرضا پرهیزکار (سندج) • سیامک شهبابی (شهرکرد) • دکتر محمدتقی شریعتی (شیراز) • کوروش
- مظفری (قزوین) • سیدجلال خادمی (قم) • مهدی امیرکافی (کرمان) • داریوش یعقوبی (کرمانشاه) • علی اکبر مجدی (گرگان) • دکتر عباسعلی رحمانی (مشهد)
- کامران فرزاء سیر (همدان) • دکتر محمدتقی ایمان (یاسوج) • رامین پیلتن (یزد)

فهرست مطالب

11 | پیشگفتار / احمد مسجدجامعی

13 | مقدمه / عبدالعلی رضایی

بخش اول : مبانی پژوهش

19 | فصل اول / چارچوب مفهومی

35 | فصل دوم / چارچوب روش شناختی

49 | فصل سوم / یافته‌ها

بخش دوم : ارزش‌های اجتماعی

59 | فصل اول / ارزش‌های اخلاقی

71 | فصل دوم / مشکلات اجتماعی

87 | فصل سوم / اهمیت کار، خانواده، مذهب، سیاست

93 فصل چهارم / ارزش‌های شغلی

97 فصل پنجم / عام‌گرایی

بخش سوم: احساس عدالت

103 فصل اول / احساس عدالت جامعه‌ای

113 فصل دوم / احساس عدالت قومی

117 فصل سوم / احساس عدالت جنسیتی

121 فصل چهارم / پذیرش نابرابری اجتماعی

125 فصل پنجم / پنداشت از عدالت اجتماعی

129 فصل ششم / تصور از ساخت طبقاتی جامعه

بخش چهارم: احساس آزادی و امنیت

135 فصل اول / احساس آزادی

139 فصل دوم / احساس امنیت

بخش پنجم: احساس آسایش و احترام

143 فصل اول / احساس بهبودی و آسایش

151 فصل دوم / هویت فردی

155 فصل سوم / ارزیابی مثبت از خود

159 فصل چهارم / احساس بصیرت اجتماعی

بخش نهم : دینداری

بخش هفتم : باورهای سیاسی

187 | فصل اول / علاقه و احساس تاثیر سیاسی

بخش هشتم : ترجیحات سیاسی

193 | فصل اول / ترجیحات مساله‌ای

197 | فصل دوم / ترجیحات ایدئولوژیک

بخش نهم : احساس دوستی و همبستگی اجتماعی

203 | فصل اول / احساس اعتماد بین شخصی

209 | فصل دوم / احساس دوستی

215 | فصل سوم / احساس هویت (غرور) ملی

219 | فصل چهارم / احساس اعتماد تعمیم یافته

بخش دهم : هنجارهای اجتماعی

231 | فصل اول / هنجار صداقت

241 | فصل دوم / هنجار وفاداری

پیشگفتار

زمانی که مسئولیت معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را در سال 1374 بر عهده گرفتم یک مساله بیش از دیگر موضوعات ذهن مرا به خود مشغول کرده بود: جامعه ایران، تحولات شگرف خود را در عرصه فرهنگ چگونه تجربه کرده است؟ در جلسات، نشست‌ها و گفت‌وگوی شخصی یا عمومی، سخن از تغییر زندگی فرهنگی، دگرگونی نگرش‌ها و ارزش‌های اجتماعی بود و اغلب افراد در تایید گفته‌های خود به شواهد و تجربیات شخصی خود تکیه می‌کردند.

به سبب اقتضائات شغلی نیز این دغدغه جدی را داشتم که چرا پژوهش‌های ما آن چنان در طول زمان استمرار نداشته است که بتوانیم با اتکا به داده‌های آن درباره دگرگونی جامعه ایران و مسیرهای آن سخن بگوییم. البته کارهای پژوهشی درخوری انجام شده بود اما همه آنها موردی و اغلب محدود به یک یا چند شهر کشور بود. به این دلیل، ضروری بود که پژوهش فرهنگی در سطح ملی _ و نه فقط چند شهر خاص _ به طور مستمر انجام شود تا تحولات فرهنگی جامعه ایران را بر اساس شاخص‌ها و معیارهای علمی و پذیرفته شده نشان دهد. هم‌چنین، این نوع پژوهش‌ها باید به گونه‌ای طراحی می‌شد که قابلیت مقایسه با اطلاعات جهانی را داشته باشد تا از این طریق موقعیت جامعه ایران در تحولات جهانی نیز روشن و مشخص شود.

پیگیری این مساله، نهایتاً به تصویب سه طرح ملی انجامید: «طرح ملی پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های اجتماعی

مردم ایران»، «طرح بررسی مصرف کالاهای فرهنگی» و «طرح جامع آمارگیری فرهنگی». خوشنودم که اکنون طرح پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها مردم ایران به اتمام رسیده و گزارش اولیه آن آماده انتشار است. در پایان جا دارد از تمام افرادی که در این تحقیق نقش داشته‌اند، تشکر کنم. نخست باید از تلاش اعضای شورای علمی طرح که با دقت و ریزبینی‌های علمی این پژوهش را به پیش بردند، یاد کنم. تجربه کوشش جمعی در انجام این تحقیق خود از ارزشمندترین دستاوردهای آن بشمار می‌رود و الگوی مناسبی را برای فعالیت‌های علمی خصوصاً در سطح ملی ارائه می‌کند.

انجام پژوهش در استان‌ها از طریق گروه‌های استانی هموار شد. این گروه‌ها به سرپرستی یکی از استادان دانشگاه و یا متخصصان علوم اجتماعی در استان تشکیل شد و وظیفه انتخاب نمونه و گردآوری داده‌ها را بر عهده گرفت. این سازمان اکنون ذخیره ارزنده‌ای برای پژوهش‌های گسترده در سطح ملی است.

هم‌چنین باید از تلاش چشمگیر گروه آمار و نمونه‌گیری، رایانه (کدگذاری، استخراج و پردازش) و نظارت یاد کنم که با دقت مراحل مختلف این طرح را به سرانجام رساندند. گروه پرسشگران نیز با وفاداری علمی و امانت‌داری کار گردآوری داده‌ها را انجام دادند.

در پایان باید از مدیر طرح تشکر کنم که با وجود همه دشواری‌هایی که این نوع پژوهش‌ها با آن روبرویند (به‌ویژه این طرح که برای نخستین بار در کشور اجرا می‌شد و از همین رو سابقه و تجربه‌ای در دست نبود که اجرای آن را سهل‌تر کند)، با تلاشی درخور این کار را به مقصود رساند. امیدوارم که نتایج این تحقیق سیاست‌گذاران و محققان را در شناخت جامعه و تدبیر سنجیده‌تر به کار آید.

احمد مسجدجامعی
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

مقدمه

پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها محصول دغدغه‌های دست اندرکاران برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در حوزه فرهنگ و نگرش‌های اجتماعی است که در تصمیم مجلس شورای اسلامی (دوره پنجم) و تصویب سه طرح ملی به منظور سرشماری واحدهای فرهنگی کشور، سنجش مصرف کالاهای فرهنگی خانوار و مطالعه تغییرات بینشی و رفتاری در حوزه فرهنگ و اجتماع تبلور یافت.

این پیمایش بخشی از ماده 160 قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، مصوب مجلس پنجم در سال 1378 است. هدف از اجرای این طرح‌ها، اندازه‌گیری تحولات فرهنگی و نگرش‌های اجتماعی در فاصله‌های منظم (دو ساله) است تا براساس یافته‌های آن امکان برنامه‌ریزی و سیاستگذاری علمی فراهم گردد.

به منظور سازماندهی و اجرای این سه طرح، شورای سیاستگذاری سه طرح ملی به ریاست قائم مقام وقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از تابستان سال 1378 با شرکت نمایندگان دستگاه‌های ذیربط آغاز به کارکرد و در جلسات متعدد، آئین نامه‌ها و چارچوب کلی اجرای این سه طرح را به تصویب رسانید.

آئین نامه‌های اجرایی طرح پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها، در پاییز 1378 به تصویب شورای مذکور رسید و براساس این آئین نامه ارکان طرح به شرح ذیل تشکیل شد:

1- شورای علمی: این شورا مرکب از شش عضو است و مدیر اجرایی طرح نیز علاوه بر شش عضو مذکور

در آن عضویت دارد. اعضای این شورا به پیشنهاد مدیر اجرایی طرح و با حکم رئیس شورای عالی سه طرح ملی برگزیده شده‌اند.

2- مدیر اجرایی: که با حکم رئیس شورای سیاستگذاری سه طرح برگزیده شده و وظیفه هماهنگی و مدیریت جلسات شورای علمی، ستاد اجرایی و پیگیری مصوبات، و نیز اجرای کلیه مراحل طرح از تهیه چارچوب مفهومی تا جمع‌آوری اطلاعات میدانی و تهیه گزارش‌های استانی و ملی را برعهده دارد.

3- ستاد اجرایی: اعضای این ستاد عبارتند از مدیر اجرایی طرح، مدیرکل دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی، نماینده تام‌الاختیار قائم مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دو نفر ناظر که توسط کارفرمای طرح (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) تعیین شده‌اند. وظیفه این ستاد تصمیم‌گیری در مورد امور اجرایی طرح و نظارت بر مراحل پیشرفت طرح و نحوه فعالیت مدیر اجرایی طرح بوده است.

4- مجری استانی: مسئولیت اجرای طرح در استان‌ها به عهده محققان یا اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها در 28 استان کشور بوده است که سازماندهی تیم‌های پرسشگری، انجام پیش‌آزمون و اجرای طرح را در استان‌ها به انجام رسانده‌اند.

5- ناظران: دو نفر ناظر که با حکم معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تعیین شده و نماینده کارفرما در نظارت بر حسن اجرای مراحل مختلف طرح و تایید صحت انجام وظایف محسوب می‌شوند.

تلاش برای تهیه طرح اولیه پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها از شهریور 1378 آغاز شد. در این مرحله منابع موجود فارسی و غیر فارسی در زمینه پیمایش‌های اجتماعی و بررسی نگرش‌ها مورد بررسی قرار گرفت و با مرور منابع چاپی و بررسی سایت‌های اینترنتی متعدد، فهرستی از طرح‌های تحقیقی موجود در جهان، متغیرهای مورد بررسی و شیوه‌های اجرای پیمایش‌های اجتماعی استخراج شد و در اختیار اعضای شورای مشورتی اولیه طرح قرار داده شد. با توجه به مصوبه مجلس پنجم و تاکید کارفرمای طرح، نگرش‌های اجتماعی و سیاسی و نیز باورهای دینی مورد تاکید خاص قرار گرفت و کلیه پرسشنامه‌ها، مقیاس‌ها و گزارش‌های در دسترس مورد مطالعه قرار

گرفت.

پس از تصویب آئین نامه‌های اجرایی، سازمان و تعیین اعضای شورای علمی طرح در آذر ماه 1378، جلسات شورای علمی آغاز به کار کرد و براساس تصمیمات این شورا ابتدا چارچوب مفهومی ارزش‌ها و نگرش‌ها تهیه و تدوین گردید و سپس بر مبنای آن کار تهیه پرسشنامه و مقیاس‌های سنجش، از اردیبهشت 1379 آغاز شد. پرسشنامه مقدماتی پیمایش ملی در اواخر مهر ماه 1379 آماده و پیش‌آزمون آن در آبان ماه 1379 در 28 مرکز استان به اجرا درآمد.

پس از انجام پیش‌آزمون و جمع‌بندی نتایج آن و با رعایت ملاحظات کارفرما تغییراتی در پرسشنامه اعمال گردید و پرسشنامه نهایی در نیمه دوم بهمن ماه 1379 جهت اجرای جمع‌آوری داده‌ها، آماده گردید. کار جمع‌آوری داده‌ها از هفته آخر بهمن ماه به طور همزمان در 28 مرکز استان آغاز شد و تا هفته سوم اسفند ماه به پایان رسید. داده‌های جمع‌آوری شده پس از انجام کنترل‌های لازم به رایانه داده شد تا فایل‌های استانی و فایل ترکیبی ملی تشکیل شود. پردازش داده‌ها در اواسط فروردین 1380 پایان گرفت.

امید است یافته‌های این پژوهش برای محققان، برنامه‌ریزان و مسئولان اجرایی کشور به میزان زیادی قابل استفاده باشد، اما باید توجه داشت که انجام پژوهشی از این نوع در سطح ملی، با کاستی‌ها و نواقصی همراه است که امید می‌رود در موج‌های بعدی به همت محققان و صاحب‌نظران در حوزه‌های علوم اجتماعی، مطالعات فرهنگی و سیاستگذاری و برنامه‌ریزی اجتماعی اصلاح گردد. بهبود شیوه‌های جمع‌آوری اطلاعات، تدقیق ابزار سنجش مفاهیم و ارتقاء کیفیت پژوهش در موج‌های بعدی، مستلزم انجام بررسی‌های عمیق‌تر محققان و صاحب‌نظران کشور در حوزه وسیع علوم اجتماعی در مورد داده‌ها و یافته‌های این پیمایش است. از این رو، امید است با امکان‌پذیر شدن دسترسی محققان دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و دستگاه‌های کارشناسی مربوطه به داده‌های این پیمایش، مجموعه وسیعی از مقاله‌ها، گزارش‌های پژوهشی و بررسی‌های فنی پدید آید و از این راه گامی در جهت تقویت و غنای این تجربه علمی و در نتیجه ارتقاء علوم اجتماعی در ایران برداشته شود.

عبدالعلی رضایی

مدیر طرح پیمای ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها

بخش اول / مبانی پژوهش

فصل اول / چارچوب مفهومی

چارچوب مفهومی

چارچوب مفهومی پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها، در واقع نقشه مفهومی جامعه است که در آن جامعه کل، اجزاء، ابعاد و سطوح آنها در ارتباط با یکدیگر مفهوم سازی شده است. این چارچوب متأثر از "نظریه عمومی کنش" است. در نظریه عمومی کنش، کنش اجتماعی در سه سطح انتزاعی مورد توجه قرار می‌گیرد. در اولین سطح انتزاع که در فاصله نزدیکی از واقعیت قرار دارد، سه مفهوم نظری مطرح می‌شود که عبارتند از: کنش (Action)، کنشگر (Actor) و وضعیت کنش (Situation). منظور از کنش، نوعی رابطه است که در بین اجزاء یک نظام برقرار می‌شود و منظور از کنشگر یک "نظام کنش" است که در آن تمایل و گرایش به کنش (رابطه) برقرار است. وضعیت کنش نیز از نقطه نظر کنشگر تعریف می‌شود. وضعیت کنش متشکل از سه عنصر اساسی است که عبارتند از: "اعیان (Objects)، اهداف (Goals)، هنجارها (Norms)". اعیان به سه دسته عمده تقسیم می‌شوند که عبارتند از: "اعیان اجتماعی، اعیان فرهنگی و اعیان فیزیکی". از نقطه نظر کنشگر، اعیانی اجتماعی تلقی می‌شوند که از خود و کنش اجتماعی نشان دهند یعنی حائز نظام تمایلی یا انگیزشی باشند. اعیان فرهنگی، اعیانی هستند که صرفاً رساننده نوعی معنا (مثل قاعده، دستور، علامت، اندیشه، نماد و...) باشند و اعیان فیزیکی نیز به هویت‌های مادی و جامدی اطلاق می‌شود که قابلیت دستکاری و تصرف را داشته باشند. یک "عین" در یک وضعیت می‌تواند به عنوان "هدف" تلقی شود و اهداف، اعیان غایی در وضعیت کنش محسوب می‌شوند. کنشگر در هر وضعیتی جهت رسیدن به هدف خود با محدودیت‌های هنجاری مواجه است.

مفهوم "سوگیری" یا "گرایش" مختص نظام کنشگر اجتماعی (Social Actor System) است. سوگیری (Orientation) یا گرایش (Attitude)، کنشگر به اعیان مورد نظر، ساز و کاری است که وضعیت کنش را تعیین می‌کند. مفهوم سوگیری یا گرایش مجموعه‌ای است از آنچه که کنشگر می‌بیند، ارزیابی می‌کند، می‌خواهد یا نمی‌خواهد. سوگیری دارای دو بعد عمده شناختی (عقلی) و عاطفی (احساسی) است. بعد شناختی آن ناظر به درک وجود شناختی و کارکردی اعیان (موضوع گرایش) است، این که کنشگر چگونه جوهر، ساخت، توانایی، کارکرد و فعالیت اعیان را می‌بیند و تشخیص می‌دهد و بعد عاطفی آن ناظر به درک ارزشی و هنجاری از اعیان (موضوع گرایش) است، این که کنشگر چگونه به لحاظ کارایی (مفید / مضر)، زیبایی (زشت / زیبا)، اخلاقی (خوب / بد) و دانایی (درست / غلط)، عین (اعیان) مورد نظر را ارزیابی می‌کند و چگونه نسبت به آنها چه به صورت ابزاری و یا اظهاری، مستقیم یا غیر مستقیم، احساس وظیفه (تعهد) می‌نماید.

در دومین سطح انتزاع کنش، چهار نوع نظام کنش و ارتباط آنها با هم مطرح می‌شود که عبارتند از: "نظام اثباتی یا آلی، نظام تمایلی (Dispositional System) یا شخصیت، نظام اجتماعی (Social System) و نظام فرهنگی".

منظور از نظام اثباتی، آرایش فرصت‌های فیزیکی، شیمیایی و آلی است. از لحاظ تحلیلی یک انسان نیز در یک وضعیت کنش می‌تواند بالقوه جزیی از نظام اثباتی محسوب شود، مشروط به این که کنشگر او را همانند یک "شیئی" در نظر بگیرد. نظام فرهنگی، با مجموعه‌ای از معانی است که از وضعیت کنش انتزاع می‌شود. این معانی رساننده باورها، ارزش‌ها، نمادها و فرمان‌ها هستند که در بین این مجموعه از معانی، سازگاری منطقی موجود است.

شخصیت به عنوان نظام تمایلی تعریف می‌شود. نظام شخصیت از برخورد و تعامل نظام آلی انسانی با نظام‌های اجتماعی و فرهنگی در خلال فرایند جامعه پذیری شکل می‌گیرد یعنی این که نظام شخصیت از ترکیب تدریجی و مداوم نیازهای ارگانیک (نظام آلی) با انتظارات اجتماعی (نظام اجتماعی) و معانی (نظام فرهنگی) حاصل می‌شود. ارگانیک انسانی در برخورد با محیط‌های اثباتی، اجتماعی و فرهنگی ضمن یادگیری و درونی کردن آنها، حائز نظام

تمایلی می‌شود که این نظام دارای سوگیری‌های عاطفی، هنجاری و شناختی است.

نظام اجتماعی به عنوان شبکه تعاملی کنشگران فردی و جمعی تعریف می‌شود. نظام اجتماعی دارای چهار عنصر مفهومی است که عبارتند از: "تعامل اجتماعی، انتظارات متقابل، تعهدات متقابل و ضمانت اجرا (پاداش)". وجود و تداوم تعامل اجتماعی همراه و منوط به سه عنصر دیگر است. تعامل اجتماعی به همراه خود انتظارات متقابل اجتماعی را از نقطه نظر طرفین رابطه، مطرح می‌کند. تعامل اجتماعی با تداوم خود تبدیل به رابطه اجتماعی می‌شود و رابطه اجتماعی، تعهد اجتماعی ایجاد می‌کند. انتظار اجتماعی و تعهد اجتماعی هر دو ضرورت وجودی ضمانت اجرا (ارائه پاداش و جزاء) را جهت تحقق انتظارات و تداوم روابط، فراهم می‌آورند و از ترکیب سه عنصر انتظار، تعهد و ضمانت اجراء، نقش اجتماعی شکل می‌گیرد که اهمیت راهبردی برای نظام اجتماعی دارد.

بدیهی است که تفکیک بین چهار نوع نظام فرعی کنش، جنبه تحلیلی داشته و در عالم واقع این ابعاد جدا از یکدیگر نیستند و کلیت اجتماعی واحدی را تشکیل می‌دهند. در مقام تحلیل به حسب این که کدام یک از چهار نظام فرعی کنش، مبنای تحلیل قرار بگیرند، سه نظام دیگر به عنوان محیط آن تلقی می‌شوند. چنانچه نظام اجتماعی مرجع تحلیل باشد نظام اثباتی یا آلی به عنوان محیط بیرونی، منابع و انرژی در اختیار نظام اجتماعی قرار می‌دهد، نظام شخصیت به منزله محیط بیرونی، انگیزه و گرایش ارزشی، عاطفی و شناختی را برای نظام اجتماعی فراهم می‌کند و نظام فرهنگی نیز به مثابه محیط بیرونی، به نظام اجتماعی معنا می‌بخشد و همزمان آن را مشروع می‌سازند. نهادی نه سازی (Institutionalization)، فرایند ورود معانی (ارزش‌ها، باورها و نمادها) به درون نظام اجتماعی و ترجمه آنها در میدان تعاملی نظام اجتماعی است. حال چنانچه نظام شخصیت، مرجع تحلیل باشد، نظام فرهنگی به عنوان محیط بیرونی به نظام شخصیت ارزش، بینش و هویت می‌بخشد و درونی کردن (Internalization)، فرایند ورود معانی (ارزش، باورها و نمادها) به درون نظام شخصیت و ترکیب آن با نیازهای کنشگر است.

در سومین سطح انتزاع کنش، مفهوم کلی "نظام کنش" مطرح می‌شود که از ترکیب چهار نظام فرهنگی، اجتماعی، شخصیتی و اثباتی (آلی) حاصل می‌شود. چهار نظام مذکور نظام‌های فرعی "نظام کنش" تلقی می‌شوند. اگر چه هر

یک از نظام‌های مذکور با مسائل متفاوتی مواجه‌اند لیکن برای حفظ بقاء خود در ارتباط با محیط‌های داخلی و خارجی خود، "مقتضیات کارکردی" I¹ مشترکی دارند. در نظریه عمومی کنش، چهار نوع اقتضاء یا ضرورت کارکردی (AGIL) برای حفظ نظام (از جمله چهار نظام مذکور) مطرح هست که عبارتند از:

1. انطباق با محیط (Adaptation) A

هر گاه بین نظام و محیطش مبادلات کارکردی وجود داشته باشد در آن صورت می‌توان گفت که نیاز انطباق آن تأمین شده است. کارکرد (خروجی) نظام در بعد انطباق (A)، آمایش منابع (به شکل فرآورده) در قبال "بقاء" در محیط است.

2. تحصیل هدف (Goal Attainment) G

مسئله نظام در این بعد، تعیین و تعریف اهداف و راه‌های رسیدن به آن است. کارکرد (خروجی) نظام در فاز تحصیل هدف (G)، "بسیج منابع" (به شکل پاداش و جزاء) در قبال کسب "هدف" است.

3. انسجام (Integration) I

مسئله نظام در بعد انسجام (I)، هماهنگی و همکاری در بین اجزاء نظام است. کارکرد (خروجی) نظام در فاز انسجام (I)، "ایجاد ارتباط" در قبال "انسجام" است.

4. حفظ الگوهای نمادی نهفته (Latent Pattern Maintenance) L

مشکل نظام در بعد حفظ الگو (L)، تولید، اشاعه و حفظ رموز (کدها) بقاء خود در ارتباط با محیط‌های بیرونی و درونی‌اش است. کارکرد (خروجی) نظام در فاز L، ارائه "معنا" در قبال "ثبات و تغییر و انتقال پایدار" است. در سومین سطح از انتزاع، این امکان وجود دارد که هر واحد اجتماعی (اعم از خرد یا کلان از جمله جامعه کلی) به عنوان نوعی "نظام اجتماعی" مطرح شوند و ابعاد و فازهای آن به شرحی که گذشت، به تصویر کشیده شده و مفهوم سازی شوند و بدین ترتیب الگوی مفهومی یا نقشه شناختی هر یک از آنها قابل حصول خواهد بود.

1 - منظور از کارکرد (*function*)، خروجی (برون داد) از یک نظام به نظام دیگر است.

در نظریه عمومی کنش، نظام اجتماعی (Social System) در سطح جامعه کل به عنوان "نظام جامعه‌ای" تعریف می‌شود. این نظام خود از چهار نظام فرعی تشکیل می‌شود که عبارتند از: "نظام اقتصادی، نظام سیاسی، نظام فرهنگی - اجتماعی، نظام اجتماع یا اجتماع جامعه‌ای" (Societal Community). هر یک از چهار نظام مذکور یکی از مقتضیات کارکردی پیش گفته را برای جامعه کل برآورده می‌سازد. بدین صورت که نظام اقتصادی کارکرد انطباق (G)، نظام سیاسی کارکرد حصول به هدف (G)، نظام فرهنگی - اجتماعی کارکرد حفظ الگوهای نمادی (L) و نظام اجتماع، کارکرد انسجام (I) را در جامعه کل بر عهده دارد. ذیلاً به برخی از مختصات عمده چهار نظام فرعی جامعه اشاره می‌گردد:

در میدان تعاملی اقتصاد، روابط غالب از نوع "روابط مبادله‌ای" (مبادله کالا و خدمات) است. رسانه نمادین آن در مناسبات اجتماعی اعم از درون نظام اقتصادی و یا مابین آن و نظام‌های دیگر، "پول" (از هر نوع) است و منطق درونی آن مبتنی بر محاسبه فایده‌مندی و اصل بهینه‌سازی است. هنجار اجراء (Performance Norm) در این نظام، "تلاش و کارایی" است و کنشگران (اعم از فردی و جمعی) از یکدیگر انتظار تلاش دارند.

در میدان تعاملی سیاست، رابطه غالب، رابطه اقتدار (Authority) یا سیاسی است. رسانه نمادین این نظام در تعاملات اجتماعی، "قدرت" است و قانون درونی آن بر "تحقق هدف" استوار است. هنجار محوری اجراء در میدان تعاملی سیاست، "مسئولیت نسبت به قواعد و قوانین" نظام است و از کنشگران (اعم از فردی یا جمعی) این انتظار است که قواعد پذیرفته شده نظام را در میدان عمل مراعات نمایند.

اجتماع جامعه‌ای، اجتماع اجتماعات (Community of Communities) یا اجتماع ملی است. اجتماع، منشأ بروز و ظهور هر نوع "ما" و "گروه اجتماعی" است. روابط غالب در هر اجتماع (از اجتماع خانوادگی تا اجتماع جامعه‌ای) از نوع معاشرتی و عاطفی است و لذا این نوع روابط بیشتر هدف هستند تا وسیله. در معنای دیگر روابط اجتماعی در اجتماع بیشتر حائز ارزش غایی (Terminal) هستند مثلاً ارزش دوستی و معاشرت تا ارزش ابزاری (Instrumental Value) به همین دلیل هنجار کلیدی اجراء در نظام اجتماع، "وفاداری" است. یعنی در هر

اجتماعی از جمله نظام اجتماع این انتظار اجتماعی متقابل بر دوش همگی نهاده شده تا به اجتماع (به عنوان یک پیکر واحد) وفادار باشند. کار اصلی نظام اجتماع، تولید احساس (جمعی) است. با تولید احساس، انرژی عاطفی برای حفظ همبستگی اجتماعی (Social Solidarity) و احساس تعهد نسبت به اجتماع (ات) فراهم می‌شود. در واقع عمیق‌ترین لایه نظم اجتماعی که خصلت عاطفی و هنجاری دارد از آن نظام اجتماع است. قانون درونی نظام اجتماعی، "سازگاری اجتماعی" آن هم از نوع "سازگاری درونی" است و فرد به عنوان عضوی از اجتماع با شرکت در میدان تعاملی آن به تدریج در آن مستحیل می‌شود و به همان میزان با آن "همذات‌پنداری" (Identification) می‌کند. ریشه اصلی اعتماد به عنوان یک امر مطلوب و ارزشی، در اجتماعات و نظام اجتماع نهفته است.

در حوزه فرهنگ، روابط غالب از نوع "گفتمانی" (Discursive) است و در آن نمادها، مفاهیم و اندیشه‌ها رد و بدل می‌شود. رسانه تنظیمی در مناسبات گفتمانی، استدلال و قانون درونی آن سازگاری منطقی است. کار اصلی این نظام تولید و توزیع (آموزش و جامعه‌پذیری) اندیشه‌ها، معارف، ارزش‌ها و قواعد گوناگون در جامعه است. نظام فرهنگی - اجتماعی هم‌زمان با تولید اندیشه، کار تغییر و تنظیم نمادی جامعه را نیز تا حدودی بر عهده بردارد. قاعده کلیدی برای اجراء در نظام فرهنگی - اجتماعی، هنجار صداقت است و از کنشگران اجتماعی (فردی و جمعی) انتظار است که در تعاملات گفتمانی ضمن این که طالب حقیقت باشند، آنچه را که به نظرشان حقیقت می‌نماید، ابراز دارند. نظام فرهنگی - اجتماعی بنا به ماهیت و کارکردش، محل تلاقی سه زمان گذشته، حال و آینده است و انگاره‌های نمادی گذشته را از طریق آموزش درون نسلی و بین نسلی به حال و آینده منتقل می‌سازد. با توضیحاتی اجمالی که درباره مختصات عمده چهار نظام فرعی جامعه کل (نظام جامعه‌ای) ارائه شد، اکنون می‌توان فهرستی از اعیان فرهنگی (مفاهیم، ارزش‌ها، نمادها، اندیشه‌ها) و اعیان اجتماعی (کنشگران فردی و جمعی) را بطور جداگانه برای هر یک از چهار نظام مزبور به عنوان موضوعات گرایشی پیشنهاد نمود. در پیمایش حاضر، سنجش نگرش‌ها و ارزش‌های افراد (شهروندان) مطمح نظر است و لذا واحد تحلیل اصلی و سطح مشاهده هر دو "فرد" هستند و برای هر فرد نیز می‌توان به لحاظ تحلیلی نظام‌های مختلفی مثل نظام آلی (ارگانیک)، نظام

رفتاری و نظام شخصیتی را در نظر گرفت. لیکن در پیمایش حاضر، نظام شخصیت که محل اتصال و تلاقی تمامی نظام‌ها از جمله نظام آلی و نظام اجتماعی است و در سلسله مراتب سبیرنتیک نظام‌ها، نقشی مرکزی بر عهده دارد به عنوان نظام مرجع مورد توجه قرار گرفته است و از طرفی چون موضوع پیمایش، نگرش فرد نسبت به جامعه و اعیان فرهنگی و اجتماعی است. لذا بالضروره ارتباط نظام جامعه با نظام شخصیت نیز می‌بایست مورد توجه قرار بگیرد. بدین ترتیب نقطه عزیمت تئوریک برای تعیین موضوعات مطالعه، ارتباط دو نظام مذکور بویژه شبکه مبادلات داده‌ها (Inputs) (عوامل) و ستانده‌ها (Outputs) (محصولات) آنهاست. شبکه مبادلاتی نظام شخصیت و نظام جامعه‌ای در ابعاد چهارگانه در شکل (1-1) نشان داده شده است.

شکل (1-1) مبادله داده‌ها و ستانده‌ها بین نظام شخصیت و نظام جامعه‌ای

	<p style="text-align: center;">داده‌های (عوامل) (I)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ظرفیت اجراء (هوش)</p> <p>Api _____</p> <p style="text-align: center;">اراده (انگیزه)</p> <p>Gpi _____</p> <p style="text-align: center;">وفاداری (دلبستگی)</p> <p>Ipi _____</p> <p style="text-align: center;">بینش (شناخت)</p> <p>Lpi _____</p> <p style="text-align: center;">کالاها و خدمات</p> <p style="text-align: right;">Asi</p> <hr/> <p style="text-align: center;">امنیت و آزادی</p> <p style="text-align: right;">Gsi</p> <hr/> <p style="text-align: center;">هویت جمعی</p> <p style="text-align: right;">Isi</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ارزش، دانش و هویت فردی</p> <p style="text-align: right;">LsI</p>	
<p>نظام شخصیت (p)</p>	<p>ستانده‌ها (محصولات) (o)</p> <hr/> <p>Apo _____ احساس بهبودی و آسایش</p> <p>Gpo _____ احساس عدالت و امنیت</p> <p>Ipo _____ احساس همبستگی اجتماعی</p> <p>Lpo _____ احساس عزت و احترام</p> <p style="text-align: right;">Aso</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Gso</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Iso</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Lso</p>	<p>نظام جامعه‌ای (s)</p>

مطابق نمودار، نظام شخصیت، عواملی (Factors) را در ابعاد چهارگانه برای نظام جامعه‌ای فراهم می‌نماید، به عبارت دیگر ورودی‌های (i) چهارگانه (A, G, I, L) از نظام شخصیت (P) به نظام جامعه‌ای (S) عبارتند از:

- 1- هوش و ظرفیت اجراء (APi): در این بعد توانایی (Potency) هوشی و عملی هر شخصیت با ضریب معینی وارد نظام جامعه‌ای می‌شود.
- 2- اراده و انگیزه (GPI): در این بعد میزان تمایل به انجام فعلی و یا ترک آن و یا به عبارت ساده‌تر میزان تمایل به فعالیت (Activity) با ضریب معینی برای هر شخصیت وارد نظام جامعه‌ای می‌شود.
- 3- وفاداری و دلبستگی (IPi): در این بعد احساس (ات) مثبت و منفی (ناشی از مجموعه ارزیابی‌های اخلاقی (Evaluation)، کارکردی و زیباشناختی نسبت به خود، جامعه و محیط) با ترکیب و ضریب معینی از شخصیت وارد نظام جامعه‌ای می‌شود.
- 4- بینش و شناخت (LPi) (Cognition): در این بعد طرز تلقی و پنداشت مفهومی از جامعه و ارکان آن با ترکیب و ضریبی مشخص از هر نظام شخصیت وارد نظام جامعه‌ای می‌شود.
- از طرف دیگر، طبق شکل (1-1)، نظام جامعه‌ای عواملی را در ابعاد چهارگانه برای هر نظام شخصیت، با ضریبی خاص، فراهم می‌نماید. به عبارت دیگر ورودی‌های (i) چهارگانه (A, G, I, L) از نظام جامعه‌ای (S) به نظام‌های شخصیت (P) عبارتند از:
- 1- کالاها و خدمات (ASi): در این بعد کالاها و خدمات از جانب نظام جامعه‌ای (برای مصرف در بعد ارگانیک) در اختیار نظام شخصیت قرار می‌گیرد.
- 2- امنیت و آزادی (GSi): در این بعد امنیت (در ابعاد مالی، جانی، فکری، جمعی، یعنی امنیت بیشتر با صبغه آزادی منفی) و آزادی (یعنی آزادی بیشتر با صبغه مثبت و ایجابی شامل فرصت‌ها برای انجام امور مختلف) از نظام جامعه‌ای، با ضرایب معینی، در اختیار نظام‌های شخصیت قرار می‌گیرد.
- 3- هویت جمعی (ISi): در این بعد نظام جامعه‌ای، انواع هویت‌های جمعی از جمله هویت جامعه‌ای را به نظام شخصیت اعطاء می‌کند.
- 4- ارزش، دانش و هویت فردی (LSi): در این بعد ارزش، دانش و هویت فردی با ضریب معینی وارد

نظام‌های شخصیت می‌شود. آنچه تاکنون در مورد مبادلات بین دو نظام عنوان شد، ناظر به عواملی بود که هر یک از دو نظام برای دیگری فراهم می‌نماید. حال چنانچه به ستانده‌ها یا محصولات در این مبادلات توجه شود، مشخص می‌شود که ستانده‌های نظام شخصیت عبارتند از:

1- احساس بهبودی و آسایش (APo): این بعد شامل اجزایی نظیر احساس سلامتی، احساس رفاه مادی، احساس رضایت شغلی و نظایر آن می‌شود.

2- احساس عدالت و احساس امنیت (GPO): این بعد شامل اجزایی نظیر احساس امنیت، احساس خود مختاری و استقلال (در مقابل احساس عجز و درماندگی)، احساس امید (در مقابل احساس یأس) و احساس عدالت می‌شود.

3- احساس همبستگی اجتماعی (IPO): این بعد شامل اجزایی نظیر احساس دوستی و همبستگی (در مقابل احساس انزوای اجتماعی و بی‌کسی)، احساس خشنودی خانوادگی، احساس هویت قومی، احساس هویت حرفه‌ای، احساس هویت سازمانی، احساس اعتماد بین شخصی، احساس اعتماد تعمیم یافته و بالاخره احساس هویت جامعه‌ای می‌شود.

4- احساس عزت و احترام (LPO): این بعد شامل اجزایی نظیر احساس هویت فردی، عزت نفس و احساس بصیرت و تعین اجتماعی (در مقابل احساس آنومی و یا سردرگمی اجتماعی) می‌شود.

بالاخره، می‌توان ستانده‌های نظام جامعه‌ای را طبق شکل (1-1) به شرح ذیل برشمرد:

1- نوآوری (ASo): این بعد شامل تولید کالاها، خدمات و فرآورده‌ها و مصنوعات جدید می‌شود.

2- قدرت (GSo): این بعد شامل تولید قدرت، بسیج منابع و تشکل سازمانی می‌شود.

3- انسجام اجتماعی (Iso): این بعد شامل وحدت ملی و انسجام جامعه‌ای می‌شود.

4- معارف (LSO): این بعد شامل انواع نمادها، معارف، اندیشه‌ها و ارزش‌ها می‌شود.

قبل از این که بحث حاضر بیشتر ادامه پیدا کند، لازم است به چند نکته اشاره شود. اول این که، در شبکه

مبادلات بین نظام جامعه‌ای و نظام شخصیت، نوعی تناسب ریاضی و همبستگی آماری بین ورودی‌ها و خروجی‌های آنها وجود دارد، لیکن این تناسب و همبستگی کامل نیست.

دوم، چنانکه قبلاً نیز عنوان شد، با توجه به ماهیت و موضوع پژوهش، نظام مرجع در مطالعه پیش‌رو، "نظام شخصیت" است. لذا با مراجعه به شخصیت فرد (به عنوان نظام تماس)، می‌توان داده‌ها یا عواملی که این نظام (نظام شخصیت) برای نظام جامعه‌ای فراهم می‌کند (یعنی ورودی‌های نظام جامعه‌ای از نظام‌های شخصیت)، مثل هوش و ظرفیت اجراء، اراده، وفاداری و بینش را در حد اولین تقرب به واقع (First Approximation to Reality)، سنجید. سوم، با عنایت به مرجعیت نظام شخصیت در پژوهش حاضر، می‌توان (به لحاظ روش شناختی) و لازم است (به لحاظ نظری) که ستانده‌های نظام شخصیت، یعنی محصولات داده‌های نظام جامعه‌ای در نظام‌های شخصیت در ابعاد چهارگانه، مثل احساس بهبودی، احساس عدالت و امنیت، احساس همبستگی اجتماعی و احساس عزت و احترام را سنجید.

با این کار، ضمن این که می‌توان میزان احساس رضایت و خشنودی هر فرد را در حوزه‌های چهارگانه جامعه سنجید، در همان حال ممکن است، در حد اولین تقرب به واقع، احساسات جمعی (Collective Sentiments) را در ابعاد چهارگانه جامعه، به طور متوسط، برآورد نمود. در واقع، به یک معنا، از هر جامعه سالمی انتظار می‌رود که تمامی فعالیت‌های آن حتی المقدور در راستای بهبود احساسات جمعی قرار گیرد و ضمن این که نباید فراموش نمود که متقابلاً، با بهبودی در احساسات جمعی (در ابعاد چهارگانه) زمینه برای پویایی، نشاط، سرزندگی و بالندگی جامعه و در نتیجه مقبولیت و مشروعیت برای نظام حاکم بر آن فراهم خواهد شد. به علاوه، مطالعه و شناخت کم و کیف احساسات جمعی در ابعاد مختلف می‌تواند کمکی باشد جهت تشخیص و ارزیابی نسبی نقاط قوت و ضعف و کاستی‌های عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه و داده‌های (عوامل) هر یک از آنها به نظام‌های شخصیت.

بنابراین با توجه به آنچه مذکور افتاد، مطابق شکل (1-1) دو مجموعه موضوع برای مطالعه پیشنهاد می‌شوند:

یکی مجموعه ستانده‌های (محصولات) نظام‌های شخصیت و دیگری مجموعه داده‌ها (عوامل) نظام‌های شخصیت. جدول شماره (1-1) فهرست تفصیلی موضوعات برای مطالعه در مورد ستانده‌های نظام شخصیت را پیشنهاد می‌نماید.

جدول (1-1) فهرست تفصیلی پیشنهادی برای مطالعه ستانده‌های نظام شخصیت

- 1- احساس بهبودی و آسایش (مربوط به حوزه A)
  - 1-1- احساس سلامتی
  - 1-2- احساس رفاه مادی
  - 1-3- احساس رضایت شغلی
- 2- احساس عدالت، امنیت و آزادی (مربوط به حوزه G)
  - 2-1- احساس عدالت اجتماعی
    - 2-1-1- احساس عدالت جامعه‌ای
      - 2-1-1-1- احساس عدالت جامعه‌ای (در بعد ثروت)
      - 2-1-1-2- احساس عدالت جامعه‌ای (در بعد قدرت)
      - 2-1-1-3- احساس عدالت جامعه‌ای (در بعد منزلت)
      - 2-1-1-4- احساس عدالت جامعه‌ای (در بعد معرفت و دانش)
    - 2-1-2- احساس عدالت قضایی
    - 2-1-3- احساس عدالت رویه‌ای
    - 2-1-4- احساس عدالت قومی
    - 2-1-5- احساس عدالت اطلاعاتی
  - 2-2- احساس امنیت
    - 2-2-1- احساس امنیت جانی و غذایی
    - 2-2-2- احساس امنیت جمعی
    - 2-2-3- احساس امنیت مالی
    - 2-2-4- احساس امنیت فکری
  - 2-3- احساس خودمختاری و استقلال فردی (در مقابل احساس عجز و درماندگی)
  - 2-4- احساس امید (در مقابل احساس یأس)
- 3- احساس همبستگی اجتماعی (مربوط به حوزه I)
  - 3-1- احساس هویت جمعی
    - 3-1-1- احساس هویت خانوادگی
    - 3-1-2- احساس هویت قومی
    - 3-1-3- احساس هویت سازمانی
    - 3-1-4- احساس هویت حرفه‌ای

3-1-5- احساس هویت جامعه‌ای

3-2- احساس اعتماد

3-2-1- احساس اعتماد بین شخصی

3-2-2- احساس اعتماد انتزاعی (احساس اعتماد تعمیم یافته به نظام‌های فرعی مختلف جامعه)

3-3- احساس رضایت خانوادگی

3-4- احساس دوستی و همبستگی (در مقابل احساس انزوا و بی‌کسی)

4- احساس عزت و احترام (در حوزه L)

4-1- احساس هویت فردی (خودپنداری)

4-2- احساس عزت نفس (ارزیابی از خود)

4-3- احساس بصیرت و تعیین اجتماعی (در مقابل احساس آنومی یا سردرگمی اجتماعی)

قبل از ارائه فهرست تفصیلی برای مطالعه داده‌های (عوامل) نظام شخصیت (یا ورودی‌های نظام جامعه‌ای از نظام‌های شخصیت)، لازم است این عوامل هر کدام به عنوان ابعاد گرایش نظام شخصیت به اجمال یک بار دیگر معرفی شوند. این عوامل (ابعاد) عبارتند از:

1- ظرفیت اجراء: میزان توانایی فکری و یدی جهت کار برای جامعه و ارکان آن (شامل اعیان اجتماعی و فرهنگی عمده در عرصه‌های چهارگانه جامعه)

2- اراده و انگیزه: میزان آمادگی برای عمل (اعم از انجام کاری و یا ترک آن) برای جامعه و ارکان اصلی آن (شامل اعیان اجتماعی و فرهنگی عمده در عرصه‌های چهارگانه جامعه).

3- وفاداری و دلبستگی: میزان احساسات مثبت (و یا منفی) نسبت به جامعه و ارکان اصلی آن (شامل اعیان اجتماعی و فرهنگی عمده در عرصه‌های چهارگانه).

4- بینش و شناخت: میزان درک و طرز تلقی از جامعه و ارکان اصلی آن (شامل اعیان اجتماعی و فرهنگی عمده در عرصه‌های چهارگانه جامعه).

چنانکه ملاحظه می‌شود، عوامل چهارگانه‌ای که نظام شخصیت برای نظام جامعه‌ای فراهم می‌کند، معطوف به جامعه و ارکان آن در حوزه‌های چهارگانه فضای کنش اجتماعی است. لذا برای مطالعه عوامل چهارگانه مذکور، لازم است آنها را در ارتباط با اعیان اجتماعی و اعیان فرهنگی عمده چهار نظام فرعی جامعه، یعنی نظام اقتصادی،

نظام سیاسی، نظام اجتماع جامعه‌ای و نظام فرهنگی - اجتماعی، دید.

بدین ترتیب، برای تعیین موضوعات تفصیلی در ارتباط با عوامل (داده‌های) چهارگانه نظام شخصیت، تنها لازم است، اعیان اجتماعی و اعیان فرهنگی عمده در چهار نظام فرعی نظام جامعه‌ای بطور جداگانه تعیین و معرفی شوند. جدول (2-1) فهرست تفصیلی این اعیان را در حوزه‌های چهارگانه جامعه پیشنهاد می‌نماید.

جدول (2-1) فهرست تفصیلی اعیان فرهنگی و اجتماعی برای مطالعه عوامل نظام شخصیت (گرایشات)

نظام

ا
ع
ی
ا
ن
ا
ج
ت
ه
ا
ع
ی
)
ک
ن
ش
گ
ر
ا
ن
ج
ه
ع
ی
(

		<p>اعیان فرهنگی (مفاهیم، اندیشه‌ها، ارزش‌ها و هنجارها)</p>
<p>آزادی، کار، مالکیت، بازار، تکنولوژی، محیط زیست، برنامه، فراغت، صرفه‌جویی، پس‌انداز، تولید، توزیع، مبادله، مصرف، تضاد بین فرد و جمع، تلاش و کارایی فنی (هنجار محوری)</p>	<p>خانواده، سازمان خصوصی کار، سازمان دولتی کار، سازمان تعاونی کار، بانک، شرکت بیمه، شهرداری، بیمارستان، اصناف، انجمن‌های حرفه‌ای، اتحادیه‌ها و سندیکاهای کارگری</p>	<p>نظام اقتصادی</p>
<p>عدالت، حکومت، قانون، قانون اساسی، ملیت مذهب، سرود ملی، پرچم ملی، مفاخر ملی (ادبی، سیاسی، هنری، علمی، سیاسی، مذهبی، نظامی)، گذشته مشترک (خطرات مشترک) (نوشته / یا نانوشته)، سرنوشت مشترک، سرزمین مشترک، بیگانه، شهروند، جامعه مدنی، صلح، طبقات اجتماعی، تضاد اجتماعی (تضاد بین طبقات)، اعیان ملی (مذهبی، باستانی، دولتی)، مسئولیت نسبت به قواعد و قوانین اجتماعی (هنجار محوری)</p>	<p>قوه مجریه، قوه قضائیه، قوه مقننه، دادگاه، پلیس، ارتش، سپاه، نهاد رهبری، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان، احزاب سیاسی مجلس خبرگان</p>	<p>نظام سیاسی</p>
<p>عام‌گرایی، دوستی، تعاون، ازدواج، بردباری جنسیت، قومیت، یاری، غریبه، مردم، تضاد قومی، وفاداری (هنجار محوری)</p>	<p>خانواده، گروه دوستی، همسایگی، مذهب (مسجد)، قوم، انجمن‌های خیریه، جامعه</p>	<p>نظام اجتماع</p>
<p>غایت (خدا)، دین، انسانیت (انسان)، عقلانیت (خردورزی)، جهان، علم، فلسفه، هنر، تضاد بین خردورزی علمی و خردورزی ابزاری، صداقت (هنجار محوری)</p>	<p>خانواده، مدرسه، دانشگاه، حوزه، رسانه‌های جمعی، انجمن‌های علمی، انجمن‌های ادبی، انجمن‌های دینی</p>	<p>نظام فرهنگی اجتماعی</p>

فصل دوم / چارچوب روش شناختی

چارچوب روش شناختی

سطح مفهومی (Conceptual Level) پیمایش حاضر در مبحث قبلی به اجمال معرفی گردید: در مفهوم سازی "ارزش و نگرش" یا سوگیری ارزشی و گرایش، این دو متغیر محصول تعامل دو نظام جامعه‌ای و شخصیت تلقی و براساس آن فهرستی از داده‌ها و ستانده‌های نظام شخصیت برای مطالعه در پیمایش حاضر پیشنهاد گردید. چارچوب مفهومی مذکور راهنمای پیمایش حاضر در سطح تجربی (Empirical Level) قرار گرفته است. در این مبحث که اختصاص به معرفی روش انجام پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها دارد، چگونگی تبدیل سطح مفهومی پیمایش به سطح تجربی آن به اجمال توضیح داده می‌شود. برای این منظور می‌بایست به چهار سؤال ذیل پاسخ داده شود:

1. در پیمایش حاضر چه مفاهیم و متغیرهایی مورد سنجش قرار می‌گیرند؟
2. مفاهیم یا متغیرهای مورد نظر چگونه سنجیده می‌شوند؟
3. داده‌های این پیمایش در چه قلمروی جمع‌آوری خواهند شد؟
4. داده‌های جمع‌آوری شده، چگونه آماده و تحلیل خواهند شد؟

الف - موضوع سنجش پیمایش ملی

در فهرست موضوعات پیشنهادی برای مطالعه جدول (1-1 و 1-2)، 29 نوع احساس به عنوان ستانده نظام شخصیت و گرایش به 96 عین (موضوع گرایش) اجتماعی و فرهنگی به عنوان داده نظام شخصیت معرفی گردید.

به علاوه برای مفهوم "گرایش" نیز چهار بعد (ظرفیت اجراء، اراده و انگیزه، وفاداری و دلبستگی، بینش و شناخت نسبت به موضوع گرایش) پیش بینی گردیده که با احتساب این ابعاد، موضوعات پیشنهادی بالغ بر 400 عنوان می‌شود و تبعاً سنجش این تعداد موضوع در یک پیمایش ملی میسر نیست. محدودیت‌های انجام پیمایش در سطح ملی به ویژه میزان تحمل و ظرفیت پاسخگویان اقتضاء می‌کند که موضوعات پیشنهادی به حسب اولویت، محدود گردند و یا این که در چند پیمایش موازی مورد سنجش قرار بگیرند که اقدام اخیر در شرایط حاضر غیر قابل انجام به نظر می‌رسید و لذا مقرر گردید که براساس ضوابط و ملاحظات معینی، موضوعات پیشنهادی پیمایش حاضر، مورد بازنگری و تحدید قرار بگیرند.

ضوابطی که مبنای بازنگری و تحدید موضوعات پیشنهادی قرار گرفته‌اند، عبارتند از:

1. مسأله‌ای بودن (پرابلماتیک) موضوع پیشنهادی

براساس این ضابطه، موضوعاتی در اولویت سنجش قرار می‌گیرند که دلالت روشن‌تری بر وجود یک مسأله یا دغدغه مهم در حوزه اجتماعی مربوطه داشته باشند.

2. اهمیت تئوریک موضوع پیشنهادی

براساس این ضابطه، موضوعاتی در اولویت سنجش قرار می‌گیرند که براساس چارچوب مفهومی پیمایش حاضر، آگاهی از کم و کیف آنها، قدرت درک و فهم ما را نسبت به سایر موضوعات مورد مطالعه افزایش دهد.

3. عمومیت موضوع پیشنهادی

براساس ضابطه مذکور، موضوعاتی در اولویت سنجش قرار می‌گیرند که در معرض تجربه و فهم همگانی قرار گرفته باشند و لذا موضوعات اختصاصی که در تجربه افراد و گروه‌های خاصی از جامعه ظاهر می‌شدند، دارای اولویت نخواهند بود.

علاوه بر ضوابط مذکور، برخی از ملاحظات اداری و اجرایی نیز در حذف یا اضافه کردن موضوعات سنجش مؤثر بوده‌اند. بر این مبنای موضوع پیمایش حاضر اعم از داده‌ها و ستانده‌های نظام شخصیت، پس از بحث و تبادل

نظریات مختلف علمی و عملی به شرح جدول (2-2) محدود و نهایی گردیده است

جدول 2-2. متغیرهای نهایی مورد بررسی در پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها

1- احساس بهبودی و آسایش	8-3- گرایش مذهبی سکولار
1-1- احساس سلامتی	9- گرایش سیاسی
2-1- احساس رفاه مادی	9-1- اعتماد به عملکرد حکومت
3-1- احساس رضایت شغلی	9-2- اعتماد به نهادهای حکومتی
2- احساس عدالت اجتماعی	9-3- علاقه سیاسی
1-2- احساس عدالت جامعه‌ای	9-4- احساس تأثیر سیاسی
2-2- احساس عدالت قومی	9-5- ترجیحات سیاسی
3-2- احساس عدالت جنسی	10- گرایش به عدالت
3- احساس امنیت	10-1- پنداشت از عدالت اجتماعی
4- احساس آزادی	10-2- تصور نسبت به ساخت طبقاتی جامعه
5- احساس امید	10-3- پذیرش نابرابری اجتماعی
6- احساس دوستی همبستگی اجتماعی	11- فشار هنجاری
1-6- احساس هویت ملی	11-1- فشار هنجار صداقت
2-6- احساس اعتماد بین شخصی	11-2- فشار هنجار وفاداری
3-6- احساس اعتماد تعمیم یافته	12- عام گرایی
4-6- احساس دوستی	13- رواج ارزش‌های اخلاقی
5-6- احساس رضایت خانوادگی	14- اهمیت مسائل اجتماعی
7- احساس عزت و احترام	15- اهمیت موضوعات عام (خانواده، کار، مذهب و سیاست)
1-7- احساس هویت فردی (خودپنداری مثبت)	16- اولویت ارزش‌های شغلی
2-7- احساس عزت نفس (ارزیابی مثبت از خود)	17- گرایش رسانه‌ای
3-7- احساس بصیرت و تعین اجتماعی (در مقابل احساس آنومی و سردرگمی اجتماعی)	17-1- اعتماد به رسانه‌های جمعی
8- گرایش دینی	17-2- استفاده از رسانه‌ها
1-8- دینداری	17-3- اولویت منابع خبری
2-8- مدارای مذهبی	18- خصوصیات زمینه‌ای (سن، جنس، درآمد، تحصیل، وضع فعالیت، شغل، تأهل، قومیت، مذهب و محل سکونت)

ب - چگونگی سنجش متغیرهای پیمایش ملی

برای سنجش متغیرهای مورد بررسی، اقدامات متعددی انجام گرفته که ذیلاً تحت دو عنوان "تعریف عملیاتی" و

"مقیاس سازی" به اجمال در مورد آنها توضیحاتی ارائه می‌گردد.

1- تعریف عملیاتی متغیرها

تعریف عملیاتی در واقع، صورت قابل مشاهده یک مفهوم است و نشان می‌دهد که یک مفهوم یا متغیر در سطح تجربی با چه "نشانه‌ها" و "قرائنی" (Indicators) قابل مشاهده است. بر این مبنا برای هر یک از متغیرهای مورد بررسی، تعریف عملیاتی جداگانه‌ای بعمل آمده است.

2- مقیاس سازی

منظور از مقیاس سازی (Scaling) ، تهیه سؤال یا گویه مناسب برای هر یک از نشانه‌های تجربی مفاهیم و تنظیم آنها در قالب "پرسشنامه" است که ابزار سنجش پیمایش حاضر محسوب می‌شود. برای تهیه مقیاس‌های سنجش و پرسشنامه، اقدامات متعددی انجام گرفته که به شرح ذیل می‌توان به آنها اشاره نمود:

1 - 2. مرور منابع و مآخذ

در فضای مفهومی پیمایش حاضر و به منظور بهره‌گیری از تجارب پژوهشی دیگران، مرور گسترده‌ای روی معروف‌ترین منابع پیمایش داخلی و خارجی صورت گرفته و نحوه سنجش متغیرهای مورد بررسی، در پیمایش‌های مشابه داخلی و خارجی مورد توجه و بهره‌برداری قرار گرفته است.

2 - 2. تهیه و تنظیم مقیاس اولیه سنجش برای هر یک از متغیرهای مورد بررسی

پس از جمع‌آوری و دسته‌بندی مقیاس‌های مشابه داخلی و خارجی، این مقیاس‌ها متناسب با شرایط اجتماعی و فرهنگی ایران بازسازی و نوسازی شده و در مواردی که مقیاس سنجش مورد نظر در تجربه دیگران ظاهر نشده بود، مقیاس جدید تهیه گردیده است.

3 - 2. تهیه پرسشنامه مقدماتی پیمایش ملی

لحاظ گردیده است. به این ترتیب پرسشنامه مقدماتی با 270 سؤال جهت پیش‌آزمون (Pre-test) آماده گردیده پس از تهیه مقیاس برای همه متغیرهای مورد بررسی پیمایش ملی، سؤالات مربوطه در قالب یک "پرسشنامه مقدماتی" تنظیم گردید. در تنظیم پرسشنامه مقدماتی از تجربه سایر پیمایش‌ها به ویژه "پیمایش جهانی ارزش‌ها"

(WVS) و "پیمایش عام اجتماعی" (GSS) بهره‌گیری شده است. "تفکیک موضوعی سؤالات در داخل پرسشنامه، ربط منطقی و روان شناختی سؤالات با یکدیگر، قراردادادن سؤالات حساس مذهبی و سیاسی و همچنین خصوصیات شخصی پاسخگو در قسمت‌های پایانی پرسشنامه، نام گذاری مقیاس‌ها و استفاده از کارت مقیاس" از جمله نکات مورد تاکید پیمایش‌های مذکور بوده که در تنظیم پرسشنامه مقدماتی و نهایی پیمایش ملی است.

4-2. پیش‌آزمون پرسشنامه مقدماتی در مراکز استان‌های کشور

هدف از انجام پیش‌آزمون، ابتدا شناخت محدودیت‌ها و نارسایی‌های احتمالی پرسشنامه مقدماتی و سپس ایجاد آمادگی در پرسشگران برای ورود به مرحله جمع‌آوری بوده است. بدین جهت پیش‌آزمون پرسشنامه مقدماتی در شرایط کاملاً واقعی و منطبق بر ضوابط جمع‌آوری، به طور همزمان در 28 مرکز استان کشور اجرا گردیده و براساس آن تعداد 606 مصاحبه آزمایشی (معادل 3 درصد حجم نمونه اصلی) انجام گرفته است. در مرحله پیش‌آزمون، علاوه بر ثبت پاسخ‌های پیش‌بینی شده، کلیه واکنش‌های پیش‌بینی نشده پاسخگویان در مورد هر سؤال شامل "مکث و تأمل، ابراز ناراحتی، عدم درک سؤال (ابهام)، پاسخ سریع، توضیح اضافی و عدم عکس‌العمل اضافی" ثبت گردیده و در بازنگری سؤالات پرسشنامه مقدماتی مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. علاوه بر این برای شناخت محدودیت‌های پرسشنامه، با پردازش کامپیوتری داده‌های مقدماتی، محاسبات آماری متعددی بر روی داده‌ها انجام گرفته است که از جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- تحلیل روایی (Reliability Analysis) مقیاس‌های اصلی به منظور ارزیابی میزان انسجام درونی مقیاس‌ها و شناسایی اجزاء (گویه‌ها) نامناسب. تحلیل روایی مقیاس‌های اصلی نشان داد که ضریب روایی (آلفا) همه مقیاس‌های که بیش از چهار جزء داشته‌اند، بالاتر از 70٪ است که حاکی از بالا بودن میزان انسجام درونی مقیاس‌های مذکور است.

- تحلیل عاملی (Factor Analysis) برخی از مقیاس‌ها به منظور ارزیابی میزان تداخل و اشتراک مفهومی آنها و در نتیجه کاهش تعداد متغیرها در پرسشنامه.

- محاسبه فراوانی‌ها و شاخص‌های مرکزی و پراکندگی متغیرها به منظور ارزیابی الگوهای پاسخ، واریانس پاسخ‌ها و نرخ پاسخ‌های مفقوده.

5-2. اعتباریابی (Validation) مقیاس‌های سنجش

به موازات انجام پیش‌آزمون پرسشنامه مقدماتی، برای حصول اطمینان از دقت و سنجش مقیاس‌ها (اعتباریابی) دو اقدام انجام گرفته است: نخست تعیین "اعتبار صوری" (Face Validity) و دیگری ارزیابی "اعتبار ملاک" (Criterion Validity) مقیاس‌ها. اعتبار صوری بدین معناست که افراد متخصص و مجرب تصدیق نمایند که مقیاس مورد نظر، مقصود اصلی را می‌سنجد. بدین منظور، فرم مخصوصی برای ارزیابی اعتبار صوری مقیاس‌ها تهیه و در اختیار بیش از ده نفر از جامعه شناسان و پژوهشگران ورزیده کشور قرار گرفته و در مورد یک به یک مقیاس‌ها، داوری صورت گرفته است.

همچنین برای دو دسته از مقیاس‌های پیمایش حاضر شامل مقیاس‌های مربوط به گرایش مذهبی و سیاسی، ارزیابی اعتبار ملاک انجام گرفته است. بدین منظور برای هر یک از دو دسته مقیاس مذکور، یک "ملاک" (Criterion) بیرونی منظور گردیده است. برای مقیاس‌های مذهبی، "هویت مذهبی" با دو مقوله "مذهبی / غیر مذهبی" و برای مقیاس‌های سیاسی، "هویت سیاسی" با دو مقوله "موافق / مخالف نظام سیاسی" به عنوان ملاک بیرونی در نظر گرفته شده است. سپس برای هر دسته از مقیاس‌ها با ده نفر "پاسخگوی ملاک" با خصوصیات متضاد (مثلاً 5 نفر با هویت مذهبی و 5 نفر با هویت غیر مذهبی و همچنین پنج نفر پاسخگو با هویت سیاسی موافق نظام و 5 نفر با هویت سیاسی مخالف نظام) مصاحبه بعمل آمده است. چنانچه پاسخگویان ملاک به درستی انتخاب شوند می‌بایست بین هویت واقعی آنها از لحاظ مذهبی و سیاسی و نمراتی که از مقیاس‌های مربوطه در این پیمایش می‌گیرند، همبستگی بالایی وجود داشته باشد. به میزانی که مقیاس‌های مذکور قادر به تفکیک صحیح هویت‌های متضاد از یکدیگر باشد، از اعتبار ملاک برخوردار خواهند بود. اعتبار ملاک مقیاس‌های مذهبی و سیاسی در پیمایش حاضر با استفاده از روش "تحلیل تمایزی" (Discriminate Analysis) ارزیابی گردیده است. در این تحلیل، مجذور

"ضریب همبستگی متعارف" (Canonical Correlation) بین ملاک‌های بیرونی و نمره افراد از مقیاس مربوطه در پیمایش ملی به عنوان "ضریب اعتبار" مقیاس تلقی گردیده است. بدین ترتیب ضریب اعتبار ملاک در مورد هر دو دسته مقیاس مذهبی و سیاسی بالای 50 بوده است که حاکی از صحت و دقت سنجش مقیاس‌های مذکور است.

6-2. تهیه پرسشنامه نهایی پیمایش ملی

در نتیجه انجام پیش‌آزمون و ارزیابی اعتبار و روایی پرسشنامه مقدماتی و همچنین رعایت برخی از ملاحظات اجرایی، تغییرات و اصلاحات عمده‌ای در پرسشنامه مقدماتی ایجاد گردید که این اصلاحات شامل "اصلاح جمله‌بندی و ترتیب سؤالات، تغییر دامنه برخی از مقیاس‌ها، حذف و اضافه برخی از سؤالات و ایجاد بهبود در فرم پرسشنامه" بوده است. بدین ترتیب پرسشنامه نهایی پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها با تعداد 189 سؤال تدوین گردید. در پرسشنامه مذکور، کلیه متغیرهای مندرج در جدول (3-3)، مورد سنجش قرار گرفته‌اند. سؤالات مربوط به سنجش هر یک از متغیرها همراه با توصیف نتایج، معرفی مشخص خواهند گردید.

ج - قلمرو پیمایش ملی

پیمایش حاضر موج نخست از یک پیمایش طولی است که هر دو سال یک بار در کشور به اجرا درمی‌آید. لیکن به دلیل محدودیت امکانات، موج اول پیمایش حاضر تنها در 28 مرکز استان کشور به اجرا در آمده تا پس از ارزیابی قلمرو جمع‌آوری در مراحل بعدی گسترش یابد.

2-3-1- طرح نمونه‌گیری پیمایش ملی

جامعه آماری: جامعه آماری پیمایش حاضر، مجموعه افراد 15 ساله و بالاتر خانوارهای معمولی ساکن در هر یک از 28 شهر مرکز استان در زمان جمع‌آوری اطلاعات (اسفند 1379) است.

روش نمونه‌گیری: روش نمونه‌گیری پیمایش حاضر "روش نمونه‌گیری دو مرحله‌ای" است. در این روش ابتدا تعدادی واحد نمونه‌گیری مرحله اول (Primary Sampling Unit) به صورت نمونه انتخاب می‌شود و در مرحله دوم، در هریک از PSUهای نمونه، تعدادی واحد آماری به صورت نمونه انتخاب می‌شود.

در این طرح، واحد نمونه‌گیری مرحله اوّل، یک خوشه متشکل از مجموعه‌ای به هم پیوسته از حدود 50 خانوار معمولی ساکن در یک یا چند بلوک مجاور است که تقریباً دارای 140 واحد آماری یعنی 140 فرد 15 ساله و بالاتر می‌باشد. واحد نمونه‌گیری مرحله دوّم، همان واحد آماری یعنی فرد 15 ساله و بالاتر متعلق به خانوارهای معمولی ساکن در واحد نمونه‌گیری مرحله اوّل می‌باشد.

چارچوب نمونه‌گیری: پیمایش حاضر شامل کلیه حوزه‌ها و بلوک‌های حوزه‌ها در هر کدام از نقاط شهری مرکز استان به انضمام تعداد خانوار معمولی ساکن در بلوک‌هاست. این چارچوب از نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال 1375 به دست آمده است.

روش تعیین تعداد افراد نمونه: در یک نمونه‌گیری دو مرحله‌ای، تعداد واحدهای نمونه‌گیری مرحله اوّل و دوم براساس ضوابط مربوط به این روش و به کمک اطلاعات موجود در زمینه مورد بررسی، محاسبه می‌شود. در این طرح به لحاظ فقدان اطلاعات مورد نیاز، محاسبه تعداد نمونه در هر یک از مراحل نمونه‌گیری، برای حصول به برآوردهای مورد نیاز در طرح، امکان‌پذیر نبود. از این رو اولاً به لحاظ عدم دسترسی به اطلاعات مورد نیاز تصمیم گرفته شد که برای محاسبه تعداد کل افراد نمونه 64-15 ساله از فرمول مربوط به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده گردد و ثانیاً با توجه به جنبه‌های فنی و اجرایی طرح قرار شد که تعداد نمونه مزبور برای دوره $0/5 = P$ یعنی حالتی که حداقل 50٪ از افراد درباره موضوع معینی نظر مشابهی دارند محاسبه شود. براین اساس تعداد نمونه با استفاده از روابط زیر و برای $P = 0/5$ محاسبه شد.

$$n_0 = \frac{Z^2 P(1-P)}{d^2} = \frac{Z^2 P(1-P)}{(KP)^2} = \frac{Z^2}{K^2} \times \frac{1-P}{P}$$

$$n = \frac{n_0}{1 + \frac{n_0}{N}}$$

در روابط فوق

n: تعداد کل افراد نمونه 15 ساله و بالاتر در هر شهر است.

N: تعداد افراد 15 ساله و بالاتر در شهر مورد نظر است.

Z: مقدار متغیر برای احتمال 95٪ در توزیع نرمال استاندارد شده است که برابر 1/96 می‌باشد.

K: میزان خطای نسبی برای برآورد نسبت مورد نظر است. لازم به ذکر است که در محاسبه حجم نمونه برای شهرهای مختلف، میزان خطای نسبی برای شهرهای با جمعیت بیشتر، کوچکتر اختیار شده است تا برآوردهای مربوط به هر شهر بسته به جمعیت شهر از دقت بیشتر و یا به عبارت دیگر خطای کمتری برخوردار باشد.

D: میزان خطای مطلق برای برآورد نسبت مورد نظر است که رابطه آن با خطای نسبی به صورت $d=Kp$ می‌باشد.

در جدول (2-3)، تعداد نمونه محاسبه شده برای شهرهای مختلف مرکز استان که در 6 طبقه جمعیتی گروه‌بندی شده‌اند همراه با میزان خطای نسبی و خطای مطلق مربوط به هر طبقه ارائه شده است.

جدول (2-3) تعداد نمونه (پاسخگو) در مراکز استان ها

خطای مطلق (d)	خطای نسبی (k)	تعداد نمونه (n)	نام شهر (شهرها)	تعداد شهر مرکز استان	طبقه جمعیتی
0/045	0/09	500	یاسوج، سمنان، شهرکرد، ایلام و بو شهر	5	کمتر از 150 هزار نفر
0/042	0/085	550	گرگان، ساری، قزوین، سنندج، خرم‌آباد، بندرعباس و زنجان	7	150 هزار تا 300 هزار نفر
0/040	0/080	600	اردبیل، اراک، یزد، کرمان، همدان، رشت، زاهدان و ارومیه	8	300 هزار تا 500 هزار نفر
0/037	0/075	700	کرمانشاه قم و اهواز	3	500 هزار تا یک میلیون نفر
0/035	0/07	800	شیراز، تبریز، اصفهان و مشهد	4	یک میلیون تا دو میلیون نفر
0/020	0/040	2000	تهران	1	بیشتر از دو میلیون نفر

در رابطه با حجم محاسبه شده در جدول (2-3) نکات ذیل ضروری است:

الف- با توجه به اینکه فرمول مورد استفاده برای حجم نمونه، مربوط به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده است لذا بسته به میزان همبستگی داخلی (Intracluster Correlation) صفات بین واحدهای آماری هر خوشه، میزان خطای نسبی، قدری بیشتر از خطای نسبی ارائه شده در جدول فوق است.

ب- نظر به اینکه در رابطه مربوط به محاسبه n ، مقدار $\frac{n_0}{N}$ در کلیه شهرها بسیار کوچک است، لذا همان مقدار به دست آمده برای n_0 ، به عنوان حجم نمونه (n) منظور شده است.

د- چگونگی جمع‌آوری داده‌ها

داده‌های پیمایش ملی طی یک مرحله و به طور همزمان در 28 شهر مرکز استان کشور جمع‌آوری گردیده است. این جمع‌آوری از تاریخ 25 بهمن 1379 آغاز و در تاریخ 20 اسفند 1379 به پایان رسیده است. سازماندهی لازم جهت انجام جمع‌آوری چند ماه قبل از شروع جمع‌آوری با انتخاب مجریان استانی، پرسشگران، سرپرست گروه‌های جمع‌آوری، ناظر جمع‌آوری ملی و ناظران جمع‌آوری منطقه‌ای انجام گرفته است. اهم اقداماتی که قبل از شروع جمع‌آوری و همچنین در اثنای جمع‌آوری به منظور افزایش صحت و دقت جمع‌آوری انجام گرفته عبارتند از:

1. تهیه دستور العمل جمع‌آوری

دستور العمل جمع‌آوری حاوی ضوابط و مقررات جمع‌آوری داده‌ها در پیمایش ملی بوده است. در این دستورالعمل‌ها، وظایف و مسئولیت‌های هر یک از عناصر سازماندهی به تفکیک مجری، سرپرست گروه و پرسشگر و همچنین مناسبات این عناصر با یکدیگر به روشنی تعریف گردیده است. این دستورالعمل‌ها قبل از انجام جمع‌آوری و در مرحله پیش‌آزمون پرسشنامه مقدماتی در اختیار عناصر مربوطه قرار گرفته است.

2. تهیه دستورالعمل نظارت بر جمع‌آوری

به منظور نظارت بر اجرای دستورالعمل‌های جمع‌آوری و حصول اطمینان از صحت جمع‌آوری داده‌ها، وظایف

و مسئولیت‌های نظارتی معینی برای «ناظر جمع‌آوری ملی» و «ناظر جمع‌آوری منطقه‌ای» تعریف گردیده است.

3. آموزش مجریان استانی

علاوه بر تهیه دستورالعمل جمع‌آوری برای مجریان، به منظور آشنایی بیشتر آنها با اهداف پیمایش و چگونگی داده‌ها، کلیه مجریان استان‌ها در آستانه انجام پیش‌آزمون پرسشنامه مقدماتی به همراه سرپرست گروه اصلی خود در یک کارگاه آموزشی دو روزه در تهران شرکت کرده‌اند.

4. آموزش پرسشگران و سرپرست گروه‌ها

پرسشگران پیمایش ملی از طریق شرکت در پیش‌آزمون و انجام مصاحبه آزمایشی، شرکت در کارگاه آموزشی مجریان در استان‌ها و همچنین از طریق آموزش‌های ویدئویی، نکات لازم را برای جمع‌آوری داده‌ها، فراگرفته‌اند.

5. نظارت فعال بر جمع‌آوری داده‌ها

این نظرات از شروع تا پایان جمع‌آوری داده‌ها ادامه داشت و به صورتی فعال اعمال گردیده است. حضور ناظر در مرکز استان، بازبینی پرسشنامه‌های تکمیل شده، اخذ گزارش روزانه از پیشرفت جمع‌آوری و یادآوری نارسایی‌های احتمالی از جمله تمهیدات نظارتی فعال در پیمایش حاضر بوده است.

فصل سوم / یافته‌ها

ویژگی‌های جامعه نمونه

داده‌های پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها بر اساس مصاحبه حضوری با 549 نفر افراد 15 ساله و بالاتر ساکن شهر اراک مرکز استان مرکزی که به روشی کاملاً تصادفی برگزیده شده‌اند، به دست آمده است. 49/2 درصد پاسخگویان را مردان و 50/8 درصد آنان را زنان تشکیل می‌دهند. میانگین سنی پاسخگویان 34 سال و میانه تحصیل آنان دوره متوسطه است، یعنی نیمی از پاسخگویان تحصیلات پایین‌تر از دیپلم دارند. از لحاظ وضع فعالیت نیز 29/6 درصد شاغل، 12/4 درصد بیکار، 35/2 درصد خانه‌دار و 18/2 درصد محصل و دانشجو هستند. در بین شاغلین 84/6 درصد را مردان و 15/4 درصد را زنان تشکیل می‌دهند. از لحاظ وضع تاهل 34/2 درصد پاسخگویان مجرد و 65/8 درصد آنان متأهل هستند. به علاوه از لحاظ قومی 91/1 درصد پاسخگویان فارس و بقیه به سایر اقوام تعلق دارند. همچنین از نظر مذهبی تمامی پاسخگویان شیعه هستند. آمار مربوط به ویژگی‌های جمعیتی پاسخگویان این پیمایش با جزئیات بیشتر در صفحه بعد می‌آید.

گزارش یافته‌ها در دو بخش ارائه می‌شود. در بخش اول، توزیع متغیر در سطح مرکز استان و در مقایسه با کل مراکز استان‌ها ارائه می‌شود. در ادامه جداول دو بعدی متغیرهای اصلی بر حسب پنج متغیر زمینه (جنس، سن، سواد، وضع تاهل و وضع فعالیت) ارائه می‌شود. برای آزمون روابط متغیرهای اسمی از χ^2 کرامر و متغیرهای رتبه‌ای، گاما استفاده شده است.

آمار ویژگی‌های جمعیتی پاسخگویان⁽¹⁾ پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها (تعداد پاسخگو = 549)

ویژگی‌های جمعیتی	تعداد پاسخگو	درصد از کل	درصد معتبر	
جمعیت	مرد	270	49/2	
	زن	279	50/8	
	نامشخص (Mis.)	0	0	
وضع فعالیت	شاغل	162	29/5	
	بیکار	65	11/8	
	خانه‌دار	193	35/2	
	محصل	78	14/2	
	دانشجو	22	4	
	طلبه	0	0	
	دارای درآمد بدون کار (بازنشسته و ...)	25	4/6	
	سرباز	3	0/5	
	سایر	1	0	
	نامشخص (Mis.)	0	0	
	سواد	بی‌سواد	73	13/4
		ابتدایی	117	21/5
		راهنمایی، سیکل	82	15/1
متوسطه، دیپلمه ناقص		78	14/4	
دیپلم، پیش دانشگاهی، مقدمات حوزوی		119	21/9	
فوق دیپلم، سطح یک حوزه		19	3/5	

درصد معتبر	درصد از کل	تعداد پاسخگو	ویژگی‌های جمعیتی	
8/8	8/7	48	لیسانس، سطح دو حوزه	
1/1	1/1	6	فوق لیسانس، سطح سه حوزه	
0/2	0/2	1	دکتری، سطح عالی حوزوی	
0	1/1	6	نامشخص (Mis.)	
46/1	46/1	253	15-29 سال	سن
34/8	34/8	191	30-49 سال	
19/1	19/1	105	50 ساله و بالاتر	
0	0	0	نامشخص (Mis.)	
34/2	34/2	188	مجرد	وضع تأهل
63	63	346	متأهل	
0/4	0/4	2	مطلقه، فوت همسر و ...	
0	0	0	نامشخص (Mis.)	

1- تفاوت‌های جزئی بین برخی از درصدهای جدول مذکور با آمارهای مربوط به ویژگی‌های پاسخگویان در صفحه قبل ناشی از ادغام برخی از گزینه‌های پاسخ در یکدیگر است که در ادامه چگونگی ادغام آنها توضیح داده شده است.

چگونگی کاهش گزینه‌ها در متغیرهای زمینه‌ای

گزینه‌های اولیه شش متغیر زمینه‌ای شامل وضع فعالیت، تحصیلات، سن، وضع تأهل، قومیت و مذهب به شرح

ذیل محدود گردیده است:

متغیر وضع فعالیت

شاغل = شاغل

بیکار = بیکار و سرباز

خانه‌دار = خانه‌دار

محصل = محصل و دانشجو و طلبه

بازنشسته = دارای درآمد بدون کار شامل بازنشسته، از کار افتاده و دارای سود سهام

در این متغیر، گزینه «سایر» جزء «داده‌های ناقص» تلقی گردیده است.

متغیر تحصیلات

بی‌سواد = بی‌سواد

ابتدایی = خواندن و نوشتن، نهضت سواد آموزی، ابتدایی

متوسطه = راهنمایی، سیکل، متوسطه، دیپلم ناقص

دیپلم = دیپلم، پیش دانشگاهی، مقدمات حوزوی

عالی = فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس، دکترا، سطح یک حوزوی (لمعتین و ...) و بالاتر

متغیر سن

سنین 15 سال و بالاتر به سه گروه سنی جوانان (15-29 سال)، میانسالان (30-49 سال) و کهنسالان (50 سال

به بالا) تبدیل شده است.

متغیر وضع تأهل

مجرد = مجرد

متأهل = متأهل، مطلقه، فوت همسر، جدا شدن بر اثر زندانی و مهاجرت و سایر

متغیر قومیت

آذری = آذری

لر = لر

کرد = کرد

بلوچ = بلوچ

فارس = فارس

عرب = عرب

در این متغیر گزینه‌های «ترکمن»، «طالش» و «سایر» جزء «داده‌های ناقص» محسوب گردیده است.

متغیر مذهب

شیعه = شیعه

سنی = سنی

در این متغیر 0 گزینه‌های مسیحی، کلیمی، زرتشتی و سایر جزء «داده‌های ناقص» محسوب گردیده است.

بخش دوم / ارزش‌های اجتماعی

فصل اول / ارزش‌های اخلاقی

جدول 1- به نظر شما هر کدام از خصوصياتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (تلاش و جدیت)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2	336	اصلاً	3/1	17	اصلاً
9/7	1618	خیلی کم	11/7	64	خیلی کم
14/9	2471	کم	14/1	77	کم
33	5495	متوسط	31/2	171	متوسط
27/4	4553	زیاد	25/5	140	زیاد
10/2	1693	خیلی زیاد	12	66	خیلی زیاد
2/8	463	کاملاً	2/4	13	کاملاً
100	16629	کل	100	548	کل

جدول 2- به نظر شما هر کدام از خصوصياتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (گذشت)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
6/1	1026	اصلاً	10/2	56	اصلاً
15/6	2614	خیلی کم	18/3	100	خیلی کم
25/8	4322	کم	23	126	کم
29/5	4937	متوسط	28/9	158	متوسط
16/7	2797	زیاد	15	82	زیاد
4/9	825	خیلی زیاد	3/7	20	خیلی زیاد
1/3	210	کاملاً	0/9	5	کاملاً
100	16731	کل	100	547	کل

جدول 3- به نظر شما هر کدام از خصوصیات که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (امانت‌داری)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/2	857	اصلاً	18/4	101	اصلاً
11/9	1973	خیلی کم	13/3	73	خیلی کم
21/7	3612	کم	23/3	128	کم
35/2	5861	متوسط	28/6	157	متوسط
18/6	3090	زیاد	12/6	69	زیاد
5/1	850	خیلی زیاد	2/6	14	خیلی زیاد
2/3	390	کاملاً	1/3	7	کاملاً
100	16633	کل	100	549	کل

جدول 4- به نظر شما هر کدام از خصوصیات که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (انصاف)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
11/3	1890	اصلاً	7/7	42	اصلاً
16/9	2818	خیلی کم	11/3	61	خیلی کم
25/5	4265	کم	20/1	109	کم
29/6	4957	متوسط	35/6	193	متوسط
11/9	1995	زیاد	19/6	106	زیاد
3/2	543	خیلی زیاد	4/1	22	خیلی زیاد
1/5	254	کاملاً	1/7	9	کاملاً
100	16722	کل	100	542	کل

جدول 5- به نظر شما هر کدام از خصوصیت‌هایی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (خیرخواهی و کمک به دیگران)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/5	749	اصلاً	5/3	29	اصلاً
11/1	1855	خیلی کم	11/5	63	خیلی کم
18/7	3137	کم	15/7	86	کم
34/8	5823	متوسط	35/9	197	متوسط
21/5	3600	زیاد	22/8	125	زیاد
7/2	1211	خیلی زیاد	7/3	40	خیلی زیاد
2/1	359	کاملاً	1/6	9	کاملاً
100	16734	کل	100	549	کل

جدول 6- به نظر شما هر کدام از خصوصیت‌هایی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (صداقت و راستگویی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
7/2	1196	اصلاً	10	55	اصلاً
17/1	2856	خیلی کم	16/4	90	خیلی کم
26/4	4421	کم	25/9	142	کم
31/3	5232	متوسط	31	170	متوسط
12/4	2069	زیاد	11/7	64	زیاد
3/8	634	خیلی زیاد	3/8	21	خیلی زیاد
1/9	319	کاملاً	1/3	7	کاملاً
100	16727	کل	100	549	کل

جدول 7- به نظر شما هر کدام از خصوصیتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (پایبندی به قول و قرار)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5	825	اصلاً	درصد	تعداد	اصلاً
13	2166	خیلی کم	6/6	36	خیلی کم
24/1	4013	کم	13/5	74	کم
37/2	6185	متوسط	24/5	134	متوسط
14/5	2415	زیاد	35/3	193	زیاد
4/2	704	خیلی زیاد	14/4	79	خیلی زیاد
2	328	کاملاً	3/8	21	کاملاً
100	16636	کل	1/8	10	کل

جدول 8- به نظر شما هر کدام از خصوصیتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (دورویی و تظاهر)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3	504	اصلاً	2/2	12	اصلاً
5/1	850	خیلی کم	5/1	28	خیلی کم
12/7	2117	کم	11/3	62	کم
14/3	2391	متوسط	16/4	90	متوسط
32/4	5398	زیاد	27/5	151	زیاد
26/1	4351	خیلی زیاد	29/7	163	خیلی زیاد
6/3	1052	کاملاً	7/8	43	کاملاً
100	16663	کل	100	549	کل

جدول 9- به نظر شما هر کدام از خصوصياتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (تقلب و کلاهبرداری)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/4	725	اصلاً	4/6	25	اصلاً
4/2	704	خیلی کم	3/3	18	خیلی کم
9/3	1551	کم	7/7	42	کم
13/1	2186	متوسط	13/6	74	متوسط
29/8	4961	زیاد	28/9	158	زیاد
29/1	4840	خیلی زیاد	28	153	خیلی زیاد
10/1	1684	کاملاً	13/9	76	کاملاً
100	16651	کل	100	546	کل

جدول 10- به نظر شما هر کدام از خصوصياتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (تملق و چاپلوسی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4	664	اصلاً	3/3	18	اصلاً
4/2	706	خیلی کم	3/5	19	خیلی کم
9/8	1631	کم	6/2	34	کم
17/3	2872	متوسط	17/9	98	متوسط
31/1	5177	زیاد	33/5	184	زیاد
24/4	4059	خیلی زیاد	25/5	140	خیلی زیاد
9/1	1521	کاملاً	10/2	56	کاملاً
100	16630	کل	100	549	کل

جدول 11- به نظر شما هر کدام از خصوصیات‌ی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (تلاش و جدیت)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	نگرش
															مرد	زن		
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	کم	
23/1	39/9	20	38	19/8	35/3	32/7	40/5	34/5	34/4	16/4	15/1	23/8	23/2	35/2	24/5	33/3	کم	
29/4	34/6	36	36	28/6	29/4	30/9	40/5	29/4	33/1	29/3	21/9	23/8	29/5	35/6	31/3	31/1	متوسط	
47/5	25/5	44	26	51/6	35/3	36/4	18/9	36/1	32/5	54/3	63	52/4	47/4	29/2	44/2	35/6	زیاد	
360	188	25	100	192	68	162	74	119	160	116	73	105	190	253	278	270	پاسخ معتبر	
0/226		0/150					-0/311					0/263			0/107		آماره	
000		0/002					000					000			0/042		سطح معناداری	

جدول 12- به نظر شما هر کدام از خصوصیات‌ی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (گذشت)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	نگرش
															مرد	زن		
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	کم	
49/3	55/9	52	51	49/2	54/4	53/1	60/8	61/3	50/6	50	29/2	44/2	52/6	53/8	48/4	54/8	کم	
28/1	30/3	24	31	24/1	27/9	34/6	33/8	30/3	30/6	19/8	31/9	24	30	30	30/3	27/4	متوسط	
22/6	13/8	24	18	26/7	17/6	12/3	5/4	8/4	18/8	30/2	38/9	31/7	17/4	16/2	21/3	17/8	زیاد	
359	188	25	100	191	68	162	74	119	160	116	72	104	190	253	277	270	پاسخ معتبر	
0/105		0/113					-0/288					0/127			0/066		آماره	
0/049		0/085					000					0/045			0/306		سطح معناداری	

جدول 13- به نظر شما هر کدام از خصوصیات که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (امانت‌داری)

وضع تاهل		وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر	
																		نگرش	
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد			
39/3	38/8	60/9	32	34/9	44/1	42/9	47/3	40/2	37/5	42	28/8	40/8	38/2	39/1	35/5	42/8	کم		
34/7	37/2	21/7	43	36/5	29/4	34/8	33/8	35	36/9	35/7	32/9	34	36	36	35/5	35/7	متوسط		
26	23/9	17/4	25	28/6	26/5	22/4	18/9	24/8	25/6	22/3	38/4	25/2	25/8	24/9	28/9	21/6	زیاد		
345	188	23	100	189	68	161	74	117	160	112	73	103	186	253	273	269	پاسخ معتبر		
0/028		0/103						-0/106					-0/002			0/093		آماره	
0/809		0/176						0/039					0/977			0/094		سطح معناداری	

جدول 14- به نظر شما هر کدام از خصوصیات که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (انصاف)

وضع تاهل		وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر	
																		نگرش	
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد			
55/7	53/7	68	51	51/8	57/4	58	66/2	56/3	51/3	61/5	39/7	52/4	57/1	54/5	53	57	کم		
27/4	30/9	16	31	27/5	29/4	30/2	27	30/3	31/3	22/2	30/1	26/7	27/7	30	27/2	30	متوسط		
16/9	15/4	16	18	20/7	13/2	11/7	6/8	13/4	17/5	16/2	30/1	21	15/2	15/4	19/7	13	زیاد		
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر		
0/037		0/088						-0/150					0/024			0/091		آماره	
0/685		0/384						0/005					0/705			0/101		سطح معناداری	

جدول 15- به نظر شما هر کدام از خصوصیتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (خیرخواهی و کمک به دیگران)

وضع تاهل		وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر	
																		نگرش	
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد			
33	31/4	40	28	31/1	44/1	30/2	35/1	31/9	35	31/6	24/7	30/5	31/9	33/6	28	37	کم		
34/3	38/8	28	43	32/1	25	42	43/2	36/1	36/3	30/8	34/2	29/5	38/2	36/8	33/7	38/1	متوسط		
32/7	29/8	32	29	36/8	30/9	27/8	21/6	31/9	28/8	37/6	41/1	40	29/8	29/6	38/4	24/8	زیاد		
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر		
0/045		0/111						-0/107					0/073			0/149		آماره	
0/573		0/099						0/030					0/225			0/002		سطح معناداری	

جدول 16- به نظر شما هر کدام از خصوصیتی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (صداقت و راستگویی)

وضع تاهل		وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر	
																		نگرش	
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد			
49/9	56/9	40	49	48/7	60/3	56/8	60/8	54/6	53/1	50/4	41/1	45/7	56	52/2	49/5	55/2	کم		
33/2	26/6	44	28	33/2	25	30/9	24/3	31/9	28/8	34/2	35/6	35/2	29/3	30/4	33/3	28/5	متوسط		
16/9	16/5	16	23	18/1	14/7	12/3	14/9	13/4	18/1	15/4	23/3	19	14/7	17/4	17/2	16/3	زیاد		
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر		
0/073		0/096						-0/122					0/028			0/060		آماره	
0/229		0/251						0/022					0/656			0/376		سطح معناداری	

جدول 17- به نظر شما هر کدام از خصوصیات‌ی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (پای‌بندی به قول و قرار)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	نگرش
47/1	39/9	68	36	42/4	50	46/9	44/6	41/2	43/1	50/4	43/8	49/5	49/7	38/7	40/8	48/5	کم	
31/8	42	24	45	33/5	33/8	33/3	40/5	37/8	35	31/3	31/5	30/5	33/9	38/3	35/4	35/2	متوسط	
21/2	18/1	8	19	24/1	16/2	19/8	14/9	21	21/9	18/3	24/7	20	16/4	22/9	23/8	16/3	زیاد	
359	188	25	100	191	68	162	74	119	160	115	73	105	189	253	277	270	پاسخ معتبر	
0/102		0/111					0/011					-0/138			0/102		آماره	
0/058		0/097					0/837					0/024			0/058		سطح معناداری	

جدول 18- به نظر شما هر کدام از خصوصیات‌ی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (دورویی و تظاهر)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	نگرش
16/6	22/3	8	26	17/1	16/2	18/5	20/3	20/2	19/4	15/4	16/4	18/1	16/2	20/6	20/1	17	کم	
16/9	15/4	24	16	15/5	14/7	17/3	13/5	16/8	18/8	17/9	12/3	16/2	16/2	16/6	13/6	19/3	متوسط	
66/5	62/2	68	58	67/4	69/1	64/2	66/2	63	61/9	66/7	71/2	65/7	67/5	62/8	66/3	63/7	زیاد	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/070		0/081					-0/057					0/061			0/080		آماره	
0/261		0/513					0/326					0/373			0/175		سطح معناداری	

جدول 19- به نظر شما هر کدام از خصوصیات‌ی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (تقلب و کلاهبرداری)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	
																	مرد	زن
مجرد	متاهل	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	کم	
14/5	16/1	8/3	19/2	16/1	10/4	16	15/1	9/4	20/6	18/8	11	14/3	15/3	16/3	16/5	14/6	کم	
16/7	11/9	12/5	16/2	14/5	11/9	11/7	15/1	17/1	13/1	12	9/6	12/4	13/7	13/9	16/2	10/8	متوسط	
68/8	71/9	79/2	64/6	69/4	77/6	72/2	69/9	73/5	66/3	69/2	79/5	73/3	71/1	69/7	67/3	74/6	زیاد	
186	360	24	99	193	67	162	73	117	160	117	73	105	190	251	278	546	پاسخ معتبر	
0/066		0/070					-0/020					0/049			0/089		آماره	
0/303		0/726					0/736					0/504			0/117		سطح معناداری	

جدول 20- به نظر شما هر کدام از خصوصیات‌ی که نام می‌برم تا چه اندازه در بین مردم رواج دارد؟ (تملق و چاپلوسی)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	
																	مرد	زن
مجرد	متاهل	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	کم	
15/4	11/6	4	22	12/4	8/8	11/1	5/4	10/9	17/5	16/2	9/6	7/6	11/5	16/2	14/7	11/1	کم	
19/1	17/2	8	15	22/8	17/6	15/4	13/5	12/6	18/8	20/5	24/7	16/2	18/8	17/8	20/1	15/6	متوسط	
65/4	71/2	88	63	64/8	73/5	73/5	81/1	76/5	63/8	63/2	65/8	76/2	69/6	66	65/2	73/3	زیاد	
188	361	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/064		0/125					0/170					0/151			0/088		آماره	
0/327		0/028					0/003					0/034			0/121		سطح معناداری	

فصل دوم / مشکلات اجتماعی

جدول 21- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (اختلاف و چند دستگی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1	168	اصلاً	1/8	10	اصلاً
3/8	624	خیلی کم	4/8	26	خیلی کم
8/9	1458	کم	7/9	43	کم
21/7	3537	متوسط	21/7	118	متوسط
35/8	5840	زیاد	35/2	191	زیاد
22/1	3606	خیلی زیاد	24/3	132	خیلی زیاد
6/6	1073	کاملاً	4/2	23	کاملاً
100	16306	کل	100	543	کل

جدول 22- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (پارتی بازی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/7	110	اصلاً	1/1	6	اصلاً
1/2	203	خیلی کم	2	11	خیلی کم
3/1	517	کم	2/7	15	کم
8	1338	متوسط	7/3	40	متوسط
30/7	5134	زیاد	28/5	156	زیاد
36/8	6148	خیلی زیاد	38/5	211	خیلی زیاد
19/6	3277	کاملاً	19/9	109	کاملاً
100	16727	کل	100	548	کل

جدول 23- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنیم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (اعتیاد)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/4	74	اصلاً	1/1	6	اصلاً
0/7	113	خیلی کم	0/9	5	خیلی کم
2/5	412	کم	1/6	9	کم
7/1	1193	متوسط	3/8	21	متوسط
28	4688	زیاد	23	126	زیاد
37/8	6334	خیلی زیاد	32/7	179	خیلی زیاد
23/5	3937	کاملاً	36/9	202	کاملاً
100	16751	کل	100	548	کل

جدول 24- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنیم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (ظلم و تبعیض)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/7	290	اصلاً	2/7	15	اصلاً
4/2	694	خیلی کم	4/8	26	خیلی کم
11/5	1917	کم	13	71	کم
23/9	3971	متوسط	21/8	119	متوسط
30/5	5072	زیاد	32/9	180	زیاد
18/9	3137	خیلی زیاد	15/9	87	خیلی زیاد
9/2	1537	کاملاً	9	49	کاملاً
100	16618	کل	100	547	کل

جدول 25- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (طلاق)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/3	43	اصلاً	0/2	1	اصلاً
1/8	293	خیلی کم	0/9	5	خیلی کم
5/5	909	کم	5/9	32	کم
16/2	2699	متوسط	13/9	76	متوسط
38/2	6340	زیاد	36/6	200	زیاد
27/2	4518	خیلی زیاد	28/7	157	خیلی زیاد
10/9	1815	کاملاً	13/9	76	کاملاً
100	16617	کل	100	547	کل

جدول 26- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (بیکاری)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/4	63	اصلاً	0/7	4	اصلاً
0/6	105	خیلی کم	1/1	6	خیلی کم
1/2	204	کم	0/9	5	کم
4	672	متوسط	2/9	16	متوسط
17/3	2890	زیاد	15/5	85	زیاد
36/6	6128	خیلی زیاد	30/6	168	خیلی زیاد
39/9	6685	کاملاً	48/3	265	کاملاً
100	16747	کل	100	549	کل

جدول 27- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (آزادی احزاب و مطبوعات...)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2	305	اصلاً	2/5	13	اصلاً
5/2	782	خیلی کم	5/9	31	خیلی کم
13/5	2039	کم	12	63	کم
35/1	5312	متوسط	40/1	210	متوسط
23/1	3488	زیاد	21/8	114	زیاد
13/5	2041	خیلی زیاد	11/6	61	خیلی زیاد
7/6	1154	کاملاً	6/1	32	کاملاً
100	15121	کل	100	524	کل

جدول 28- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (روابط نامشروع)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1	156	اصلاً	0/9	5	اصلاً
4/4	720	خیلی کم	5/1	28	خیلی کم
11/4	1865	کم	8/9	49	کم
19	3111	متوسط	15	82	متوسط
31/2	5107	زیاد	35/9	197	زیاد
22/4	3668	خیلی زیاد	23/4	128	خیلی زیاد
10/7	1747	کاملاً	10/8	59	کاملاً
100	16374	کل	100	548	کل

جدول 29- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (ناامنی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/8	308	اصلاً	2/2	12	اصلاً
7/1	1189	خیلی کم	6/9	38	خیلی کم
15/9	2643	کم	14/9	82	کم
23/3	3878	متوسط	26/2	144	متوسط
25/3	4217	زیاد	22/4	123	زیاد
17/7	2951	خیلی زیاد	16/4	90	خیلی زیاد
8/9	1489	کاملاً	10/9	60	کاملاً
100	16675	کل	100	549	کل

جدول 30- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (چاپلوسی و تملق)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/8	134	اصلاً	0/9	5	اصلاً
2/9	482	خیلی کم	3/3	18	خیلی کم
9/1	1512	کم	10	55	کم
20	3335	متوسط	19/9	109	متوسط
35/3	5863	زیاد	38	208	زیاد
22/6	3757	خیلی زیاد	20/6	113	خیلی زیاد
9/1	1515	کاملاً	7/3	40	کاملاً
100	16588	کل	100	548	کل

جدول 31- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (بی‌توجهی به دین)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/9	321	اصلاً	2	11	اصلاً
7/3	1221	خیلی کم	7/1	39	خیلی کم
15/7	2620	کم	13/3	73	کم
27/2	4528	متوسط	24/5	134	متوسط
23/8	3969	زیاد	28/9	158	زیاد
15/9	2652	خیلی زیاد	16/5	90	خیلی زیاد
8	1338	کاملاً	7/7	42	کاملاً
100	16649	کل	100	547	کل

جدول 32- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (گرانی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/4	70	اصلاً	0/5	3	اصلاً
0/5	90	خیلی کم	0/9	5	خیلی کم
1/1	185	کم	1/1	6	کم
4/8	800	متوسط	4/7	26	متوسط
18/4	3095	زیاد	20/6	113	زیاد
33/3	5581	خیلی زیاد	28/2	155	خیلی زیاد
41/5	6956	کاملاً	43/9	241	کاملاً
100	16777	کل	100	549	کل

جدول 33- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (دزدی و کلاهبرداری)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/4	71	اصلاً	0/7	4	اصلاً
1/3	223	خیلی کم	2/4	13	خیلی کم
4	667	کم	3/5	19	کم
12/2	2044	متوسط	10/9	60	متوسط
29/9	5006	زیاد	28/1	154	زیاد
32	5346	خیلی زیاد	37/5	206	خیلی زیاد
20/1	3368	کاملاً	16/9	93	کاملاً
100	16725	کل	100	549	کل

جدول 34- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (اختلاف و چند دستگی)

وضع تاهل	وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر نگوش
	متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
13/5	16/5	12	15	14/8	14/7	14/4	17/6	11/8	16/9	15	9/9	12/6	14/4	15/4	15/7	13/4	کم
22/8	19/7	12	16	25/4	22/1	22/5	18/9	19/3	21/9	25/7	23/9	24/3	17/1	24/1	24/8	18/6	متوسط
63/7	63/8	76	69	59/8	63/2	63/1	63/5	68/9	61/3	59/3	66/2	63/1	68/4	60/5	59/5	68	زیاد
355	188	25	100	189	68	160	74	119	160	113	71	103	187	253	274	269	پاسخ معتبر
0/049	0/071						0/022					0/071			0/091		آماره
0/522	0/709						0/696					0/292			0/107		سطح معناداری

جدول 35- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (پارتی بازی)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر نگرش	
5/3	6/9	8	10	5/7	4/4	3/7	6/8	3/4	6/9	7/8	4/1	6/7	3/7	7/1	6/1	5/6	کم	
8/6	4/8	8	3	8/3	7/4	8/7	5/4	8/4	5/6	7/8	11	7/6	8/9	6	7/9	6/7	متوسط	
86/1	88/3	84	87	86	88/2	87/6	87/8	88/2	87/5	84/5	84/9	85/7	87/4	86/9	86	87/8	زیاد	
360	188	25	100	193	68	161	74	119	160	116	73	105	191	252	278	270	پاسخ معتبر	
0/075		0/085					0/078					-0/010			0/028		آماره	
0/211		0/441					0/374					0/923			0/812		سطح معناداری	

جدول 36- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (اعتیاد)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر نگرش	
4/4	2/1	4	5	4/1	1/5	3/1	4/1	1/7	1/3	7/7	5/5	7/6	2/6	2/8	4/3	3	کم	
3/6	4/3	8	5	3/6	1/5	3/7	1/4	2/5	6/3	2/6	5/5	3/8	4/2	3/6	2/9	4/8	متوسط	
91/9	93/6	88	90	92/2	97/1	93/2	94/6	95/8	92/5	89/7	89	88/6	93/2	93/7	92/8	92/2	زیاد	
360	188	25	100	193	68	161	74	118	160	117	73	105	190	253	279	269	پاسخ معتبر	
0/060		0/064					0/238					-0/187			0/061		آماره	
0/270		0/816					0/041					0/179			0/359		سطح معناداری	

جدول 37- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (ظلم و تبعیض)

وضع تاهل	وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر نگرش
	متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
20/3	20/9	28	26	20/2	13/4	19/3	20/3	20/3	19/4	22/4	21/9	23/8	15/3	23	21/9	19	کم
22/2	20/9	16	22	23/3	20/9	21/1	16/2	22/9	26/9	17/2	20/5	14/3	26/3	21/4	23/7	19/8	متوسط
57/5	58/3	56	52	56/5	65/7	59/6	63/5	56/8	53/8	60/3	57/5	61/9	58/4	55/6	54/5	61/2	زیاد
360	187	25	100	193	67	161	74	118	160	116	73	105	190	252	279	268	پاسخ معتبر
0/016	0/074						0/019					0/070			0/068		آماره
0/933	0/643						0/730					0/294			0/280		سطح معناداری

جدول 38- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (طلاق)

وضع تاهل	وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر نگرش
	متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
7/2	6/4	0	10	6/2	2/9	8/7	9/7	5/9	5/6	8/5	5/5	5/8	7/9	6/7	6/5	7/5	کم
14/5	12/8	29/2	12	12/4	11/8	15/5	15/3	14/3	13/1	17/9	8/2	15/4	15/8	11/9	12/2	15/7	متوسط
78/3	80/9	70/8	78	81/3	85/3	75/8	75	79/8	81/3	73/5	86/3	78/8	76/3	81/4	81/4	76/9	زیاد
359	188	24	100	193	68	161	72	119	160	117	73	104	190	253	279	268	پاسخ معتبر
0/030	0/102						-0/044					-0/073			0/056		آماره
0/780	0/178						0/541					0/377			0/418		سطح معناداری

جدول 39- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (بیکاری)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	نگرش
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
2/8	2/7	4	5	2/6	0	2/5	2/7	1/7	2/5	4/3	2/7	1/9	3/1	2/8	2/5	3	کم	
3	2/7	8	3	2/1	0	4/3	2/7	4/2	2/5	1/7	4/1	1/9	4/2	2/4	2/5	3/3	متوسط	
94/2	94/7	88	92	95/3	100	93/2	94/6	94/1	95	94	93/2	96/2	92/7	94/9	95	93/7	زیاد	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/011		0/096					0/044					0/002			0/029		آماره	
0/964		0/256					0/742					0/190			0/800		سطح معناداری	

جدول 40- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (محدودیت آزادی‌های سیاسی)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر	نگرش
متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
22/6	16/5	33/3	16	21	16/7	22/3	23/3	21/6	13/8	26/6	21/3	24/7	21/3	18/2	21/5	19/4	کم	
42	36/7	33/3	32	43/8	40/9	42	23/3	35/3	46/5	42/2	47/5	44/1	39/9	38/7	41	39/2	متوسط	
35/4	46/8	33/3	52	35/2	42/4	35/7	53/4	43/1	39/6	31/2	31/1	31/2	38/8	43/1	37/5	41/4	زیاد	
336	188	24	100	176	66	157	73	116	159	109	61	93	178	253	261	263	پاسخ معتبر	
0/116		0/107					0/132					-0/126			0/041		آماره	
0/030		0/149					0/016					0/041			0/642		سطح معناداری	

جدول 41- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (روابط نامشروع)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر نگرش
15/2	14/4	12	16/2	15	8/8	17/3	13/5	14/3	14/5	17/9	15/1	15/2	14/1	15/5	16/2	13/7	کم
15	15	28	17/2	14/5	13/2	13	16/2	13/4	15/7	14/5	13/7	15/2	14/7	15/1	16/2	13/7	متوسط
69/8	70/6	60	66/7	70/5	77/9	69/8	70/3	72/3	69/8	67/5	71/2	69/5	71/2	69/4	67/6	72/6	زیاد
361	187	25	99	193	68	162	74	119	159	117	73	105	191	252	278	270	پاسخ معتبر
0/011		0/082					0/029					0/014			0/054		آماره
0/969		0/492					0/635					0/852			0/447		سطح معناداری

جدول 42- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (نامنی)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر نگرش
23/3	25/5	28	30	21/2	25	22/8	28/4	20/2	26/9	22/2	23/3	20	20/9	28/1	24	24/1	کم
26	26/6	32	26	28/5	17/6	26/5	23	26/1	22/5	31/6	28/8	29/5	28/8	22/9	25/1	27/4	متوسط
50/7	47/9	40	44	50/3	57/4	50/6	48/6	53/8	50/6	46/2	47/9	50/5	50/3	49	50/9	48/5	زیاد
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/029		0/080					0/021					0/062			0/028		آماره
0/788		0/540					0/685					0/311			0/804		سطح معناداری

جدول 43- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (چاپلوسی و تملق)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر نگرش	
12/8	17	8	22	12/4	13/2	13	5/4	17/6	14/4	15/5	16/4	11/4	14/1	15/5	14/3	14/1	کم	
19/4	20/7	16	21	23/8	19/1	14/9	16/2	16	23/1	21/6	21/9	20	16/8	22/2	20/4	19/3	متوسط	
67/8	62/2	76	57	63/7	67/6	72	78/4	66/4	62/5	62/9	61/6	68/6	69/1	62/3	65/2	66/5	زیاد	
360	188	25	100	193	68	161	74	119	160	116	73	105	191	252	279	269	پاسخ معتبر	
0/064		0/105					0/119					0/103			0/015		آماره	
0/326		0/149					0/038					0/135			0/940		سطح معناداری	

جدول 44- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (بی‌توجهی مردم به دین)

وضع تاهل		وضع فعالیت					سواد					سن			جنس		متغیر نگرش	
22/3	22/9	16/7	28	23/4	16/2	21/6	17/8	25/2	21/9	23/3	21/9	19/2	23/2	23/3	21/6	23/4	کم	
24	25/5	29/2	24	22/9	29/4	24/1	30/1	21	24/4	29/3	17/8	23/1	26/8	23/3	24/5	24/5	متوسط	
53/8	51/6	54/2	48	53/6	54/4	54/3	52/1	53/8	53/8	47/4	60/3	57/7	50	53/4	54	52	زیاد	
359	188	24	100	192	68	162	73	119	160	116	73	104	190	253	278	269	پاسخ معتبر	
0/022		0/066					-0/003					0/030			0/023		آماره	
0/881		0/787					0/953					0/628			0/861		سطح معناداری	

جدول 45- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (گرانی)

وضع تاهل	وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر نگرش
	متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
2/2	3/2	4	3	1/6	2/9	3/1	1/4	3/4	3/8	2/6		1	2/6	3/2	2/5	2/6	کم
5	4/3	0	5	4/1	4/4	6/2	2/7	5/9	3/8	5/1	6/8	5/7	5/2	4	3/6	5/9	متوسط
92/8	92/6	96	92	94/3	92/6	90/7	95/9	90/8	92/5	92/3	93/2	93/3	92/1	92/9	93/9	91/5	زیاد
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/033	0/056						0/025					0/007			0/055		آماره
0/740	0/901						0/819					0/960			0/432		سطح معناداری

جدول 46- به نظر شما هر کدام از مسائل و مشکلاتی که اشاره می‌کنم، تا چه اندازه در جامعه ما جدی و مهم است؟ (دزدی و کلاهبرداری)

وضع تاهل	وضع فعالیت						سواد					سن			جنس		متغیر نگرش
	متاهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
6/4	6/9	8	9	5/7	5/9	6/2	5/4	6/7	7/5	5/1	8/2	4/8	5/8	7/9	6/5	6/7	کم
11/6	9/6	20	9	11/4	5/9	12/3	13/5	10/9	10/6	12	6/8	14/3	10/5	9/9	11/1	10/7	متوسط
82	83/5	72	82	82/9	88/2	81/5	81/1	82/4	81/9	82/9	84/9	81	83/8	82/2	82/4	82/6	زیاد
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/032	0/074						-0/038					0/008			0/007		آماره
0/752	0/641						0/622					0/935			0/986		سطح معناداری

فصل سوم / اهمیت کار، خانواده، مذهب، سیاست

جدول 47- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می پرسیم، لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (کار)

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/3	55	اصلاً	0	0	اصلاً
0/6	96	خیلی کم	0/4	2	خیلی کم
1/2	200	کم	0/7	4	کم
4/3	718	متوسط	3/8	21	متوسط
18/9	3170	زیاد	18/9	104	زیاد
42/4	7110	خیلی زیاد	43/9	241	خیلی زیاد
32/4	5439	کاملاً	32/2	177	کاملاً
100	16788	کل	100	549	کل

جدول 48- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می پرسیم، لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (خانواده)

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/1	13	اصلاً	0	0	اصلاً
0/2	30	خیلی کم	0	0	خیلی کم
0/4	60	کم	0/7	4	کم
1/9	323	متوسط	1/6	9	متوسط
10/8	1821	زیاد	8	44	زیاد
34/2	5750	خیلی زیاد	29	159	خیلی زیاد
52/4	8814	کاملاً	60/7	333	کاملاً
100	16811	کل	100	549	کل

جدول 49- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می‌پرسم، لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (مذهب)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/4	69	اصلاً	0/2	1	اصلاً
0/5	84	خیلی کم	0	0	خیلی کم
1	165	کم	0/9	5	کم
5/6	945	متوسط	4/4	24	متوسط
15/4	2581	زیاد	17/1	94	زیاد
29/1	4882	خیلی زیاد	25/5	140	خیلی زیاد
48/1	8076	کاملاً	51/9	285	کاملاً
100	16802	کل	100	549	کل

جدول 50- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می‌پرسم، لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (سیاست، مسائل سیاسی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
10/6	1748	اصلاً	12/6	69	اصلاً
7/8	1283	خیلی کم	6/8	37	خیلی کم
11/6	1916	کم	8/9	49	کم
27/6	4550	متوسط	26/8	147	متوسط
19/1	3140	زیاد	23/9	131	زیاد
13/6	2246	خیلی زیاد	13/9	76	خیلی زیاد
9/6	1574	کاملاً	7/1	39	کاملاً
100	16457	کل	100	548	کل

جدول 51- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می پرسم لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (کار)

تأهل		فعالیت					تحصیلات					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
1/4	0/5	4	0	2/1	1/5		2/7	0	0/6	0/9	2/7	1/9	1/6	0/4	1/4	0/7	کم	
2/8	5/9	4	6	4/1	1/5	3/1	4/1	5/9	2/5	2/6	4/1	1	3/7	5/1	4/3	3/3	متوسط	
95/8	93/6	92	94	93/8	97/1	96/9	93/2	94/1	96/9	96/6	93/2	97/1	94/8	94/5	94/3	95/9	زیاد	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/085		0/092					-0/072					0/145			0/042		آماره	
0/138		0/324					0/649					0/366			0/613		سطح معناداری	

جدول 52- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می پرسم لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (خانواده)

تأهل		فعالیت					تحصیلات					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
0/3	1/6	0	2	0	0	1/2	1/4		1/3	0/9	0	0	0/5	1/2	0/4	1/1	کم	
1/1	2/7	0	3	1	0	2/5	4/1	2/5	1/3	0/9	0	1	1	2/4	1/4	1/9	متوسط	
98/6	95/7	100	95	99	100	96/3	94/6	97/5	97/5	98/3	100	99	98/4	96/4	98/2	97	زیاد	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/094		0/090					-0/390					0/432			0/047		آماره	
0/088		0/359					0/055					0/078			540		سطح معناداری	

جدول 53- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می‌پرسم لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (مذهب)

تأهل		فعالیت					تحصیلات					سن			جنسیت		متغیر		پاسخ
0/6	2/1	4	2		2/9	0/6	4/1		1/3	0/9	0	1	0/5	1/6	0/4	1/9	کم		
3	6/9	0	10	3/6	1/5	3/7	10/8	5	4/4	1/7	1/4	1/9	3/7	5/9	3/9	4/8	متوسط		
96/4	91	96	88	96/4	95/6	95/7	85/1	95	94/4	97/4	98/6	97/1	95/8	92/5	95/7	93/3	زیاد		
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر		
0/116		0/128					-0/444					0/330			0/075		آماره		
0/024		0/022					0/002					0/040			210		سطح معناداری		

جدول 54- اگر اجازه بدهید میل دارم نظر شما را در مورد اهمیت موضوعاتی مثل کار، خانواده، مذهب و سیاست بدانم. یک به یک می‌پرسم لطفاً بگویید هر کدام تا چه اندازه برای شما اهمیت دارد؟ (سیاست)

تأهل		فعالیت					تحصیلات					سن			جنسیت		متغیر		پاسخ
30/8	23/4	36	23	30/2	26/5	28/4	18/9	27/7	21/9	35	44/4	42/3	28/8	22/1	26/6	30	کم		
26/4	27/7	12	23	28/1	32/4	27/8	24/3	33/6	27/5	19/7	26/4	25	27/2	27/3	28/4	25/2	متوسط		
42/8	48/9	52	54	41/7	41/2	43/8	56/8	38/7	50/6	45/3	29/2	32/7	44	50/6	45	44/8	زیاد		
360	188	25	100	192	68	162	74	119	160	117	72	104	191	253	278	270	پاسخ معتبر		
0/080		0/087					0/149					-0/218			0/045		آماره		
0/171		0/414					0/004					000			0/580		سطح معناداری		

فصل چهارم / ارزش های شغلی

جدول 55- کدام یک از سه خصوصیت شغلی زیر، اهمیت بیشتری برای شما دارد؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
38	2038	دائمی بودن شغل	41	66	دائمی بودن شغل
21/3	1145	درآمد شغل	18	29	درآمد شغل
40/7	2186	احترام شغل نزد مردم	41	66	احترام شغل نزد مردم
100	5369	کل	100	161	کل

جدول 56- کدام یک از سه خصوصیت شغلی زیر، اهمیت بیشتری برای شما دارد؟

تأهل		سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
متأهل	مجرد	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
40/8	41/9	34/2	30/3	45	55/3	36/4	25/8	43/2	46/9	40	41/2	دائمی بودن
17/7	19/4	13/2	24/2	20	10/5	27/3	22/6	21	10/2	8	19/9	درآمد
41/5	38/7	52/6	45/5	35	34/2	36/4	51/6	35/8	42/9	52	39	احترام نزد مردم
130	31	38	33	40	38	11	31	81	49	25	136	پاسخ معتبر
0/024		0/188					0/137			0/125		آماره
0/953		0/051					0/235			0/282		سطح معناداری

فصل پنجم / عام گزینی

جدول 57- فرض کنید رئیس یک اداره هستید و یکی از بستگان نزدیک شما برای کار اداری به شما مراجعه می‌کند، تا چه اندازه حاضرید کار او را خارج از نوبت انجام دهید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
19/6	3271	اصلاً	27/3	150	اصلاً
14/1	2348	خیلی کم	12/2	67	خیلی کم
13/2	2197	کم	12/6	69	کم
27/3	4554	متوسط	23	126	متوسط
14/2	2370	زیاد	13/7	75	زیاد
7/5	1253	خیلی زیاد	6/6	36	خیلی زیاد
4/2	707	کاملاً	4/7	26	کاملاً
100	16700	کل	100	549	کل

جدول 58- اگر افسر راهنمایی باشید و دوست نزدیک شما از چراغ قرمز عبور کند، تا چه اندازه احتمال دارد او را جریمه کنید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
6/5	1082	اصلاً	7/5	41	اصلاً
9/6	1603	خیلی کم	10	55	خیلی کم
11/2	1862	کم	8/9	49	کم
19/2	3195	متوسط	16/4	90	متوسط
18/8	3135	زیاد	15/9	87	زیاد
15	2501	خیلی زیاد	16/8	92	خیلی زیاد
19/7	3279	کاملاً	24/5	134	کاملاً
100	16657	کل	100	548	کل

جدول 59- فرض کنید رئیس یک اداره هستید و یکی از بستگان نزدیک شما برای کار اداری به شما مراجعه می‌کند، تا چه اندازه حاضرید کار او را خارج از نوبت انجام دهید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر		پاسخ
																	مرد	زن	
52/9	50/5	48	46	53/4	63/2	50	41/9	41/2	51/9	65	56/2	57/1	53/9	48/6	55/2	48/9	کم		
21/6	25/5	28	29	19/7	11/8	27/2	28/4	33/6	23/1	14/5	15/1	16/2	25/1	24/1	20/1	25/9	متوسط		
25/5	23/9	24	25	26/9	25	22/8	29/7	25/2	25	20/5	28/8	26/7	20/9	27/3	24/7	25/2	زیاد		
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر		
0/044		0/100					0/147					-0/089			0/075		آماره		
0/582		0/206					0/005					0/162			0/211		سطح معناداری		

جدول 60- اگر افسر راهنمایی و رانندگی باشید و دوست نزدیک شما از چراغ قرمز عبور کند. تا چه اندازه احتمال دارد او را جریمه کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر		پاسخ
																	مرد	زن	
25/6	28/2	16	32	27/5	30/9	21/7	29/7	26/9	31/9	23/1	18/1	18/3	25/1	30/8	25/8	27/1	کم		
16/4	16/5	12	16	19/7	10/3	15/5	20/3	16	18/8	11/1	15/3	17/3	16/2	16/2	16/8	16	متوسط		
58/1	55/3	72	52	52/8	58/8	62/7	50	57/1	49/4	65/8	66/7	64/4	58/6	53	57/3	56/9	زیاد		
360	188	25	100	193	68	161	74	119	160	117	72	104	191	253	279	269	پاسخ معتبر		
0/030		0/097					-0/127					0/152			0/017		آماره		
0/784		0/245					0/018					0/016			0/924		سطح معناداری		

بخش سوم / احساس عدالت

فصل اول / احساس عدالت اجتماعی

جدول 1- بعضی‌ها معتقدند در جامعه ما، ثروتمندان هر سال ثروتمندتر و فقرا فقیرتر می‌شوند. شما با این نظر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/9	310	کاملاً مخالف	1/6	9	کاملاً مخالف
12/4	2063	مخالف	14/9	82	مخالف
8/6	1434	مردد	8/4	46	مردد
43/3	7220	موافق	37/5	206	موافق
33/9	5655	کاملاً موافق	37/5	206	کاملاً موافق
100	16682	کل	100	549	کل

جدول 2- عده‌ای معتقدند در شرایط فعلی هر کس پول و پارتی نداشته باشد حقیقی پایمال می‌شود. شما با این نظر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/7	277	کاملاً مخالف	1/6	9	کاملاً مخالف
9/1	1520	مخالف	11/3	62	مخالف
7	1167	مردد	6/9	38	مردد
44/4	7436	موافق	40/1	220	موافق
37/9	6357	کاملاً موافق	40	219	کاملاً موافق
100	16757	کل	100	548	کل

جدول 3- بعضی‌ها معتقدند «در اوضاع فعلی اگر حقی از کسی ضایع شود از طریق قانونی می‌تواند به حق خود برسد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
8/1	1353	کاملاً مخالف	8/6	47	کاملاً مخالف
23	3841	مخالف	20/9	115	مخالف
19/7	3288	مردد	17/3	95	مردد
41/5	6933	موافق	44/1	242	موافق
7/6	1274	کاملاً موافق	9/1	50	کاملاً موافق
100	16689	کل	100	549	کل

جدول 4- بعضی‌ها معتقدند «در استخدام کارکنان ادارات به تجربه و تخصص اهمیتی داده نمی‌شود» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/4	718	کاملاً مخالف	2/9	16	کاملاً مخالف
27/2	4462	مخالف	30/1	164	مخالف
16/2	2651	مردد	12/5	68	مردد
40/1	6578	موافق	39/6	216	موافق
12/1	1979	کاملاً موافق	14/9	81	کاملاً موافق
100	16388	کل	100	545	کل

جدول 5- بعضی‌ها معتقدند «در جامعه ما، قانون در مورد مسؤولین و مردم یکسان اجرا می‌شود» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
16/3	2695	کاملاً مخالف	17	93	کاملاً مخالف
39/2	6486	مخالف	38	208	مخالف
16/2	2675	مردد	12/2	67	مردد
23/5	3895	موافق	25/2	138	موافق
4/8	793	کاملاً موافق	7/5	41	کاملاً موافق
100	16544	کل	100	547	کل

جدول 6- بعضی‌ها معتقدند «افراد عادی هر چقدر هم که تجربه و تخصص داشته باشند، به مقامات بالا نمی‌رسند» شما با این نظر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/5	912	کاملاً مخالف	3/8	21	کاملاً مخالف
29/3	4820	مخالف	29/9	164	مخالف
16/6	2740	مردد	14/6	80	مردد
37	6082	موافق	37/2	204	موافق
11/6	1905	کاملاً موافق	14/4	79	کاملاً موافق
100	16459	کل	100	548	کل

جدول 7- بعضی‌ها معتقدند «در اوضاع فعلی، حکومت به همه مردم به یک چشم نگاه می‌کند» شما با این نظر موافقت یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
15/7	2600	کاملاً مخالف	16/1	88	کاملاً مخالف
34/7	5738	مخالف	29/2	160	مخالف
17/3	2870	مردد	13/7	75	مردد
26/5	4381	موافق	33/6	184	موافق
5/8	961	کاملاً موافق	7/5	41	کاملاً موافق
100	16550	کل	100	548	کل

جدول 8- بعضی‌ها معتقدند «در جامعه ما، ثروتمندان هر سال ثروتمندتر و فقرا هر سال فقیرتر می‌شوند» شما با این نظر بیشتر موافقت یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
مخالف	13/3	19/7	17	17/8	13/3	21/9	18/8	16/3	18/5	6/8	11/1	19/1	20/7	18	8	16	16/9
مردد	7/4	9/3	8/7	7/9	8/6	8/2	12	8/8	5	8/1	7/4	2/9	9/8	10	12	7/4	8/9
موافق	79/3	71	74/3	74/3	78/1	69/9	69/2	75	76/5	85/1	81/5	77/9	69/4	72	80	76/6	74/2
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/098		0/049			0/165						0/105		0/029			
سطح معناداری	0/073		0/529			0/011						0/144		0/797			

جدول 9- بعضی‌ها معتقدند «در شرایط فعلی هر کس پول و پارتی نداشته باشد، حقش پایمال می‌شود» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
مخالف	12/3	13/6	13/9	12	12/4	9/6	17/9	13/8	11/8	9/6	16	2/9	13	14/1	16	11/2	13/9
مردد	7/8	6/1	7/5	4/2	10/5	11	1/7	6/9	9/2	8/2	7/4	5/9	5/7	9/1	8	9/1	5/8
وافق	79/9	80/3	78/6	83/8	77/1	79/5	80/3	79/4	79	82/2	76/5	91/2	81/3	76/8	76	79/7	80/3
پاسخ معتبر	269	279	252	191	105	73	117	160	119	73	162	68	193	99	25	187	361
آماره	0/038		0/029			0/022						0/093			0/068		
سطح معناداری	0/679		0/741			0/761						0/298			0/278		

جدول 10- بعضی‌ها معتقدند «در اوضاع فعلی اگر حقی از کسی ضایع شود از طریق قانونی می‌تواند به حق خود برسد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
مخالف	30	29	27/7	31/9	29/5	26	35/9	25/6	28/6	31/1	29	41/2	29	24	28	26/6	31
مردد	13/7	20/8	15/8	17/8	20	15/1	13/7	15	19/3	27	14/8	13/2	19/2	19	20	18/6	16/6
موافق	56/3	50/2	56/5	50/3	50/5	58/9	50/4	59/4	52/1	41/9	56/2	45/6	51/8	57	52	54/8	52/4
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/095		-0/073			-0/051						0/083			0/048		
سطح معناداری	0/083		0/239			0/337						0/488			0/537		

جدول 11- بعضی‌ها معتقدند «در استخدام کارکنان ادارات به تجربه و تخصص اهمیتی داده نمی‌شود» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
مخالف	33/2	32/9	39/3	28/6	26	29/2	25/2	39/6	40/3	21/6	31/7	33/8	28/8	46/5	20	41/7	28/5
مردم	10/4	14/4	9/9	11/1	21/2	22/2	15/7	10/1	8/4	9/5	9/3	5/9	16/8	12/1	20	9/1	14/2
موافق	56/3	52/7	50/8	60/3	52/9	48/6	59/1	50/3	51/3	68/9	59	60/3	54/5	41/4	60	49/2	57/3
پاسخ معتبر	268	277	252	189	104	72	115	159	119	74	161	68	191	99	25	187	358
آماره	0/062		0/119			0/029						0/135			0/139		
سطح معناداری	0/354		0/060			0/586						0/012			0/005		

جدول 12- بعضی‌ها معتقدند «در جامعه ما، قانون در مورد مسؤولین و مردم یکسان اجرا می‌شود» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
مخالف	54/3	55/8	56	55/8	51/4	39/7	54/3	56/6	62/2	56/8	53/7	57/4	58/3	51/5	48	54/5	55/3
مردم	13	11/5	12/7	10	15/2	16/4	9/5	13/2	8/4	16/2	11/7	5/9	13	15/2	12	12/8	11/9
موافق	32/7	32/7	31/3	34/2	33/3	43/8	36/2	30/2	29/4	27	34/6	36/8	28/6	33/3	40	32/6	32/8
پاسخ معتبر	269	278	252	190	105	73	116	159	119	74	162	68	192	99	25	187	360
آماره	0/024		0/041			-0/139						0/074			0/013		
سطح معناداری	0/858		0/526			0/011						0/655			0/955		

جدول 13- بعضی‌ها معتقدند «افراد عادی هر چقدر هم که تجربه و تخصص داشته باشند، به مقامات بالا نمی‌رسند» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
مخالف	33/1	34/4	38/3	30/9	27/9	34/7	31/6	34/4	37	31/1	31/7	29/4	31/6	44	36	39/4	30/8
مردم	11/2	17/9	14/6	11	21/2	16/7	17/1	11/9	12/6	17/6	14/9	8/8	16/6	14	16	12/2	15/8
موافق	55/8	47/7	47	58/1	51	48/6	51/3	53/8	50/4	51/4	53/4	61/8	51/8	42	48	48/4	53/3
پاسخ معتبر	269	279	253	191	104	72	117	160	119	74	161	68	193	100	25	188	360
آماره	0/106		0/116			0/003						0/093		0/089			
سطح معناداری	0/047		0/060			0/959						0/306		0/114			

جدول 14- بعضی‌ها معتقدند «در اوضاع فعلی، حکومت به همه مردم به یک چشم نگاه می‌کند» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
مخالف	44/4	46	43/5	50/5	40	34/2	47/9	45	48/7	46/6	42/2	50	49/2	41	36	45/2	45/3
مردم	14/8	12/6	14/6	9/5	19	13/7	8/5	13/8	16	16/4	18	11/8	11/4	12	16	14/4	13/3
موافق	40/7	41/4	41/9	40	41	52/1	43/6	41/3	35/3	37	39/8	38/2	39/4	47	48	40/4	41/4
پاسخ معتبر	270	278	253	190	105	73	117	160	119	73	161	68	193	100	25	188	360
آماره	0/033		-0/013			-0/099						0/081		0/015			
سطح معناداری	0/746		0/835			0/062						0/524		0/940			

فصل دوم / احساس عدالت قومی

جدول 15- بعضی‌ها معتقدند «حکومت در کشور ما برای همه اقوام کشور (لر، کرد، بلوچ و...) ارزش و احترام یکسانی قائل است» شما با این نظر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/2	688	کاملاً مخالف	1/3	7	کاملاً مخالف
17/2	2841	مخالف	12	66	مخالف
12/7	2101	مردد	8	44	مردد
50/7	8389	موافق	55	302	موافق
15/3	2533	کاملاً موافق	23/7	130	کاملاً موافق
100	16552	کل	100	549	کل

جدول 16- بعضی‌ها معتقدند «حکومت در کشور ما برای همه اقوام کشور (لر، کرد، بلوچ و...) ارزش و احترام یکسانی قائل است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
مخالف	11/5	15/1	16/6	11	9/5	8/2	14/5	12/5	14/3	12/2	10/5	17/6	14/5	14	4	16/5	11/6
مردد	8/5	7/5	7/9	7/9	8/6	8/2	8/5	5/6	6/7	13/5	8/6	10/3	7/3	8	4	10/1	6/9
موافق	80	77/4	75/5	81/2	81/9	83/6	76/9	81/9	79	74/3	80/9	72/1	78/2	78	92	73/4	81/4
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/054		0/150			-0/061						0/074		0/093			
سطح معناداری	0/449		0/074			0/393						0/642		0/092			

فصل سوم / احساس عدالت جنسیتی

جدول 17- به نظر شما در اوضاع فعلی جامعه، امکان پیشرفت برای مردان بیشتر است یا برای زنان؟

کل مراکز استان‌ها				اراک			
درصد	تعداد			درصد	تعداد		
39/8	6665	مردان		35/8	196	مردان	
10/4	1747	زنان		15/1	83	زنان	
41/8	6994	هر دو به طور مساوی		41/6	228	هر دو به طور مساوی	
7/9	1325	هیچکدام		7/5	41	هیچ کدام	
100	16731	کل		100	548	کل	

جدول 18- به نظر شما اوضاع فعلی جامعه، امکان پیشرفت برای مردان بیشتر است یا برای زنان؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
35/2	36/9	28	36	36/8	35/3	36	39/2	37/8	38/4	34/2	24/7	32/7	34/6	37/9	39/4	32	مردان	
17/5	10/7	28	13	13	11/8	18/6	12/2	7/6	16/4	21/4	19/2	23/1	15/7	11/5	10/8	19/7	زنان	
41	42/8	40	46	42/5	38/2	39/8	37/8	49/6	36/5	39/3	47/9	38/5	41/4	43/1	43/7	39/4	هر دو مساوی	
361	187	25	100	193	68	161	74	119	159	117	73	104	191	253	279	269	پاسخ معتبر	
0/102		0/091					-0/031					-0/006			0/145		آماره	
0/130		0/323					0/536					0/921			0/010		سطح معناداری	

فصل چهارم / پذیرش نابری اجتماعی

جدول 19- بعضی‌ها معتقدند «اختلاف درآمد بین افراد فقیر و ثروتمند برای پیشرفت جامعه ضروری است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
22/7	3744	کاملاً مخالف	23/7	130	کاملاً مخالف
46	7607	مخالف	42/4	233	مخالف
12	1981	مردد	9/5	52	مردد
17	2812	موافق	22/8	125	موافق
2/3	383	کاملاً موافق	1/6	9	کاملاً موافق
100	16527	کل	100	549	کل

جدول 20- بعضی‌ها معتقدند «کار بیرون منزل وظیفه مردانست و زنان وظیفه‌شان خانه‌داری است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
25	4202	کاملاً مخالف	32/4	178	کاملاً مخالف
42/4	7121	مخالف	38/1	209	مخالف
5/7	949	مردد	3/6	20	مردد
20/4	3431	موافق	18/2	100	موافق
6/4	1079	کاملاً موافق	7/7	42	کاملاً موافق
100	16782	کل	100	549	کل

جدول 21- بعضی‌ها معتقدند «اختلاف درآمد بین افراد فقیر و ثروتمند برای پیشرفت جامعه ضروری است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ	
66/8	64/9	80	60	64/8	67/6	68/5	70/3	69/7	64/4	64/1	64/4	62/9	72/8	62/5	68/8	63/3	مخالف	
8/6	11/2	4	15	9/3	8/8	7/4	14/9	5	7/5	12/8	11	12/4	6/8	10/3	7/5	11/5	مردد	
24/7	23/9	16	25	25/9	23/5	24/1	14/9	25/2	28/1	23/1	24/7	24/8	20/4	27/3	23/7	25/2	موافق	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/042		0/081					-0/067					-0/072			0/074		آماره	
0/618		0/512					0/248					0/311			0/221		سطح معناداری	

جدول 22- بعضی‌ها معتقدند «کار بیرون منزل وظیفه مردانست و زنان وظیفه‌شان خانه‌داری است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ	
70/9	69/7	64	70	78/2	70/6	62/3	86/5	73/9	62/5	65/8	72/6	67/6	70/2	71/9	81/4	59/3	مخالف	
2/2	6/4	0	9	3/1	1/5	2/5	2/7	5/9	5	2/6	0	0	3/1	5/5	3/9	3/3	مردد	
26/9	23/9	36	21	18/7	27/9	35/2	10/8	20/2	32/5	31/6	27/4	32/4	26/7	22/5	14/7	37/4	موافق	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/107		0/151					-0/170					0/086			0/260		آماره	
0/042		0/002					0/006					0/263			000		سطح معناداری	

فصل پنجم / پنداشت از عدالت اجتماعی

جدول 23- مردم در جامعه ما نظرات متفاوتی درباره عدالت دارند. من سه نظر را در این باره می‌خوانم. به عقیده شما کدام یک از این نظرات درست‌تر (با عدالت سازگارتر) است؟

اراک		کل مراکز استان‌ها	
تعداد	درصد	تعداد	درصد
90	16/5	1872	11/2
به کسانی که نیاز بیشتری دارند، امکانات بیشتری داده شود		به کسانی که نیاز بیشتری دارند، امکانات بیشتری داده شود	
52	9/5	3556	21/3
به کسانی که شایستگی بیشتری دارند، امکانات بیشتری داده شود		به کسانی که شایستگی بیشتری دارند، امکانات بیشتری داده شود	
404	74	11271	67/5
امکانات جامعه به صورت مساوی بین همه افراد تقسیم شود		امکانات جامعه به صورت مساوی بین همه افراد تقسیم شود	
546	100	16699	100
کل		کل	

جدول 24- مردم در جامعه ما نظرات متفاوتی درباره عدالت دارند. من سه نظر را در این باره می‌خوانم. به عقیده شما کدام یک از این نظرات درست‌تر (با عدالت سازگارتر) است؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد					فعالیت		تأهل		پاسخ		
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل		بازنشسته	مجرد
شایستگی	6/4	12/5	7/5	11	11/7	19/2	16/2	7/5	5/1	1/4	5/6	10/3	17/6	2	0	5/3	11/7
نیاز	16/9	16/1	15/9	15/7	19/4	6/8	17/9	13/8	15/3	32/9	17/3	16/2	13	20/2	26/1	19/8	14/8
برابری	76/8	71/3	76/6	73/3	68/9	74	65/8	78/6	79/7	65/8	77/2	73/5	69/4	77/8	73/9	74/9	73/5
پاسخ معتبر	267	279	252	191	103	73	117	159	118	73	162	68	193	99	23	187	359
آماره	0/105		-0/120			0/082					0/162		0/114				
سطح معناداری	0/048		0/118			0/222					000		0/028				

فصل نهم / تصور از ساخت طبقاتی جامعه

جدول 25- اگر جامعه را به سه طبقه بالا، پایین و متوسط تقسیم کنیم، فکر می‌کنید بیشتر مردم جزو کدام طبقه قرار می‌گیرند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2/9	484	طبقه بالا	3/8	21	طبقه بالا
52/4	8768	طبقه متوسط	49/4	270	طبقه متوسط
44/7	7483	طبقه پایین	46/8	256	طبقه پایین
100	16735	کل	100	547	کل

جدول 26- اگر جامعه را به سه طبقه بالا، پایین و متوسط تقسیم کنیم، فکر می‌کنید بیشتر مردم جزو کدام طبقه قرار می‌گیرند؟

متأهل	فعالیت						سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
	متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
3/9	3/7	0	2	4/7	6	3/7	0	0/8	4/4	5/2	9/7	5/8	3/7	3/2	4/3	3/3	بالا
46	55/9	40	65	50	44/8	42/6	45/9	58	55/6	46/6	33/3	37/5	47/9	55/3	55/4	43/1	متوسط
50/1	40/4	60	33	45/3	49/3	53/7	54/1	41/2	40	48/3	56/9	56/7	48/4	41/5	40/3	53/5	پایین
359	188	25	100	192	67	162	74	119	160	116	72	104	190	253	278	269	پاسخ معتبر
0/095	0/125						-0/007					0/155			0/133		آماره
0/084	0/030						0/912					0/024			0/008		سطح معناداری

بخش چهارم / احساس آزادی و امنیت

فصل اول / احساس آزادی

جدول 1- به نظر شما مردم در شرایط فعلی، تا چه اندازه می‌توانند بدون ترس و نگرانی از حکومت انتقاد کنند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
10	1642	اصلاً	12/5	68	اصلاً
17/4	2859	خیلی کم	19/5	106	خیلی کم
20/6	3381	کم	16	87	کم
28/7	4723	متوسط	27/2	148	متوسط
14/6	2406	زیاد	15/4	84	زیاد
6/4	1054	خیلی زیاد	6/8	37	خیلی زیاد
2/3	373	کاملاً	2/6	14	کاملاً
100	16438	کل	100	544	کل

جدول 2- به نظر شما در حال حاضر، احزاب و گروه‌های قانونی تا چه اندازه می‌توانند آزادانه فعالیت کنند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/2	484	اصلاً	1/7	9	اصلاً
9/8	1477	خیلی کم	12/2	63	خیلی کم
17/9	2694	کم	14/1	73	کم
36/5	5502	متوسط	36/8	190	متوسط
21/9	3299	زیاد	25/7	133	زیاد
8	1207	خیلی زیاد	8/3	43	خیلی زیاد
2/6	392	کاملاً	1/2	6	کاملاً
100	15055	کل	100	517	کل

جدول 3- به نظر شما مردم در شرایط فعلی، تا چه اندازه می‌توانند بدون ترس و نگرانی از حکومت انتقاد کنند؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
کم	51/3	44/7	48/8	47/6	46/6	50	47/4	46/3	46/6	48/6	50	51/5	45/5	49/5	36	50/8	46/5
متوسط	29	25/5	30/2	23/3	27/2	20	22/4	32/5	30/5	27	27/2	30/9	24/3	27/3	40	27/3	27/2
زیاد	19/7	29/8	21	29/1	26/2	30	30/2	21/3	22/9	24/3	22/8	17/6	30/2	23/2	24	21/9	26/3
پاسخ معتبر	269	275	252	189	103	70	116	160	118	74	162	68	189	99	25	187	357
آماره	0/117		0/057			-0/024						0/084			0/051		
سطح معناداری	0/024		0/339			0/655						0/464			0/488		

جدول 4- به نظر شما در حال حاضر، احزاب و گروه‌های قانونی تا چه اندازه می‌توانند آزادانه فعالیت کنند؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
کم	28/6	27/5	26/3	29/8	29/3	24/2	29/2	26/6	28/3	31/9	27/9	34/3	28/2	24/2	27/3	27/3	28/5
متوسط	35/9	37/6	35/6	38/8	35/9	40/3	39/6	30/4	40/7	37/5	38/3	37/3	37/9	33/3	31/8	35/8	37/3
زیاد	35/5	34/9	38/1	31/5	34/8	35/5	31/1	43	31	30/6	33/8	28/4	33/9	42/4	40/9	36/9	34/2
پاسخ معتبر	209	258	247	178	92	62	106	158	113	72	154	67	174	99	22	187	330
آماره	0/018		-0/066			-0/039						0/068			0/027		
سطح معناداری	0/920		0/288			0/449						0/775			0/831		

فصل دوم / احساس امنیت

جدول 5- در شرایط فعلی، مردم تا چه اندازه می‌توانند بدون نگرانی در کار و فعالیت اقتصادی سرمایه‌گذاری کنند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/7	593	اصلاً	3/5	19	اصلاً
13/1	2122	خیلی کم	11/9	65	خیلی کم
20/7	3361	کم	18/1	99	کم
33/7	5463	متوسط	34/6	189	متوسط
19/3	3132	زیاد	22/9	125	زیاد
7/3	1190	خیلی زیاد	7/3	40	خیلی زیاد
2/1	342	کاملاً	1/6	9	کاملاً
100	16203	کل	100	546	کل

جدول 6- به نظر شما در شرایط حاضر، آبرو و حیثیت افراد در جامعه ما، تا چه اندازه محترم شمرده می‌شود؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2/3	378	اصلاً	2/2	12	اصلاً
6/8	1134	خیلی کم	7/3	40	خیلی کم
12	1994	کم	7/3	40	کم
27	4505	متوسط	1/3	117	متوسط
26/9	4480	زیاد	21/7	119	زیاد
18/1	3018	خیلی زیاد	31	170	خیلی زیاد
7	1175	کاملاً	9/3	51	کاملاً
100	16684	کل	100	549	کل

جدول 7- در شرایط فعلی، مردم تا چه اندازه می‌توانند بدون نگرانی، در کار و فعالیت اقتصادی سرمایه‌گذاری کنند؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت				تأهل	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	متأهل
کم	31/9	35/1	36	33	28/4	29/6	31/9	30	31/1	51/4	32/7	36/8	32/6	37	20	37/8	31/3
متوسط	36/3	33	30	37/2	41/2	36/6	37/1	37/5	30/3	27	32/1	30/9	35/8	37	44	33	35/5
زیاد	31/9	31/9	34	29/8	30/4	33/8	31	32/5	38/7	21/6	35/2	32/4	31/6	26	36	29/3	33/2
پاسخ معتبر	270	276	253	191	102	71	116	160	119	74	162	68	190	100	25	188	358
آماره	0/040		0/017			-0/078						0/069				0/066	
سطح معناداری	0/645		0/775			0/127						0/731				0/304	

جدول 8- به نظر شما در شرایط حاضر، آبرو و حیثیت افراد در جامعه، تا چه اندازه محترم شمرده می‌شود؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت				تأهل	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	متأهل
کم	19/3	14/3	19/4	16/2	11/4	4/1	12/8	17/5	19/3	28/4	16/7	17/6	13	25	8	22/3	13/9
متوسط	21/1	21/5	23/7	19/9	18/1	8/2	16/2	21/9	24/4	36/5	21/6	30/9	17/1	24	16	25/5	19/1
زیاد	59/6	64/2	56/9	63/9	70/5	87/7	70/9	60/6	56/3	35/1	61/7	51/5	69/9	51	76	52/1	67
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/067		0/169			-0/366						0/128				0/149	
سطح معناداری	0/294		0/010			000						0/021				0/002	

بخش پنجم / احساس آسایش و احترام

فصل اول / احساس بهبودی و آسایش

جدول 1- در حال حاضر از امکانات رفاهی خانواده خود بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/4	740	کاملاً ناراضی	6/2	34	کاملاً ناراضی
16/7	2801	ناراضی	15/3	84	ناراضی
21/6	3627	بینابین	19/5	107	بینابین
46/3	7782	راضی	47/4	260	راضی
11/1	1865	کاملاً راضی	11/7	64	کاملاً راضی
100	16815	کل	100	549	کل

جدول 2- شما از وضع سلامتی خود بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2	343	کاملاً ناراضی	2/7	15	کاملاً ناراضی
11/4	1912	ناراضی	14/2	78	ناراضی
10/7	1800	بینابین	10/4	57	بینابین
54/9	9220	راضی	51/4	282	راضی
21	3525	کاملاً راضی	21/3	117	کاملاً راضی
100	16800	کل	100	549	کل

جدول 3- به طور کلی از زندگی خانوادگی خود بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/2	206	کاملاً ناراضی	0/7	4	کاملاً ناراضی
6/2	1042	ناراضی	5/3	29	ناراضی
12/1	2034	بینابین	10/2	56	بینابین
58/2	9782	راضی	55/2	303	راضی
22/2	3733	کاملاً راضی	28/6	157	کاملاً راضی
100	16797	کل	100	549	کل

جدول 4- به طور کلی از شغلتان بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/5	187	کاملاً ناراضی	6/2	10	کاملاً ناراضی
14/4	778	ناراضی	14/9	24	ناراضی
25	1349	بینابین	26/7	43	بینابین
46/6	2514	راضی	39/8	64	راضی
10/6	572	کاملاً راضی	12/4	20	کاملاً راضی
100	5400	کل	100	161	کل

جدول 5- در حال حاضر از امکانات رفاهی خانواده خود بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	مرد
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
27/1	10/6	40	8	22/3	25	24/1	12/2	15/1	18/8	29/9	34/2	32/4	28/8	11/5	19/4	23/7	ناراضی	
20/2	18/1	28	17	20/2	19/1	19/1	21/6	18/5	17/5	21/4	20/5	15/2	21/5	19/8	18/6	20/4	بینابین	
52/6	41/3	32	75	57/5	55/9	56/8	66/2	66/4	63/8	48/7	45/2	52/4	49/7	68/8	62	55/9	راضی	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/206		0/143					0/231					-0/293			0/064		آماره	
000		0/004					000					000			0/320		سطح معناداری	

جدول 6- شما از وضع سلامتی خود بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	مرد
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
23/5	4/3	24	3	29	10/3	12/3	8/1	9/2	4/5	30/8	35/6	32/4	22/5	6/3	20/8	13	ناراضی	
12/2	6/9	12	7	11/9	7/4	11/7	13/5	12/6	8/8	8/5	11	11/4	12/6	5/3	13/3	7/4	بینابین	
64/3	88/8	64	90	59/1	82/4	75/9	78/4	78/2	83/8	60/7	53/4	56/2	64/9	85/4	65/9	79/6	راضی	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/272		0/204					0/316					-0/467			0/154		آماره	
000		000					000					000			0/001		سطح معناداری	

جدول 7 - به طور کلی از زندگی خانوادگی خود بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	پاسخ
6/9	4/3	4	3	5/7	11/8	5/6	2/7	5/9	4/4	8/5	8/2	8/6	6/3	4/7	5/4	6/7	ناراضی
9/7	11/2	8	7	9/8	13/2	11/7	12/2	7/6	10/6	8/5	13/7	9/5	11	9/9	11/1	9/3	بینابین
83/4	84/6	88	90	84/5	75	82/7	85/1	86/6	85	82/9	78/1	81/9	82/7	85/4	83/5	84/1	راضی
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/056		0/090					0/118					-0/095			0/039		آماره
0/417		0/347					0/153					0/312			0/655		سطح معناداری

جدول 8 - به طور کلی از شغل‌تان بیشتر راضی هستید یا ناراضی؟

تأهل		سواد					سن			جنسیت		متغیر
متأهل	مجرد	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	پاسخ
20	25/8	21/1	18/2	22/5	28/9	27/3	29	17/3	22/4	4	24/3	ناراضی
27/7	22/6	26/7	24/2	32/5	31/6	18/2	22/6	32/1	20/4	20	27/9	بینابین
52/3	51/6	52/2	57/6	45	39/5	54/5	48/4	50/6	57/1	76	47/8	راضی
161	31	161	33	40	38	11	31	81	49	24	136	پاسخ معتبر
0/063		0/240					-0/092			0/220		آماره
0/724		0/013					0/450			0/020		سطح معناداری

فصل دوم / هویت فردی

جدول 9- شما خودتان را جزو کدام طبقه می‌دانید؟ بالا، متوسط یا پایین؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/9	320	بالا	1/8	10	بالا
67/9	11406	متوسط	68/3	375	متوسط
30/2	5074	پایین	29/9	164	پایین
100	16800	کل	100	549	کل

جدول 10- شما خودتان را جزء کدام طبقه می‌دانید؟ بالا، متوسط یا پایین؟

تأهل		فعالیت						سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																		پاسخ	مرد
1/7	2/1	0	1	1/6	1/5	3/1	0	1/7	3/8	0/9	1/4	2/9	1/6	1/6	1/4	2/2	بالا		
61/8	80/9	40	86	65/3	67/6	66	77	82/4	67/5	61/5	47/9	49/5	68/1	76/3	71/7	64/8	متوسط		
36/6	17	60	13	33/2	30/9	30/9	23	16	28/8	37/6	50/7	47/6	30/4	22/1	26/9	33	پایین		
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر		
0/203		0/160						-0/309					0/307			0/075		آماره	
000		000						000					000			0/211		سطح معناداری	

فصل سوم / ارزیابی مثبت از خود

جدول 11- شما خودتان را در زندگی تا چه اندازه یک فرد موفق می‌دانید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2/1	351	اصلاً	2/2	12	اصلاً
4/4	734	خیلی کم	5/1	28	خیلی کم
8/5	1429	کم	6/7	37	کم
41/1	6899	متوسط	40/6	223	متوسط
26/4	4425	زیاد	27/3	150	زیاد
12/4	2078	خیلی زیاد	13/3	73	خیلی زیاد
5/2	871	کاملاً	4/7	26	کاملاً
100	16787	کل	100	549	کل

جدول 11- شما خودتان را در زندگی تا چه اندازه یک فرد موفق می‌دانید؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
کم	14/8	13/3	13/4	13/6	16/2	13/7	16/2	15	10/9	12/2	12/3	17/6	16/1	10	12	12/2	15
متوسط	38/5	42/7	41/9	40/3	38/1	43/8	39/3	35/6	47/9	40/5	40/7	42/6	40/4	41	36	44/1	38/8
زیاد	46/7	44/1	44/7	46/1	45/7	42/5	44/4	49/4	41/2	47/3	46/9	39/7	43/5	49	52	43/6	46/3
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/043		0/001			0/025						0/062		0/056			
سطح معناداری	0/602		0/991			0/641						0/836		0/423			

فصل چہارم / احساس بصیرت اجتماعی

جدول 13- مردم واقعاً نمی‌دانند بالاخره چه کسی دلسوز ملت و کشور است و چه کسی به فکر مال و مقام است؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/1	668	کاملاً مخالف	4/4	24	کاملاً مخالف
14/8	2429	مخالف	13	71	مخالف
16	2633	مردد	12	66	مردد
47	7706	موافق	48/2	264	موافق
18/1	2970	کاملاً موافق	22/4	123	کاملاً موافق
100	16406	کل	100	548	کل

جدول 14- مردم واقعاً نمی‌دانند بالاخره باید قانون را رعایت کنند یا اینکه پارتی‌بازی کنند تا کارشان پیش برود؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/9	980	کاملاً مخالف	4/7	26	کاملاً مخالف
21/6	3573	مخالف	27/6	151	مخالف
11/8	1946	مردد	9/1	50	مردد
40/6	6721	موافق	40/5	222	موافق
20/1	3316	کاملاً موافق	18/1	99	کاملاً موافق
100	16536	کل	100	548	کل

جدول 15- مردم واقعاً نمی‌دانند این روزها آدم خوب کیست و آدم بد کیست؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/4	571	کاملاً مخالف	4/7	26	کاملاً مخالف
13/3	2211	مخالف	9/3	51	مخالف
10/7	1769	مردد	6/6	36	مردد
46/3	7692	موافق	45/4	249	موافق
26/3	4367	کاملاً موافق	34/1	187	کاملاً موافق
100	16610	کل	100	549	کل

جدول 16- مردم واقعاً نمی‌دانند که فرزندانشان را در رفت و آمد با دوستان آزاد بگذارند یا نه؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/2	689	کاملاً مخالف	3/6	20	کاملاً مخالف
21/4	3542	مخالف	20/6	113	مخالف
16/3	2705	مردد	14/8	81	مردد
40/8	6768	موافق	42/1	231	موافق
17/3	2870	کاملاً موافق	18/9	104	کاملاً موافق
100	16574	کل	100	549	کل

جدول 17- مردم واقعاً نمی‌دانند که دیندار واقعی کیست و آدم متظاهر و ریاکار کیست؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/7	606	کاملاً مخالف	4/2	23	کاملاً مخالف
14/1	2339	مخالف	11/5	63	مخالف
12/2	2026	مردد	8/2	45	مردد
42/4	7017	موافق	41/8	229	موافق
27/6	4566	کاملاً موافق	34/3	188	کاملاً موافق
100	16554	کل	100	548	کل

جدول 18- مردم واقعاً نمی‌دانند بالاخره چه کسی دلسوز ملت و کشور است و چه کسی به فکر مال و مقام است؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
مخالف	18/2	16/5	18/7	20/9	7/6	13/7	17/1	13/8	17/6	28/4	22/2	25	14	14/1	4	20/9	15/5
مردد	11/5	12/5	13/5	8/4	15/2	11	11/1	11/9	11/8	14/9	12/3	11/8	9/3	16/2	16	15	10/5
موافق	70/3	71	67/9	70/7	77/1	75/3	71/8	74/2	70/6	56/8	65/4	63/2	76/7	69/7	80	64/2	74
پاسخ معتبر	269	279	252	191	105	73	117	159	119	74	162	68	193	99	25	187	361
آماره	0/026		0/128			-0/136						0/114		0/102			
سطح معناداری	0/834		0/067			0/033						0/074		0/057			

جدول 19- مردم واقعاً نمی‌دانند بالاخره باید قانون را رعایت کنند یا اینکه پارتی‌بازی کنند تا کارشان پیش برود؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
33/1	30/9	40	34	33/9	25	31/5	32/4	20/2	33/8	43/1	32/9	35/2	36/3	28/1	32/7	31/9	مخالف	
10	7/4	8	6	10/4	8/8	9/9	8/1	7/6	10	10/3	9/6	7/6	10	9/1	10/1	8/1	مرد	
56/9	61/7	52	60	55/7	66/2	58/6	59/5	72/3	56/3	46/6	57/5	57/1	53/7	62/8	57/2	60	موافق	
360	188	25	100	192	68	162	74	119	160	116	73	105	190	253	278	270	پاسخ معتبر	
0/053		0/065					0/148					-0/114			0/038		آماره	
0/462		0/803					0/009					0/087			0/680		سطح معناداری	

جدول 20- مردم واقعاً نمی‌دانند این روزها آدم خوب کیست و آدم بد کیست؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
12/2	17/6	12	16	9/3	20/6	16	23	16/8	11/3	10/3	12/3	12/4	14/1	14/6	11/8	16/3	مخالف	
7/2	5/3	12	6	3/6	2/9	11/1	5/4	3/4	7/5	9/4	5/5	7/6	8/4	4/7	4/3	8/9	مرد	
80/6	77/1	76	78	87	76/5	72/8	71/6	79/8	81/3	80/3	82/2	80	77/5	80/6	83/9	74/8	موافق	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/079		0/130					-0/112					-0/023			0/119		آماره	
0/183		0/018					0/135					0/781			0/021		سطح معناداری	

جدول 21- مردم واقعاً نمی‌دانند که فرزندان‌شان را در رفت و آمد با دوستان آزاد بگذارند یا نه؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
23	26/6	28	29	21/8	26/5	22/8	27	26/1	20/6	26/5	23/3	22/9	25/1	24/1	23/3	25/2	مخالف	
15	14/4	20	14	13	14/7	16/7	18/9	13/4	14/4	15/4	12/3	17/1	14/7	13/8	14/7	14/8	مردد	
62	59	52	57	65/3	58/8	60/5	54/1	60/5	65	58/1	64/4	60	60/2	62/1	62	60	موافق	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/040		0/063					-0/041					-0/019			0/023		آماره	
0/645		0/819					0/475					0/769			0/863		سطح معناداری	

جدول 22- مردم واقعاً نمی‌دانند که دیندار واقعی کیست و آدم متظاهر و ریاکار کیست؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
15/6	16	12	14	14/5	13/2	19/9	23/3	12/6	11/9	19/7	15/1	11/4	18/9	15	16/5	14/9	مخالف	
9/4	5/9	4	9	6/7	7/4	10/6	8/2	7/6	8/1	7/7	9/6	15/2	7/4	5/9	6/8	9/7	مردد	
75	78/2	84	77	78/8	79/4	69/6	68/5	79/8	80	72/6	75/3	73/3	73/7	79/1	76/7	75/5	موافق	
360	188	25	100	193	68	161	73	119	160	117	73	105	190	253	279	269	پاسخ معتبر	
0/062		0/076					-0/003					-0/089			0/054		آماره	
0/346		0/615					0/970					0/244			0/446		سطح معناداری	

بخش ششم / دینداری

جدول 1- بعضی معتقدند «دین و ایمان یکی از بهترین راه‌های غلبه بر مشکلات زندگی است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/1	181	کاملاً مخالف	1/3	7	کاملاً مخالف
4/9	816	مخالف	2/9	16	مخالف
6/2	1045	مردد	5/1	28	مردد
46/3	7775	موافق	35/3	194	موافق
41/5	6962	کاملاً موافق	55/4	304	کاملاً موافق
100	16779	کل	100	549	کل

جدول 2- شما با این عقیده که «اعمال خوب و بد انسان در روز جزا محاسبه می‌شود» بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/4	66	کاملاً مخالف	0/4	2	کاملاً مخالف
1/3	220	مخالف	1/3	7	مخالف
2/7	453	مردد	2/4	13	مردد
32/4	5444	موافق	24	132	موافق
63/2	10608	کاملاً موافق	71/9	395	کاملاً موافق
100	16791	کل	100	549	کل

جدول 3- بعضی‌ها می‌گویند «عقاید دینی افراد امری شخصی و مربوط به خودشان است و رفت و آمد با کسانی که عقاید غیرمذهبی دارند اشکال ندارد» شما با این نظر موافقت یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
12/6	2100	کاملاً مخالف	13/7	75	کاملاً مخالف
35/6	5935	مخالف	36/6	201	مخالف
12/6	2099	مردد	11/5	63	مردد
31/5	5247	موافق	29/9	164	موافق
7/7	1288	کاملاً موافق	8/4	46	کاملاً موافق
100	16669	کل	100	549	کل

جدول 4- بعضی‌ها معتقدند «به کتاب‌هایی که با عقاید دینی تضاد دارند نباید اجازه چاپ داد» شما با این نظر بیشتر موافقت یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
8/4	1391	کاملاً مخالف	7/1	39	کاملاً مخالف
26	4302	مخالف	23/9	131	مخالف
12/5	2065	مردد	11/1	61	مردد
37	6115	موافق	46/1	253	موافق
16/1	2660	کاملاً موافق	11/8	65	کاملاً موافق
100	16533	کل	100	549	کل

جدول 5- بعضی‌ها می‌گویند «به افرادی که عقاید دینی را نمی‌پذیرند نباید اجازه سخنرانی داد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
9/3	1538	کاملاً مخالف	10/2	56	کاملاً مخالف
32/4	5361	مخالف	29	159	مخالف
13/2	2177	مردد	9/9	54	مردد
32/5	5369	موافق	42/9	235	موافق
12/6	2091	کاملاً موافق	8	44	کاملاً موافق
100	16536	کل	100	548	کل

جدول 6- هر چند وقت یک بار از خدا می‌خواهید به شما کمک کند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/2	35	هیچ وقت	0/4	2	هیچ وقت
0/6	102	به ندرت	0/7	4	به ندرت
5	847	گاهی اوقات	2/9	16	گاهی اوقات
8/1	3035	اکثر اوقات	14/8	81	اکثر اوقات
76/1	12791	همیشه	81/2	446	همیشه
100	16810	کل	100	549	کل

جدول 7- هر چند وقت یک بار احساس می‌کنید به خدا نزدیک شده‌اید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/1	181	هیچ وقت	1/3	7	هیچ وقت
6/3	1049	به ندرت	5/1	28	به ندرت
31/5	5284	گاهی اوقات	26	143	گاهی اوقات
33/3	5575	اکثر اوقات	33/2	182	اکثر اوقات
27/9	4675	همیشه	34/4	189	همیشه
100	16764	کل	100	549	کل

جدول 8- بعضی‌ها معتقدند که «دینداری به قلب پاک است ولو اینکه آدم اعمال مذهبی (نماز، روزه و...) را انجام ندهد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
17/4	2911	کاملاً مخالف	14/2	78	کاملاً مخالف
36/7	6149	مخالف	35/3	194	مخالف
10/2	1713	مردد	11/1	61	مردد
26/6	4447	موافق	26/4	145	موافق
9	1513	کاملاً موافق	12/9	71	کاملاً موافق
100	16733	کل	100	549	کل

جدول 9- بعضی‌ها معتقدند «اگر دین از سیاست جدا باشد، پاک‌تر می‌ماند» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
12/6	2020	کاملاً مخالف	7/7	42	کاملاً مخالف
34/5	5542	مخالف	42	229	مخالف
16/5	2650	مردد	14/5	79	مردد
27/4	4391	موافق	26/2	143	موافق
9	1444	کاملاً موافق	9/5	52	کاملاً موافق
100	16047	کل	100	545	کل

جدول 10- بعضی‌ها می‌گویند «به کسانی که معتقد به جدایی دین از سیاست هستند، نباید پست و مقام دولتی داد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
8/1	1293	کاملاً مخالف	7/4	40	کاملاً مخالف
33/9	5384	مخالف	31/7	172	مخالف
21/5	3419	مردد	19/3	105	مردد
28/4	4513	موافق	35	190	موافق
8/1	1290	کاملاً موافق	6/6	36	کاملاً موافق
100	15899	کل	100	543	کل

جدول 11- فکر می‌کنید مردم در جامعه ما در پنج سال آینده، مذهبی‌تر خواهند شد یا غیرمذهبی و یا فرقی نخواهند کرد؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
16/1	2622	مذهبی‌تر	21/3	116	مذهبی‌تر
29/6	4825	فرقی نخواهد کرد	30/1	164	فرقی نخواهد کرد
54/3	8848	غیرمذهبی‌تر	48/5	264	غیرمذهبی‌تر
100	16295	کل	100	544	کل

جدول 12- شما اعمال واجب دینی (نماز، روزه و...) خود را انجام می‌دهید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/9	323	هیچ وقت	1/6	9	هیچ وقت
4/4	732	به ندرت	2/6	14	به ندرت
12/2	2039	گاهی اوقات	11/3	62	گاهی اوقات
22/6	3783	اکثر اوقات	12/4	68	اکثر اوقات
59	9892	همیشه	72/÷1	396	همیشه
100	16769	کل	100	549	کل

جدول 13- هر چند وقت یک بار در نماز جماعت شرکت می‌کنید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
22/9	3741	هیچ وقت	22/2	120	هیچ وقت
36	4242	به ندرت	28	151	به ندرت
30/9	5046	گاهی اوقات	28/3	153	گاهی اوقات
14/1	2297	اکثر اوقات	13/1	71	اکثر اوقات
6/1	988	همیشه	8/3	45	همیشه
100	16314	کل	100	540	کل

جدول 14- هر چند وقت یک بار در نماز جمعه شرکت می‌کنید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
37/6	6128	هیچ وقت	34/3	185	هیچ وقت
28/6	4657	به ندرت	31/3	169	به ندرت
22/6	3677	گاهی اوقات	24/6	133	گاهی اوقات
7/6	1247	اکثر اوقات	6/9	37	اکثر اوقات
3/6	593	همیشه	3	16	همیشه
100	16302	کل	100	540	کل

جدول 15- شما خودتان را تا چه اندازه فردی مذهبی می‌دانید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1	163	اصلاً	1/7	9	اصلاً
2/9	485	خیلی کم	4/2	23	خیلی کم
6/3	1049	کم	5/3	29	کم
46/8	7818	متوسط	45	245	متوسط
24/5	4101	زیاد	26/1	142	زیاد
11/6	1941	خیلی زیاد	10/5	57	خیلی زیاد
7	1165	کاملاً	7/2	39	کاملاً
100	16722	کل	100	544	کل

جدول 1- بعضی معتقدند «دین و ایمان یکی از بهترین راه‌های غلبه بر مشکلات زندگی است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل	فعالیت						سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
	متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
3/6	5/3	16	5	2/1	8/8	2/5	9/5	3/4	5/6	0	2/7	7/6	2/1	4/3	2/5	5/9	مخالف
4/4	6/4	4	7	3/6	5/9	4/9	10/8	5	5/6	2/6	2/7	2/9	4/2	6/7	3/9	6/3	مرد
92	88/3	80	88	94/3	85/3	92/6	79/7	91/6	88/8	97/4	94/5	89/5	93/7	88/9	93/5	87/8	موافق
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/060		0/127					-0/353					0/091			0/103		آماره
0/372		0/023					0/001					0/481			0/055		سطح معناداری

جدول 2- شما با این عقیده که «اعمال خوب و بد انسان در روز جزا محاسبه می‌شود» بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
1/7	1/6	8	2	1/6	1/5	0/6	4/1	1/7	1/3		2/7	2/9	1/6	1/2	1/4	1/9	مخالف
1/9	3/2	4	2	1/6	5/9	1/9	8/1	0/8	1/3	0/9	4/1	1	2/1	3/2	2/5	2/2	مردد
96/4	95/2	88	96	96/9	92/6	97/5	87/8	97/5	97/5	99/1	93/2	96/2	96/3	95/7	96/1	95/9	موافق
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/039		0/105					-0/252					0/055			0/019		آماره
0/657		0/143					0/179					0/767			0/907		سطح معناداری

جدول 3- بعضی‌ها می‌گویند «عقاید دینی افراد امری شخصی و مربوط به خودشان است و رفت و آمد با کسانی که عقاید غیرمذهبی دارند اشکال ندارد» شما با این نظر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
54	43/1	60	45	53/4	47/1	50	43/2	48/7	44/4	60/7	57/5	61	49/7	46/2	54/1	46/3	مخالف
10/5	13/3	4	12	10/4	13/2	12/3	17/6	11/8	10	11/1	9/6	11/4	11	11/9	11/5	11/5	مردد
35/5	43/6	36	43	36/3	39/7	37/7	39/2	39/5	45/6	28/2	32/9	27/6	39/3	41/9	34/4	42/2	موافق
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/104		0/062					0/122					-0/153			0/084		آماره
0/052		0/843					0/022					0/016			0/145		سطح معناداری

جدول 4- بعضی‌ها معتقدند «به کتابهایی که با عقاید دینی تضاد دارند نباید اجازه چاپ داد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	متأهل
مخالف	32/6	29/4	32	33	24/8	21/9	23/9	31/9	33/6	41/9	32/7	25	28/5	35	36	32/4	30/2
مردد	10/7	11/5	9/9	9/9	16/2	15/1	12	8/1	8/4	16/2	13/6	10/3	10/9	8	12	12/8	10/2
موافق	56/7	59/1	58/1	57/1	59	63	64/1	60	58	41/9	53/7	64/7	60/6	57	54/8	59/6	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/035		0/027			-0/164						0/070			0/050		
سطح معناداری	0/717		0/678			0/003						0/722			0/498		

جدول 5- بعضی‌ها می‌گویند «به افرادی که عقاید دینی را نمی‌پذیرند نباید اجازه سخنرانی داد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	متأهل
مخالف	42/6	36	45/5	35/6	30/8	20/8	29/1	38/8	48/7	58/1	38/3	41/2	33/3	47	52	47/9	34/7
مردد	10/4	9/4	10/3	10/5	7/7	8/3	9/4	11/9	5	14/9	11/1	11/8	8/3	12	0	13/8	7/8
موافق	47	54/7	44/3	53/9	61/5	70/8	61/5	49/4	46/2	27	50/6	47/1	58/3	41	48	38/3	57/5
پاسخ معتبر	270	278	253	191	104	72	117	160	119	74	162	68	192	100	25	188	360
آماره	0/077		0/206			-0/322						0/107			0/186		
سطح معناداری	0/197		0/001			000						0/129			000		

جدول 6- هر چند وقت یک بار از خدا می‌خواهید به شما کمک کند؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
1/4	0/5	4	0	1	1/5	1/2	4/1		0/6	1/7	0	1	1	1/2	0/7	1/5	به ندرت
1/1	6/4	0	7	2/6	1/5	1/9	5/4	4/2	3/8	0	1/4	0	2/1	4/7	1/4	4/4	گاهی اوقات
97/5	93/1	96	96	96/4	97/1	96/9	90/5	95/8	95/6	98/3	98/6	99	96/9	94/1	97/8	94/1	اکثر اوقات
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/153		0/100					-0/396					0/449			0/097		آماره
0/002		0/208					0/015					0/014			0/074		سطح معناداری

جدول 7- هر چند وقت یک بار احساس می‌کنید به خدا نزدیک شده‌اید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
5	9	4	14	4/7	5/9	3/7	8/1	7/6	8/1	4/3	1/4	1/9	5/8	8/7	5	7/8	به ندرت
19/4	38/8	12	40	17/6	29/4	28/4	48/6	31/9	27/5	14/5	11	16/2	18/8	35/6	23/3	28/9	گاهی اوقات
75/6	52/1	84	46	77/7	64/7	67/9	43/2	60/5	64/4	81/2	87/7	81/9	75/4	55/7	71/7	63/3	اکثر اوقات
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/238		0/187					-0/394					0/402			0/093		آماره
000		000					000					000			0/095		سطح معناداری

جدول 8- بعضی‌ها معتقدند که «دینداری به قلب پاک است ولو اینکه آدم اعمال مذهبی (نماز، روزه و...) را انجام ندهد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
															مرد	زن	
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	مخالف
53/7	41/5	64	44	51/3	42/6	51/9	48/6	45/4	45	52/1	64/4	61/9	53/4	41/5	54/1	44/8	
10/8	11/7	16	15	10/9	8/8	9/3	12/2	9/2	13/1	12	6/8	9/5	10/5	12/3	8/6	13/7	مرد
35/5	46/8	20	41	37/8	48/5	38/9	39/2	45/4	41/9	35/9	28/8	28/6	36/1	46/2	37/3	41/5	موافق
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/120		0/092					0/118					-0/239			0/107		آماره
0/019		0/312					0/030					000			0/044		سطح معناداری

جدول 9- بعضی‌ها معتقدند «اگر دین از سیاست جدا باشد، پاک‌تر می‌ماند» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
															مرد	زن	
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	مرد	زن	مخالف
50/1	48/9	28	56	49/2	48/5	50/6	50	51/7	50	46/1	55/6	46/7	46/5	53/4	53/1	46/3	
15/7	12/2	20	10	18/5	14/7	11/7	8/1	8/5	14/4	19/1	23/6	21	15	11/5	15/6	13/3	مرد
34/2	38/8	52	34	32/3	36/8	37/7	41/9	39/8	35/6	34/8	20/8	32/4	38/5	35/2	31/3	40/4	موافق
357	188	25	100	189	68	162	74	118	160	115	72	105	187	253	275	270	پاسخ معتبر
0/057		0/100					0/065					0/052			0/095		آماره
0/408		0/210					0/224					0/397			0/086		سطح معناداری

جدول 10- بعضی‌ها می‌گویند «به کسانی که معتقد به جدایی دین از سیاست هستند، نباید پست و مقام دولتی داد» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل			
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	متأهل
مخالف	40/5	37/6	43/1	37/1	32/7	22/2	30/7	44	43/2	48/6	40/7	41/2	31/4	45	54/2	48/9	33/8
مردد	21/6	17/2	16/6	20/4	24	23/6	21/1	18/2	19/5	16/2	19/1	22/1	20/7	15	20/8	16/5	20/8
موافق	37/9	45/3	40/3	42/5	43/3	54/2	48/2	37/7	37/3	35/1	40/1	36/8	47/9	40	25	34/6	45/4
پاسخ معتبر	269	274	253	186	104	72	114	159	118	74	162	68	188	100	24	188	355
آماره	0/079		0/083			-0/188						0/099		0/148			
سطح معناداری	0/181		0/170			000						0/220		0/003			

جدول 11- فکر می‌کنید مردم در جامعه ما در پنج سال آینده، مذهبی‌تر خواهند شد یا غیرمذهبی و یا فرقی نخواهند کرد؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل			
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	متأهل
مذهبی‌تر	20	22/6	11/5	26/8	35/3	41/7	38/3	14/4	11/8	6/9	23/4	14/7	26/9	11	25	10/6	27
فرق نخواهد کرد	26/4	33/7	34/5	27/4	24/5	26/4	26/1	32/5	34/5	29/2	25/3	32/4	32/1	34	25	36/2	27
غیرمذهبی‌تر	53/6	43/7	54	45/8	40/2	31/9	35/7	53/1	53/8	63/9	51/3	52/9	40/9	55	50	53/2	46/1
پاسخ معتبر	265	279	252	190	102	72	115	160	119	72	158	68	193	100	24	188	356
آماره	0/101		-0/243			0/326						0/120		0/192			
سطح معناداری	0/063		000			000						0/047		000			

جدول 12- شما اعمال واجب دینی (نماز، روزه و...) خود را انجام می‌دهید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
2/2	8	4	9	2/1	5/9	3/1	8/1	4/2	6/3		1/4	1	2/6	6/7	2/9	5/6	به ندرت
6/6	20/2		21	6/7	13/2	11/1	10/8	9/2	22/5	4/3	2/7	2/9	5/8	19	7/9	14/8	گاهی اوقات
91/1	71/8	96	70	91/2	80/9	85/8	81/1	86/6	71/3	95/7	95/9	96/2	91/6	74/3	89/2	79/6	اکثر اوقات
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/254		0/159					-0/270					0/613			0/133		آماره
000		0/001					000					000			0/008		سطح معناداری

جدول 13- هر چند وقت یک بار در نماز جماعت شرکت می‌کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
49/7	51/1	45/8	54/1	55/4	38/5	47/2	50	52/6	54/1	51/3	38/4	32/7	53/4	55/1	55/6	44/4	به ندرت
27/1	30/8	29/2	26/5	24/9	35/4	30/2	31/4	26/7	27	26/5	30/1	33/7	24/9	28/7	25/8	31	گاهی اوقات
23/2	18/1	25	19/4	19/7	26/2	22/6	18/6	20/7	18/9	22/2	31/5	33/7	21/7	16/2	18/6	24/5	اکثر اوقات
358	182	24	98	193	65	159	70	116	159	117	73	104	189	247	279	261	پاسخ معتبر
0/062		0/082					-0/083					0/221			0/112		آماره
0/358		0/518					0/117					000			0/034		سطح معناداری

جدول 14- هر چند وقت یک بار در نماز جمعه شرکت می‌کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	مرد
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
65/1	66/5	58/3	65/3	70/5	64/6	61/6	62/9	68/1	69/2	61/5	63	57/7	67/2	67/6	69/2	61/7	به ندرت	
23/2	27/5	29/2	29/6	20/7	23/1	25/8	27/1	21/6	23/9	29/1	21/9	27/9	21/7	25/5	22/2	27/2	گاهی اوقات	
11/7	6	12/5	5/1	8/8	12/3	12/6	10	10/3	6/9	9/4	15/1	14/4	11/1	6/9	8/6	11/1	اکثر اوقات	
358	182	24	98	193	65	159	70	116	159	117	73	104	189	247	279	261	پاسخ معتبر	
0/095		0/086					-0/043					0/122			0/079		آماره	
0/086		0/429					0/486					0/082			0/185		سطح معناداری	

جدول 15- شما خودتان را تا چه اندازه فردی مذهبی می‌دانید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	مرد
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
9	15/4	4	17	10/5	13/2	8/8	9/7	10/9	15	9/6	6/9	7/8	10/1	13/5	9/4	13/1	کم	
44/1	46/8	40	42	44	42/6	50/3	54/2	52/1	43/1	43/5	30/6	31/1	49/7	47/2	45/8	44/2	متوسط	
46/9	37/8	56	41	45/5	44/1	40/9	36/1	37	41/9	47	62/5	61/2	40/2	39/3	44/8	42/7	زیاد	
356	188	25	100	191	68	159	72	119	160	115	72	103	189	252	277	267	پاسخ معتبر	
0/114		0/087					-0/170					0/201			0/059		آماره	
0/029		0/411					0/001					0/002			0/388		سطح معناداری	

بخش هفتم / باورهای سیاسی

فصل اول / علاقه و احساس تأثیر سیاسی

جدول 1- شما تا چه اندازه اطلاعات و اخبار سیاسی کشور را دنبال می‌کنید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
9/5	1594	اصلاً	12/8	70	اصلاً
13	2174	خیلی کم	14/6	80	خیلی کم
15/6	2614	کم	12/6	69	کم
31/4	5269	متوسط	31/5	173	متوسط
18/8	3154	زیاد	16/4	90	زیاد
8/6	1445	خیلی زیاد	9/5	52	خیلی زیاد
3/1	524	کاملاً	2/7	15	کاملاً
100	16774	کل	100	549	کل

جدول 2- بعضی‌ها معتقدند «حکومت برای رأی و نظر مردم اهمیت زیادی قائل است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/7	940	کاملاً مخالف	6/4	35	کاملاً مخالف
18/5	3065	مخالف	14/6	80	مخالف
20/8	3454	مردد	15/3	84	مردد
46/7	7757	موافق	52/4	287	موافق
8/4	1392	کاملاً موافق	11/3	62	کاملاً موافق
100	16608	کل	100	548	کل

جدول 3- شما تا چه اندازه اطلاعات و اخبار سیاسی کشور را دنبال می‌کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
45/4	29/3	44	28	51/3	41/2	32/7	13/5	33/6	38/8	47/9	65/8	52/4	41/9	33/2	43/7	35/9	کم
29/4	35/6	28	34	28/5	30/9	34/6	33/8	37/8	32/5	30/8	20/5	23/8	33	33/6	32/3	30/7	متوسط
25/2	35/1	28	38	20/2	27/9	32/7	52/7	28/6	28/8	21/4	13/7	23/8	25/1	33/2	24	33/3	زیاد
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/159		0/142					0/338					-0/194			0/108		آماره
0/001		0/005					000					0/001			0/042		سطح معناداری

جدول 4- بعضی‌ها معتقدند «حکومت برای رأی و نظر مردم اهمیت زیادی قائل است» شما با این نظر بیشتر موافقید یا مخالف؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	
19/9	23	16	20/2	19/7	26/5	21	24/3	20/2	22	25/6	8/2	14/3	26/2	19/8	20/1	21/9	مخالف
13/6	18/7	8	19/2	14/5	17/6	14/2	18/9	17/6	14/5	11/1	16/4	16/2	11/5	17/9	15/8	14/9	مردد
66/5	58/3	76	60/6	65/8	55/9	64/8	56/8	62/2	63/5	63/2	75/3	69/5	62/3	62/3	64/2	63/2	موافق
361	187	25	99	193	68	162	74	119	159	117	73	105	191	252	279	269	پاسخ معتبر
0/085		0/070					-0/110					0/058			0/024		آماره
0/137		0/724					0/050					0/370			0/853		سطح معناداری

بخش هشتم / ترجمحات سیاسی

فصل اول / توجیحات مسأله‌ای

جدول 1- به چهار مسأله در کشور اشاره می‌کنم، به نظر شما کدامیک از آنها بیشترین اهمیت را دارد؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
46/2	7715	حفظ نظم و قانون (امنیت)	46/7	255	حفظ نظم و قانون (امنیت)
8/4	1400	دخالت مردم در سیاست (مشارکت)	10/4	57	دخالت مردم در سیاست (مشارکت)
31/5	5255	مقابله با تورم و گرانی (رفاه)	28/2	154	مقابله با تورم و گرانی (رفاه)
13/9	2327	آزادی بیان (آزادی)	14/7	80	آزادی بیان (آزادی)
100	16697	کل	100	546	کل

جدول 2- به جز این موارد که گفتید دومین مسأله از نظر اهمیت کدام است؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
29/4	4896	حفظ نظم و قانون (امنیت)	24/7	135	حفظ نظم و قانون (امنیت)
14/5	2418	دخالت مردم در سیاست (مشارکت)	16/5	90	دخالت مردم در سیاست (مشارکت)
39/8	6619	مقابله با تورم و گرانی (رفاه)	42/3	231	مقابله با تورم و گرانی (رفاه)
16/2	2696	آزادی بیان (آزادی)	16/5	90	آزادی بیان (آزادی)
100	16629	کل	100	546	کل

جدول 3- به چهار مسأله در کشور اشاره می‌کنم، به نظر شما کدام یک از آنها بیشترین اهمیت را دارد؟

تأهل		فعالیت						سواد					سن			جنسیت		متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
50	40/4	68	41	47/6	38/2	49/7	47/9	38/7	46/3	48/7	59/2	54/4	49/5	41/5	45/1	48/3	امنیت	
7	17	8	16	5/2	11/8	13	13/7	17/6	13/8	3/4		4/9	7/9	14/6	7/6	13/4	مشارکت	
31/8	21/3	16	19	37/2	29/4	24/8	19/2	26/9	23/1	37/6	33/8	30/1	32/6	24/1	35	21/2	رفاه	
11/2	21/3	8	24	9/9	20/6	12/4	19/2	16/8	16/9	10/3	7	10/7	10	19/8	12/3	17/1	آزادی	
358	188	25	100	191	68	161	73	119	160	117	71	103	190	253	277	269	پاسخ معتبر	
0/226		0/148						0/156					0/145			0/172		آماره
000		000						000					0/001			0/001		سطح معناداری

جدول 4- به جز این موارد که گفتید دومین مسأله از نظر اهمیت کدام است؟

تأهل		فعالیت						سواد					سن			جنسیت		متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
25/4	23/4	4	21	29/3	30/9	22/4	21/9	33/6	19/4	24/8	25/4	23/3	26/3	24/1	28/2	21/2	امنیت	
14	21/3	16	21	12/6	20/6	16/8	23/3	15/1	18/1	13/7	12/7	11/7	13/2	20/9	15/9	17/1	مشارکت	
48	31/4	64	33	45/5	33/8	44/1	31/5	36/1	43/8	48/7	50/7	53/4	45/3	35/6	41/5	43/1	رفاه	
12/6	23/9	16	25	12/6	14/7	16/8	23/3	15/1	18/8	12/8	11/3	11/7	15/3	19/4	14/4	18/6	آزادی	
358	188	25	100	191	68	161	73	119	160	117	71	103	190	253	277	269	پاسخ معتبر	
0/200		0/123						0/111					0/118			0/089		آماره
000		0/017						0/070					0/019			0/230		سطح معناداری

فصل دوم / تریجیحات ایدئولوژیک

جدول 5- در بین مردم چند نظر در مورد اوضاع فعلی کشور وجود دارد، بعضی معتقدند همین وضع فعلی خوب است و باید از آن دفاع کرد. بعضی معتقدند وضع موجود را باید با انجام اصلاحات بهتر نمود و بعضی هم معتقدند که وضع فعلی کشور قابل اصلاح نیست و همه چیز باید از اساس تغییر کند. به نظر شما اکثر مردم به کدامیک از این سه نظر تمایل بیشتری دارند؟ دفاع از وضع فعلی، اصلاح وضع فعلی یا تغییر اساسی وضع فعلی؟

کل مراکز استان‌ها		اراک		
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
1560	9/5	92	16/8	دفاع از وضع فعلی
10489	63/7	297	54/3	اصلاح وضع فعلی
4414	26/8	158	28/9	تغییر بنیادی وضع فعلی
16463	100	547	100	کل

جدول 6- خود شما با کدام یک از این سه نظر تمایل بیشتری دارید؟ دفاع از وضع فعلی، اصلاح وضع فعلی یا تغییر اساسی وضع فعلی؟

کل مراکز استان‌ها		اراک		
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
1777	10/07	106	19/3	دفاع از وضع فعلی
10974	66/2	299	54/6	اصلاح وضع فعلی
3828	23/1	143	26/1	تغییر بنیادی وضع فعلی
16579	100	548	100	کل

جدول 7- در بین مردم چند نظر در مورد اوضاع فعلی کشور وجود دارد، بعضی معتقدند همین وضع فعلی خوب است و باید از آن دفاع کرد. بعضی معتقدند وضع موجود را باید با انجام اصلاحات بهتر نمود و بعضی هم معتقدند که وضع فعلی کشور قابل اصلاح نیست و همه چیز باید از اساس تغییر کند. به نظر شما اکثر مردم به کدامیک از این سه نظر تمایل بیشتری دارند؟ دفاع از وضع فعلی، اصلاح وضع فعلی یا تغییر اساسی وضع فعلی؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه دار	محصل	بازنشسته	مجرد
دفاع از وضعیت	15/3	18/3	15/1	16/2	22/1	31/5	22/2	14/5	13/4	5/5	16	19/4	12	16/7	11/8	19/4
اصلاح وضعیت	51/5	57	50/4	58/6	55/8	50/7	52/1	48/4	59/7	64/4	52/5	47/8	53	75	53/5	54/7
تغییر وضعیت	33/2	24/7	34/5	25/1	22/1	17/8	25/6	37/1	26/9	30/1	31/5	32/8	35	8/3	34/8	25/8
پاسخ معتبر	268	279	252	191	104	73	117	159	119	73	162	67	193	24	187	360
آماره	0/094		0/091			0/163						0/105			0/119	
سطح معناداری	0/087		0/061			000						0/151			0/021	

جدول 8- خود شما با کدام یک از این سه نظر تمایل بیشتری دارید؟ دفاع از وضع فعلی، اصلاح وضع فعلی یا تغییر اساسی وضع فعلی؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه دار	محصل	بازنشسته	مجرد
دفاع از وضعیت	16	22/6	17/8	18/3	25	35/6	25/6	16/9	15/1	6/8	16/7	17/6	17	20/8	15/4	21/4
اصلاح وضعیت	52/8	56/3	50/6	57/1	59/6	49/3	52/1	50	58/8	65/8	57/4	48/5	49	70/8	51/1	56/4
تغییر وضعیت	31/2	21/1	31/6	24/6	15/4	15/1	22/2	33/1	26/1	27/4	25/9	33/8	34	8/3	33/5	22/2
پاسخ معتبر	269	279	253	191	104	73	117	160	119	73	162	68	193	24	188	360
آماره	0/126		0/101			0/166						0/112			0/128	
سطح معناداری	0/013		0/024			000						0/091			0/011	

بخش نهم / احساس دوستی و همبستگی اجتماعی

فصل اول / احساس اعتماد بین شخصی

جدول 1- شما اعضای خانواده خود را تا چه حد قابل اعتماد می‌دانید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/3	51	اصلاً	0	0	اصلاً
0/5	90	خیلی کم	0/7	4	خیلی کم
1	170	کم	0/5	3	کم
9/7	1629	متوسط	6/7	37	متوسط
22/2	3730	زیاد	20	110	زیاد
26/6	4476	خیلی زیاد	27	148	خیلی زیاد
39/6	6655	کاملاً	45	247	کاملاً
100	16801	کل	100	549	کل

جدول 2- شما اقوام و خویشان خود را تا چه حد قابل اعتماد می‌دانید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/7	625	اصلاً	4/9	27	اصلاً
5/3	884	خیلی کم	2/7	15	خیلی کم
8/5	1423	کم	8/4	46	کم
33/5	5608	متوسط	33	181	متوسط
27/2	4553	زیاد	25/7	141	زیاد
15/3	2558	خیلی زیاد	17/5	96	خیلی زیاد
6/5	1081	کاملاً	7/7	42	کاملاً
100	16732	کل	100	548	کل

جدول 3- شما دوستان خود را تا چه حد قابل اعتماد می‌دانید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/5	750	اصلاً	5/5	30	اصلاً
6/9	1152	خیلی کم	6/8	37	خیلی کم
9/7	1622	کم	8/8	48	کم
34/4	5787	متوسط	31/2	171	متوسط
25	4179	زیاد	26/6	146	زیاد
13/7	2284	خیلی زیاد	17/7	97	خیلی زیاد
5/6	929	کاملاً	3/5	19	کاملاً
100	16703	کل	100	548	کل

جدول 4- شما اعضای خانواده خود را تا چه حد قابل اعتماد می‌دانید؟

متأهل	فعالیت						سواد					سن			جنسیت		متغیر پاسخ
	متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	
0/6	2/7	0	2	0/5	2/9	1/2	1/4	1/7	2/5		0	0	0/5	2/4	1/1	1/5	کم
6/4	7/4	4	7	9/3	5/9	4/3	6/8	5/9	7/5	6/8	4/1	4/8	6/3	7/9	8/2	5/2	متوسط
93/1	89/9	96	91	90/2	91/2	94/4	91/9	92/4	90	93/2	95/9	95/2	93/2	89/7	90/7	93/3	زیاد
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر
0/092		0/080					-0/101					0/267			0/063		آماره
0/098		0/538					0/341					0/044			0/335		سطح معناداری

جدول 5- شما اقوام و خویشان خود را تا چه حد قابل اعتماد می‌دانید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	کم
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	پاسخ	کم
13/3	21/3	4	17	14/1	20/6	17/9	28/4	16	19/4	11/1	4/2	8/6	14/7	20/2	14/4	17/8	کم	
33/1	33	40	32	33/9	38/2	29/6	27	36/1	34/4	29/9	33/3	28/6	33/7	34/4	36/7	29/3	متوسط	
53/6	45/7	56	51	52/1	41/2	52/5	44/6	47/9	46/3	59	62/5	62/9	51/6	45/5	48/9	53	زیاد	
360	188	100	100	192	68	162	74	119	160	117	72	105	190	253	278	270	پاسخ معتبر	
0/108		0/080					-0/187					0/204			0/082		آماره	
0/042		0/528					000					0/001			0/156		سطح معناداری	

جدول 6- شما دوستان خود را تا چه حد قابل اعتماد می‌دانید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	کم
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد	پاسخ	کم
21/7	19/7	24	17	24/5	26/5	16/7	20/3	19/3	25	16/4	21/9	18/1	17/8	24/6	22/3	19/6	کم	
31/9	29/8	40	28	26/6	19/1	42/6	29/7	33/6	29/4	31	35/6	33/3	35/6	27	28/1	34/4	متوسط	
46/4	50/5	35	55	49	54/4	40/7	50	47/1	45/6	52/6	42/5	48/6	46/6	48/4	49/6	45/9	زیاد	
360	188	25	100	192	68	162	74	119	160	116	73	105	191	252	278	270	پاسخ معتبر	
0/040		0/138					0/006					0/038			0/070		آماره	
0/651		0/008					0/901					0/542			0/266		سطح معناداری	

فصل دوم / احساس دوستی

جدول 7- معمولاً هر چند وقت یک بار با اعضای خانواده خود، مشورت و همفکری دارید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/1	516	هیچ وقت	5/3	29	هیچ وقت
9	1517	به ندرت	7/7	42	به ندرت
31/3	5267	گاهی اوقات	28/1	154	گاهی اوقات
31/8	5340	اکثر اوقات	30/6	168	اکثر اوقات
24/8	4162	همیشه	28/4	156	همیشه
100	16802	کل	100	549	کل

جدول 8- هر چند وقت یک بار با آنها اختلاف و بگومگو پیدا می‌کنید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
25/4	4261	هیچ وقت	29	159	هیچ وقت
40/7	6833	به ندرت	36/4	200	به ندرت
25/3	4254	گاهی اوقات	23/5	129	گاهی اوقات
6/5	1090	اکثر اوقات	7/8	43	اکثر اوقات
2/1	359	همیشه	3/3	18	همیشه
100	16797	کل	100	549	کل

جدول 9- هر چند وقت یک بار با آنها درددل می‌کنید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
7/8	1305	هیچ وقت	9/7	53	هیچ وقت
15/9	2674	به ندرت	11/5	63	به ندرت
32/7	5494	گاهی اوقات	26/6	146	گاهی اوقات
25/6	4298	اکثر اوقات	28/4	156	اکثر اوقات
18	3026	همیشه	23/9	131	همیشه
100	16797	کل	100	549	کل

جدول 10- معمولاً هر چند وقت یک بار با اعضای خانواده خود، مشورت و همفکری دارید؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
به ندرت	16/7	9/3	14/6	10/5	13/3	16/4	11/1	13/1	11/8	12/2	13	25	8/3	14	12	17	10/8
گاهی اوقات	28/1	28	29/6	27/2	25/7	21/9	28/2	29/4	31/9	24/3	24/7	25	29	34	28	33	25/5
اکثر اوقات	55/2	62/7	55/7	62/3	61	61/6	60/7	57/5	56/3	63/5	62/3	50	62/7	52	60	50	63/7
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/113		0/085			-0/002						0/120			0/136		
سطح معناداری	0/029		0/202			0/965						0/047			0/006		

جدول 11- هر چند وقت یک بار با آنها اختلاف و بگومگو پیدا می‌کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	زادگان
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
69/3	58	88	61	66/3	51/5	69/8	59/5	65/5	63/1	65/8	76/7	75/2	66/5	60/5	61/3	69/6	به ندرت	
22/7	25	8	22	23/8	30/9	23/5	32/4	25/2	24/4	17/9	19/2	18/1	23	26/1	28/7	18/1	گاهی اوقات	
8	17	4	17	9/8	17/6	6/8	8/1	9/2	12/5	16/2	4/1	6/7	10/5	13/4	10	12/2	اکثر اوقات	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/146		0/132					0/086					-0/190			0/125		آماره	
0/003		0/015					0/133					0/005			0/014		سطح معناداری	

جدول 12- هر چند وقت یک بار با آنها درددل می‌کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	زادگان
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه‌دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی‌سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
14/4	34	8	31	10/9	35/3	23/5	21/6	22/7	24/4	20/5	12/3	12/4	15/2	29/2	14/3	28/1	به ندرت	
28/5	22/9	20	24	29/5	16/2	30/2	21/6	28/6	24/4	31/6	26	22/9	33/5	22/9	26/5	26/7	گاهی اوقات	
57/1	43/1	72	45	59/6	48/5	46/3	56/8	48/7	51/3	47/9	61/6	64/8	51/3	47/8	59/1	45/2	اکثر اوقات	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/229		0/176					-0/042					0/221			0/179		آماره	
000		000					0/417					000			000		سطح معناداری	

فصل سوم / احساس هویت (غزور) ملی

جدول 13- شما «ایرانی بودن» را در دنیای امروز تا چه اندازه برای خود افتخار می‌دانید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/1	186	اصلاً	1/1	6	اصلاً
1/4	231	خیلی کم	1/5	8	خیلی کم
2/4	399	کم	1/1	6	کم
8/2	1375	متوسط	5/1	28	متوسط
18/7	3136	زیاد	18/4	101	زیاد
32/8	5495	خیلی زیاد	31/7	174	خیلی زیاد
35/3	5908	کاملاً	41/2	226	کاملاً
100	16730	کل	100	549	کل

جدول 13- شما «ایرانی بودن» را در دنیای امروز تا چه اندازه برای خود افتخار می‌دانید؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت		تأهل		پاسخ	
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته		مجرد
کم	3/3	3/9	3/2	4/7	2/9	0	1/7	3/8	5	6/8	4/9	2/9	3/6	3	0	3/2	3/9
متوسط	5/2	5	8/3	3/1	1	0	2/6	5	7/6	10/8	4/3	7/4	2/1	12	0	9	3
زیاد	91/5	91	88/5	92/1	96/2	100	95/7	91/3	87/4	82/4	90/7	89/7	94/3	85	100	87/8	93/1
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/017		0/295			-0/468						0/127		0/130			
سطح معناداری	0/928		0/016			000						0/024		0/010			

فصل چهارم / احساس اعتماد تعیین یافته

جدول 15- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (کارگران)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2/3	376	اصلاً	1/1	6	اصلاً
4/6	767	خیلی کم	4/4	24	خیلی کم
9/2	1528	کم	5/8	32	کم
32/9	5465	متوسط	31/9	175	متوسط
31/7	5254	زیاد	35/3	194	زیاد
13/8	2294	خیلی زیاد	15/8	87	خیلی زیاد
5/5	905	کاملاً	5/6	31	کاملاً
100	16589	کل	100	549	کل

جدول 16- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (بنگاه‌دارها)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
27/1	4415	اصلاً	34/9	190	اصلاً
22/5	3670	خیلی کم	20/7	113	خیلی کم
24/9	4062	کم	19/6	107	کم
18/9	3081	متوسط	18/2	99	متوسط
4/7	766	زیاد	4/6	25	زیاد
1/3	214	خیلی زیاد	1/3	7	خیلی زیاد
0/5	87	کاملاً	0/7	4	کاملاً
100	16295	کل	100	545	کل

جدول 17- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (معلمان)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/6	97	اصلاً	0/7	4	اصلاً
1	174	خیلی کم	0/7	4	خیلی کم
2/7	447	کم	2/4	13	کم
15/7	2630	متوسط	14/6	80	متوسط
38/3	6420	زیاد	38/4	211	زیاد
28/2	4714	خیلی زیاد	28/6	157	خیلی زیاد
13/5	2259	کاملاً	14/6	80	کاملاً
100	16741	کل	100	549	کل

جدول 18- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (پلیس راهنمایی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/1	517	اصلاً	2/2	12	اصلاً
3/9	647	خیلی کم	2/9	16	خیلی کم
8/2	1356	کم	7/7	42	کم
29/1	4806	متوسط	25/5	139	متوسط
32/1	5301	زیاد	37	202	زیاد
15/5	2556	خیلی زیاد	16/3	89	خیلی زیاد
8/1	1344	کاملاً	8/4	46	کاملاً
100	16527	کل	100	546	کل

جدول 19- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (راندگان تاکسی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/9	977	اصلاً	5/5	30	اصلاً
10/2	1696	خیلی کم	12/6	69	خیلی کم
19/4	3230	کم	19/5	107	کم
39/6	6607	متوسط	41/2	226	متوسط
17/6	2936	زیاد	16/4	90	زیاد
5/3	881	خیلی زیاد	3/8	21	خیلی زیاد
2/1	357	کاملاً	1/1	6	کاملاً
100	16684	کل	100	549	کل

جدول 20- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (پزشکان)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/6	267	اصلاً	2	11	اصلاً
3	509	خیلی کم	3/3	18	خیلی کم
6/7	1124	کم	6	33	کم
24/4	4079	متوسط	22	121	متوسط
35/5	5941	زیاد	30/6	168	زیاد
19/5	3263	خیلی زیاد	24/8	136	خیلی زیاد
9/3	1563	کاملاً	11/3	62	کاملاً
100	16746	کل	100	549	کل

جدول 21- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (قضات)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
6/1	944	اصلاً	7/4	39	اصلاً
7/1	1104	خیلی کم	6/8	36	خیلی کم
12/6	1949	کم	9/6	51	کم
29/6	4591	متوسط	25/7	136	متوسط
24/6	3818	زیاد	26/4	140	زیاد
12/6	1957	خیلی زیاد	14	74	خیلی زیاد
7/5	1163	کاملاً	10/2	54	کاملاً
100	15526	کل	100	530	کل

جدول 22- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (اساتید دانشگاه)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
0/9	131	اصلاً	0/9	5	اصلاً
1/8	270	خیلی کم	2/5	13	خیلی کم
4/6	695	کم	2/5	13	کم
20/6	3098	متوسط	15/8	84	متوسط
35/1	5295	زیاد	39/2	208	زیاد
24/5	3697	خیلی زیاد	26/2	139	خیلی زیاد
12/5	1886	کاملاً	12/8	68	کاملاً
100	15072	کل	100	530	کل

جدول 23- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (کسبه)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
7/1	1185	اصلاً	9/7	53	اصلاً
13/1	2180	خیلی کم	13/7	75	خیلی کم
23/4	3911	کم	23/1	127	کم
39/3	6551	متوسط	38/3	210	متوسط
12/5	2078	زیاد	11/7	64	زیاد
3/4	563	خیلی زیاد	2/6	14	خیلی زیاد
1/3	212	کاملاً	1/1	6	کاملاً
100	16680	کل	100	549	کل

جدول 24- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (نیروی انتظامی)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/2	856	اصلاً	3/5	19	اصلاً
5/7	953	خیلی کم	4/6	25	خیلی کم
10/2	1685	کم	5/8	32	کم
27/3	4524	متوسط	27	148	متوسط
28/7	4752	زیاد	32/8	180	زیاد
14/4	2380	خیلی زیاد	15/8	87	خیلی زیاد
8/6	1425	کاملاً	10/6	58	کاملاً
100	16575	کل	100	549	کل

جدول 25- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (ورزشکاران)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1	160	اصلاً	1/5	8	اصلاً
2/2	360	خیلی کم	2	11	خیلی کم
6/3	1009	کم	4/6	25	کم
28/4	4554	متوسط	23/7	129	متوسط
34/9	5584	زیاد	36/5	199	زیاد
17/7	2839	خیلی زیاد	22/8	124	خیلی زیاد
9/4	1504	کاملاً	9	49	کاملاً
100	16010	کل	100	545	کل

جدول 26- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (روحانیت)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
8/6	1444	اصلاً	10/4	57	اصلاً
7/5	1237	خیلی کم	4/4	24	خیلی کم
11/3	1873	کم	9/5	52	کم
25/8	4267	متوسط	21/9	120	متوسط
23/1	3817	زیاد	25	137	زیاد
13/6	2246	خیلی زیاد	17/3	95	خیلی زیاد
10	1653	کاملاً	11/5	63	کاملاً
100	16537	کل	100	548	کل

جدول 27- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (روزنامه‌نگاران)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/3	965	اصلاً	4/2	22	اصلاً
7/4	1140	خیلی کم	5/4	28	خیلی کم
17/2	2640	کم	16/5	86	کم
40/3	6193	متوسط	41/5	216	متوسط
20/5	3149	زیاد	21/9	114	زیاد
7	1080	خیلی زیاد	7/3	38	خیلی زیاد
3/2	485	کاملاً	3/3	17	کاملاً
100	15352	کل	100	521	کل

جدول 28 شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (هنرمندان)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
1/9	304	اصلاً	2/4	13	اصلاً
4/2	666	خیلی کم	3/3	18	خیلی کم
9/8	1560	کم	8/9	48	کم
33/6	5327	متوسط	30/7	166	متوسط
30/6	4858	زیاد	33/3	180	زیاد
13/7	2170	خیلی زیاد	14/4	78	خیلی زیاد
6/2	980	کاملاً	7	38	کاملاً
100	15865	کل	100	541	کل

جدول 29- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (تجار و بازاریان)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
12/6	2055	اصلاً	16/6	91	اصلاً
17/9	2926	خیلی کم	16/4	90	خیلی کم
27/7	4526	کم	25/7	141	کم
30/4	4965	متوسط	28/6	157	متوسط
8/1	1325	زیاد	9/5	52	زیاد
2/3	383	خیلی زیاد	2/4	13	خیلی زیاد
0/9	150	کاملاً	0/7	4	کاملاً
100	16330	کل	100	548	کل

جدول 30- شما به هر کدام از گروه‌ها و اصنافی که نام می‌برم به طور کلی تا چه اندازه اعتماد دارید؟ (ارتشی‌ها)

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2/2	365	اصلاً	1/8	10	اصلاً
3/2	522	خیلی کم	2/2	12	خیلی کم
8	1302	کم	5/7	31	کم
31/5	5129	متوسط	27/2	149	متوسط
31/1	5071	زیاد	38/7	212	زیاد
14/9	2435	خیلی زیاد	16/4	90	خیلی زیاد
9	1466	کاملاً	8	44	کاملاً
100	16290	کل	100	548	کل

بخش دهم / هنجارهای اجتماعی

فصل اول / هنجار صداقت

جدول 1- فرض کنید شاهد دعوایی هستید که طرف مقصر آن، فامیل نزدیک شماست، اگر از شما شهادت بخواهند، فکر می‌کنید مردم توقع دارند که شما باید واقعیت را درباره فامیلتان بگویید، سکوت کنید، یا واقعیت را نگویید؟

کل مراکز استان‌ها		اراک		
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
11844	71	398	72/5	واقعیت را بگویم
2533	15/2	77	14	سکوت کنم
2297	13/8	74	13/5	واقعیت را نگویم
16674	100	549	100	کل

جدول 2- فکر می‌کنید بیشتر فامیل (خویشان و اقوام) از شما چه توقعی دارند؟

کل مراکز استان‌ها		اراک		
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
6523	39/1	270	49/2	واقعیت را بگویم
4758	28/5	143	26	سکوت کنم
5414	32/4	136	24/8	واقعیت را نگویم
16695	100	549	100	کل

جدول 3- خود شما در چنین شرایطی چه کار می‌کنید؟

کل مراکز استان‌ها		اراک		
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
12493	74/7	428	78/1	واقعیت را می‌گویم
3594	21/5	104	19	سکوت می‌کنم
647	3/9	16	2/9	واقعیت را نمی‌گویم
16734	100	548	100	کل

جدول 4- اگر یکی از دوستان نزدیک شما بخواهد در اداره‌ای استخدام شود و شما بدانید که او اصلاً سابقه خوبی ندارد، چنانچه در تحقیقات به شما مراجعه کنند، فکر می‌کنید مردم توقع دارند که شما باید واقعیت را درباره دوستان بگویید، سکوت کنید، یا واقعیت را نگویید؟

کل مراکز استان ها		اراک		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
67/8	11277	واقعیت را بگویم	360	واقعیت را بگویم
17/4	2891	سکوت کنم	109	سکوت کنم
14/9	2476	واقعیت را نگویم	80	واقعیت را نگویم
100	16644	کل	549	کل

جدول 5- فکر می‌کنید بیشتر دوستان از شما چه توقعی دارند؟

کل مراکز استان ها		اراک		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
35/4	5906	واقعیت را بگویم	224	واقعیت را بگویم
27/8	4644	سکوت کنم	129	سکوت کنم
36/7	6126	واقعیت را نگویم	195	واقعیت را نگویم
100	16676	کل	548	کل

جدول 6- شما در چنین شرایطی چه کار می‌کنید؟

کل مراکز استان ها		اراک		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
67/5	11293	واقعیت را می‌گویم	368	واقعیت را می‌گویم
26	4358	سکوت می‌کنم	142	سکوت می‌کنم
6/5	1091	واقعیت را نمی‌گویم	39	واقعیت را نمی‌گویم
100	16742	کل	549	کل

جدول 7- فرض کنید یکی از اعضای خانواده شما (برادر/ خواهر/ فرزند) دانش‌آموز است و مدیر مدرسه ایشان از شما در مورد صداقت او سؤال می‌کند و شما هم می‌دانید که او در امتحانات تقلب می‌کند، فکر می‌کنید مردم توقع دارند که شما باید واقعیت را به مدیر مدرسه ایشان بگویید، سکوت کنید، یا واقعیت را نگویند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
72/3	12028	واقعیت را بگویم	75/4	413	واقعیت را بگویم
14/4	2398	سکوت کنم	12/8	70	سکوت کنم
13/2	2200	واقعیت را نگویم	11/9	65	واقعیت را نگویم
100	16626	کل	100	548	کل

جدول 8- فکر می‌کنید بقیه اعضای خانواده از شما چه توقعی دارند؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
57/7	9639	واقعیت را بگویم	67/8	371	واقعیت را بگویم
23/6	3934	سکوت کنم	19/7	108	سکوت کنم
18/7	3126	واقعیت را نگویم	12/4	68	واقعیت را نگویم
100	16699	کل	100	547	کل

جدول 9- شما در چنین شرایطی چه کار می کنید؟

کل مراکز استان ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
72/2	12086	واقعیت را می گویم	77/6	426	واقعیت را می گویم
19/8	3310	سکوت می کنم	16/8	92	سکوت می کنم
8	1346	واقعیت را نمی گویم	5/6	31	واقعیت را نمی گویم
100	16742	کل	100	549	کل

جدول 10- فرض کنید شاهد دعوی هستید که طرف مقصر آن، فامیل نزدیک شماست، اگر از شما شهادت بخواهند، فکر می کنید مردم توقع دارند که شما باید واقعیت را درباره فامیلتان بگویید، سکوت کنید، یا واقعیت را نگویید؟

متأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	پاسخ	متغیر
متأهل	مجرد	بازنشسته	محصل	خانه دار	بیکار	شاغل	عالی	دیپلم	متوسطه	ابتدایی	بی سواد	50 به بالا	30-49	15-29	زن	مرد		
73/1	71/3	84	66	72	79/4	72/8	64/9	71/4	75	74/4	74	77/1	71/7	71/1	70/6	74/4	واقعیت را بگویم	
14/4	13/3	8	15	14/5	8/8	16	21/6	17/6	11/9	10/3	11	8/6	17/3	13/8	15/8	12/2	سکوت کنم	
12/5	15/4	8	19	13/5	11/8	11/1	13/5	10/9	13/1	15/4	15/1	14/3	11	15	13/6	13/3	واقعیت را نگویم	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/042		0/084					0/087					0/070			0/053		آماره	
0/616		0/464					0/410					0/245			0/468		سطح معناداری	

جدول 11- فکر می‌کنید بیشتر فامیل (خویشان و اقوام) از شما چه توقعی دارند؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	مرد	زن
52/6	42/6	64	41	49/2	54/4	50	33/8	46/2	50	56/4	57/5	62/9	48/7	43/9	46/6	51/9	واقعیت را بگویم	
23/5	30/9	12	33	26/9	20/6	24/7	41/9	22/7	22/5	26/5	21/9	17/1	27/2	28/9	30/1	21/9	سکوت کنم	
23/8	26/6	24	26	23/8	25	25/3	24/3	31/1	27/5	17/1	20/5	20	24/1	27/3	23/3	26/3	واقعیت را نگویم	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/100		0/084					0/138					0/101			0/094		آماره	
0/065		0/458					0/008					0/025			0/088		سطح معناداری	

جدول 12- شما در چنین شرایطی چه کار می‌کنید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	
																	مرد	زن
77/8	78/6	84	77	75/1	86/6	77/8	66/2	80/5	78/1	77/8	86/3	85/7	75/9	76/6	75/6	80/7	واقعیت را می‌گویم	
19/1	18/7	16	21	21/2	10/4	19/1	31/1	18/6	15/6	19/7	13/7	13/3	20/9	19/8	21/5	16/4	سکوت می‌کنم	
3	2/7	0	2	3/6	3	3/1	2/7	0/8	6/3	2/6	0	1	3/1	3/6	2/9	3	واقعیت را نمی‌گویم	
361	187	25	100	193	67	162	74	118	160	117	73	105	191	252	279	269	پاسخ معتبر	
0/012		0/072					0/0135					0/068			0/066		آماره	
0/962		0/676					0/011					0/286			0/307		سطح معناداری	

جدول 13- اگر یکی از دوستان نزدیک شما بخواهد در اداره‌ای استخدام شود و شما بدانید که او اصلاً سابقه خوبی ندارد، چنانچه در تحقیقات به شما مراجعه کنند، فکر می‌کنید مردم توقع دارند که شما باید واقعیت را درباره دوستان بگویید، سکوت کنید، یا واقعیت را نگویید؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
واقعیت را بگویم	66/7	64/5	62/1	62/1	63/9	77/1	78/1	68/4	63/8	63	56/8	65/4	66/2	66/3	58	88	61/2	67/9
سکوت کنم	19/6	20/1	23/3	20/4	10/5	8/2	13/7	21/3	27/7	24/3	18/5	19/1	18/1	28	12	26/1	16/6	
واقعیت را نگویم	13/7	15/4	14/6	15/7	12/4	13/7	17/9	15	9/2	18/9	16	14/7	15/5	14	0	12/8	15/5	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361	
آماره	0/026	0/093			0/133						0/102			0/113				
سطح معناداری	0/825	0/051			0/104						0/180			0/030				

جدول 14- فکر می‌کنید بیشتر دوستان از شما چه توقعی دارند؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
واقعیت را بگویم	40/9	40/9	36	43/2	48/6	49/3	47/4	35/6	37/8	39/2	43/5	42/6	40/4	32	60	31/9	45/6	
سکوت کنم	24/2	22/9	26/5	22/6	18/1	17/8	16/4	23/8	29/4	31/1	20/5	25	23/3	30	16	29/3	20/6	
واقعیت را نگویم	34/9	36/2	37/5	34/2	33/3	32/9	36/2	40/6	32/8	29/7	36	32/4	36/3	38	24	38/8	33/9	
پاسخ معتبر	269	279	253	190	105	73	116	160	119	74	161	68	193	100	25	188	360	
آماره	0/016	0/075			0/110						0/090			0/138				
سطح معناداری	0/929	0/192			0/104						0/351			0/005				

جدول 15- شما در چنین شرایطی چه کار می‌کنید؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد					فعالیت			تأهل		پاسخ	
																		مرد
واقعیت را می‌گویم	68/9	65/2	60/9	60/9	68/6	79	79/5	73/5	61/9	60/5	64/9	69/8	69/1	65/3	60	88	60/6	70/4
سکوت می‌کنم	23/3	28/3	32	25/1	12/4	13/7	20/5	25	36/1	32/4	23/5	20/6	27/5	34	8	33	22/2	
واقعیت را نمی‌گویم	7/8	6/5	7/1	6/3	8/6	6/8	6	13/1	3/4	2/7	6/8	10/3	7/3	6	4	6/4	7/5	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361	
آماره	0/059	0/118			0/161					0/101			0/117					
سطح معناداری	0/381	0/004			000					0/193			0/023					

جدول 16- فرض کنید یکی از اعضای خانواده شما (برادر / خواهر / فرزند) دانش‌آموز است و مدیر مدرسه ایشان از شما در مورد صداقت او سؤال می‌کند و شما هم می‌دانید که او در امتحانات تقلب می‌کند، فکر می‌کنید مردم توقع دارند که شما باید واقعیت را به مدیر مدرسه ایشان بگویید، سکوت کنید، یا واقعیت را نگویند؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد					فعالیت			تأهل		پاسخ
واقعیت را بگویم	76/3	74/5	68/8	78/9	84/8	84/7	78/6	76/3	70/6	66/2	80/2	70/6	77/1	63	96	67/6	79/4
سکوت کنم	13/7	11/9	16/2	11/1	7/6	4/2	7/7	13/8	19/3	16/2	9/9	19/1	10/4	19	4	18/1	10
واقعیت را نگویم	10	13/7	15	10	7/6	11/1	13/7	10	10/1	17/6	9/9	10/3	12/5	18	0	14/4	10/6
پاسخ معتبر	270	278	253	190	105	72	117	160	119	74	162	68	192	100	25	188	360
آماره	0/060	0/106			0/124					0/134			0/136				
سطح معناداری	0/372	0/106			0/033					0/011			0/006				

جدول 17- فکر می کنید بقیه اعضای خانواده از شما چه توقعی دارند؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		
																		مرد
واقعیت را بگویم		72/5	63/3	62/8	67/9	79/8	76/4	72/4	68/1	65/5	54/1	71/4	69/1	67/2	58	88	62/2	70/8
سکوت کنم		18/2	21/2	22/9	20/5	10/6	12/5	14/7	18/1	25/2	29/7	19/3	19/1	19/3	26		25/5	16/7
واقعیت را نگویم		9/3	15/5	14/2	11/6	9/6	11/1	12/9	13/8	9/2	16/2	9/3	11/8	13/5	12		12/2	12/5
پاسخ معتبر		269	278	253	190	104	72	116	160	119	74	161	68	192	100	25	188	359
آماره		0/109		0/097			0/116						0/108			0/106		
سطح معناداری		0/038		0/035			0/067						0/120			0/045		

جدول 18- شما در چنین شرایطی چه کار می کنید؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		
																		مرد
واقعیت را می گویم		80	75/3	71/5	81/7	84/8	89	82/1	73/8	76/5	68/9	85/2	75	77/2	65	92	67/6	82/8
سکوت می کنم		15/2	18/3	21/7	13/6	10/5	8/2	10/3	20	18/5	25/7	11/7	17/6	16/6	26	8	25/5	12/2
واقعیت را نمی گویم		4/8	6/5	6/7	4/7	4/8	2/7	7/7	6/3	5	5/4	3/1	7/4	6/2	9	0	6/9	5
پاسخ معتبر		270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره		0/058		0/098			0/120						0/130			0/179		
سطح معناداری		0/400		0/031			0/049						0/018			000		

فصل دوم / هنجار وفاداری

جدول 19- امیدواریم دوباره جنگی در این کشور اتفاق نیفتد، اما چنانچه در شرایط فعلی جنگ ناخواسته‌ای بر کشور تحمیل شود و دولت از افراد بخواهد داوطلبانه در جبهه حضور پیدا کنند و شما شرایط لازم را برای حضور در جبهه داشته باشید، فکر می‌کنید مردم تا چه اندازه توقع دارند که شما به جبهه بروید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
3/9	643	اصلاً	2/7	15	اصلاً
4/7	783	خیلی کم	3/3	18	خیلی کم
6/2	1026	کم	4/2	23	کم
18/5	3068	متوسط	18	99	متوسط
32/2	5323	زیاد	31/9	175	زیاد
23/7	3924	خیلی زیاد	27/9	153	خیلی زیاد
10/8	1779	کاملاً	12	66	کاملاً
100	16546	کل	100	549	کل

جدول 20- فکر می‌کنید خانواده شما تا چه اندازه مایلند شما به جبهه بروید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
12/5	2083	اصلاً	11/1	61	اصلاً
8/7	1453	خیلی کم	5/6	31	خیلی کم
13/4	2225	کم	11/5	63	کم
25/1	4168	متوسط	23/3	128	متوسط
21/4	3565	زیاد	24/6	135	زیاد
11/6	1934	خیلی زیاد	15/8	87	خیلی زیاد
7/3	1210	کاملاً	8	44	کاملاً

100	16638	کل	100	549	کل
-----	-------	----	-----	-----	----

جدول 21- شما در چنین شرایطی تا چه اندازه حاضرید به جبهه بروید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
11/5	1912	اصلاً	7/8	43	اصلاً
6/2	1036	خیلی کم	4/4	24	خیلی کم
8	1330	کم	5/8	32	کم
20/8	3458	متوسط	18/9	104	متوسط
23/8	3965	زیاد	23/9	131	زیاد
15/2	2530	خیلی زیاد	17/5	96	خیلی زیاد
14/6	2431	کاملاً	21/7	119	کاملاً
100	16662	کل	100	549	کل

جدول 22- اگر پیشرفت و آبادانی کشور نیاز به این داشته باشد که هر ایرانی و از جمله شما یک ماه از سال را در مناطق محروم کشور خدمت کند، فکر می‌کنید مردم تا چه اندازه توقع دارند شما این کار را انجام دهید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
2/2	356	اصلاً	2	11	اصلاً
2/9	487	خیلی کم	2/6	14	خیلی کم
5/1	846	کم	4/8	26	کم
19/5	3219	متوسط	20/1	110	متوسط
34/1	5647	زیاد	35/5	194	زیاد
24/7	4081	خیلی زیاد	23/4	128	خیلی زیاد
11/5	1908	کاملاً	11/5	63	کاملاً
100	16544	کل	100	546	کل

جدول 23- فکر می‌کنید خانواده شما تا چه اندازه مایلند شما این کار را انجام دهید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
5/3	884	اصلاً	7/7	42	اصلاً
5/9	990	خیلی کم	5/8	32	خیلی کم
10/8	1806	کم	8/7	48	کم
25/8	4311	متوسط	25/1	138	متوسط
27/1	4515	زیاد	28/1	154	زیاد
15/5	2584	خیلی زیاد	16/6	91	خیلی زیاد
9/6	1595	کاملاً	8	44	کاملاً
100	16685	کل	100	549	کل

جدول 24- شما در چنین شرایطی تا چه اندازه حاضرید این کار را انجام دهید؟

کل مراکز استان‌ها			اراک		
درصد	تعداد		درصد	تعداد	
4/9	812	اصلاً	8/4	46	اصلاً
3/8	638	خیلی کم	3/8	21	خیلی کم
6/3	1061	کم	4/7	26	کم
19/9	3322	متوسط	14/9	82	متوسط
27/6	4604	زیاد	29/3	161	زیاد
19/7	3297	خیلی زیاد	20/2	111	خیلی زیاد
17/8	2977	کاملاً	18/6	102	کاملاً
100	16711	کل	100	549	کل

جدول 25- امیدواریم دوباره جنگی در این کشور اتفاق نیفتد، اما چنانچه در شرایط فعلی جنگ ناخواسته‌ای بر کشور تحمیل شود و دولت از افراد بخواهد داوطلبانه در جبهه حضور پیدا کنند و شما شرایط لازم را برای حضور در جبهه داشته باشید، فکر می‌کنید مردم تا چه اندازه توقع دارند که شما به جبهه بروید؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد					فعالیت				تأهل		پاسخ
کم	9/6	10/8	12/3	8/9	7/6	5/5	2/6	7/5	13/4	27	9/9	11/8	8/8	14	4	13/3	8/6	
متوسط	19/3	16/8	17/4	17/3	21	12/3	15/4	20/6	20/2	20/3	25/9	13/2	14/5	16	16	18/6	17/7	
زیاد	71/1	72/4	70/4	73/8	71/4	82/2	82/1	71/9	66/4	52/7	64/2	75	76/7	70	80	68/1	73/7	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361	
آماره	0/034	0/052			-0/330					0/110				0/077				
سطح معناداری	0/724	0/483			000					0/102				0/194				

جدول 26- فکر می‌کنید خانواده شما تا چه اندازه میلند شما به جبهه بروید؟

متغیر		جنسیت		سن			سواد					فعالیت				تأهل		پاسخ
کم	23/3	33	30	28/8	22/9	16/4	22/2	23/8	41/2	39/2	29/6	25	30/6	26	16	27/1	28/8	
متوسط	23/7	22/9	25/7	25/1	14/3	16/4	19/7	27/5	20/2	31/1	21/6	22/1	21/8	31	20	28/2	20/8	
زیاد	53	44/1	44/3	46/1	62/9	67/1	58/1	48/8	38/7	29/7	48/8	52/9	47/7	43	64	44/7	50/4	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361	
آماره	0/111	0/142			-0/288					0/083				0/084				
سطح معناداری	0/034	0/020			000					0/483				0/144				

جدول 27- شما در چنین شرایطی تا چه اندازه حاضرید به جبهه بروید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
16/9	20/2	8	20	20/7	16/2	15/4	24/3	24/4	16/9	13/7	11	12/4	18/8	19/8	21/9	14/1	کم	
19/1	18/6	16	14	20/7	14/7	22/2	17/6	24/4	20	17/1	12/3	15/2	22/5	17/8	21/9	15/9	متوسط	
64	61/2	76	66	58/5	69/1	62/3	58/1	51/3	63/1	69/2	76/7	72/4	58/6	62/5	56/3	70	زیاد	
361	188	25	100	193	68	162	74	119	160	117	73	105	191	253	279	270	پاسخ معتبر	
0/041		0/087					-0/213					0/085			0/143		آماره	
0/630		0/409					000					0/198			0/004		سطح معناداری	

جدول 28- اگر پیشرفت و آبادانی کشور نیاز به این داشته باشد که هر ایرانی و از جمله شما یک ماه از سال را در مناطق محروم کشور خدمت کند، فکر می‌کنید مردم تا چه اندازه توقع دارند شما این کار را انجام دهید؟

تأهل		فعالیت					سواد					سن			جنسیت		متغیر	پاسخ
8/1	11/7	4	16	7/9	8/8	8/1	12/2	13/4	9/4	3/5	9/7	7/7	6/3	12/3	9/4	9/3	کم	
19/6	21/3	24	18	16/8	25	23	24/3	15/1	21/9	22/6	15/3	21/2	18/9	20/6	16/6	23/8	متوسط	
72/3	67	72	66	75/4	66/2	68/9	63/5	71/4	68/8	73/9	75	71/2	74/7	67/1	74	66/9	زیاد	
358	188	25	100	191	68	161	74	119	160	115	72	104	190	252	277	269	پاسخ معتبر	
0/066		0/098					-0/106					0/113			0/091		آماره	
0/303		0/240					0/094					0/133			0/107		سطح معناداری	

جدول 29- فکر می‌کنید خانواده شما تا چه اندازه مایلند شما این کار را انجام دهید؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
کم	19/3	25/1	23/7	24/6	14/3	12/3	23/1	17/5	28/6	29/7	22/8	23/5	22/8	22	12	23/9	21/3
متوسط	29/6	20/8	26/9	25/1	21	20/5	23/9	26/3	25/2	31/1	30/9	25	23/3	21	24/5	25/5	
زیاد	51/1	54/1	49/4	50/3	64/8	67/1	53	56/3	46/2	39/2	46/3	51/5	53/9	57	51/6	53/2	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/110		0/133			-0/183						0/082			0/030		
سطح معناداری	0/037		0/029			000						0/495			0/783		

جدول 30- شما در چنین شرایطی تا چه اندازه حاضرید این کار را انجام دهید؟

متغیر	جنسیت		سن			سواد						فعالیت			تأهل		پاسخ
	مرد	زن	15-29	30-49	50 به بالا	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	دیپلم	عالی	شاغل	بیکار	خانه‌دار	محصل	بازنشسته	مجرد	
کم	14/1	19/7	16/6	18/3	15/2	11	22/2	14/4	17/6	17/6	14/2	16/2	20/2	18	8	18/1	16/3
متوسط	17	12/9	16/6	15/7	9/5	11	11/1	16/9	21/8	9/5	17/9	19/1	13	12	17	13/9	
زیاد	68/9	67/4	66/8	66	75/2	78/1	66/7	68/8	60/5	73	67/9	64/7	66/8	70	64/9	69/8	
پاسخ معتبر	270	279	253	191	105	73	117	160	119	74	162	68	193	100	25	188	361
آماره	0/087		0/068			-0/061						0/079			0/052		
سطح معناداری	0/123		0/333			0/313						0/547			0/474		